

VICTOR COJOCARU

GELSIUS 41,1

ROMAN

pim

C E L S I U S : 41,1

Victor Cojocaru

C E L S I U S : 41,1

Editura
2004

Coperta: Manuela Pavel

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Cojocaru, Victor

Celsius 41,1 / Victor Cojocaru – Iași: Pim,
2004

ISBN 973 – 716 – 017 – 7

821.135.1 - 31

821.135.1 - 31

1

„Astăzi la orele 11.00, în timp ce acorda în parcul central al oraşului un interviu postului nostru de televiziune, scriitorul V. a fost grav agresat de un alienat mintal care i-a aplicat patru lovituri de ciocan în zona capului şi a cefei“. Iată-mă, surîzător, cu microfonul în faţă, vorbindu-i tinerei fete. Printre frunze, voalat, în spatele meu, se zăreşte chipul imbecilului care se apropie cu un mers de cimpanzeu. Vorbesc despre frumuseţe. Un zgomot sec şi...stupoare: stropi de sânge roşu strălucitor îmi acoperă faţa, pleoapele se închid pentru o clipă. Urmează un geamăt şi imaginea se mişcă. Țipătul fetei şi al doilea zgomot înfundat. Oligofrenul triumfător, lovind cu ciocanul. Țipete, voci, trupul care se roteşte ușor şi se prăbuşeşte cu faţa în jos lăsând la iveală o gaură în craniu, plină de noroi roşiatic. Ciocanul ținut de mîna noduroasă care mai izbeşte odată cu putere.

Imaginea se schimbă: sirene, ambulanța și oameni în halate împingînd în fugă targa pe marginea căreia se bălăngăne ca pe o undiță o pungă de perfuzie. „Agresorul- continuă frumoasa prezentatoare- a fost imediat imobilizat de membrii echipei noastre de filmare și predat poliției. Procurorul șef a anunțat de îndată că a deschis o anchetă, fără a furniza însă alte date. Scriitorul a fost imediat transportat la Spitalul Municipal unde starea sa a fost apreciată de medici ca fiind critică. Vom reveni cu amănunte asupra tentativei de asasinat în edițiile noastre următoare“.

Toți se rotesc în jurul meu. Trupul mi-e conectat cu sîrme și tuburi la aparatele căror becuri pulsează. Halatele albe sînt o echipă perfectă. Semnalul televiziunii a amărit cîteva inimi și a bucurat mult mai multe. Apariții fulgurante. Agresorul meu e liniștit și doarme. Nu simt decît strigătele suferinzilor care-mi sînt colegi de spital. E un cor al tînguiri ce umple o lucioasă și modernă cușcă a disperării.

Început și sfîrșit: același lucru. Timpul e împărțit în lacuri subterane care comunică între ele. De mult, acum, mîine, sînt cu toatele-deodată. Eu tînăr, eu cel de astăzi, altul și totodată același, vorbindu-mi. Cine ești tu? Eu sînt V. tînăr. Sînt cel ce ai fost. Nu-ți amintești că ne cunoaștem bine?

Din-totdeauna spiritul mi-a fost paralizat de sufletul-trup. Fratele porc-cum îi spunea Noica. Prea frate și prea porc pentru a mă lăsa altfel decît ceilalți, plenari sau plictisiți de viață, căutînd excitați biciuirea rațiunii prin altceva. Datori și fideli trupului nostru ca față de închisoare și adăpost. Cu toții înveliți în trup ca-ntr-o mînușă ce ne izolează și ne încălzește. Puteam atinge iubita care și ea era altceva într-o mînușă. Dar, altfel, ne-am fi cristalizat în frigul de afară.

Suflete înmănușate alergînd, strigînd, luptîndu-se și n-a trecut nici o patrulă să ne oprească: „Stați! Actele! Voi nu vedeți că fortul se surpă din năuceala voastră?” Sfînta năucelă a zilei de azi. Cotidianul e drogul nebunilor. Neștiind că vor să iubească, încearcă totul, de la plictis la crimă. Sînt sigur că în mintea mea există un centru învățat al vieții căci am învățat să trăiesc parcă învățînd să citesc lumea: uitînd știința tăcerii. Nașterea a umplut liniștea albă cu peisajul unui univers necunoscut, inundat de altă lumină. Și explorarea lui,-asemenea orbilor,-a început prin a-i căuta o regulă.

Ce păcăleală: să pornești în căutare. Pe o cale care îmbătrînește odată cu harta și se abate de la sine. Să pornești către o țintă care, ea inseși, îmbătrînește și se schimbă înăuntrul tău, tu cel de ieri, de mîine. Căutîndu-ți sinele adormit, să crezi ca Diogene că umbli după un om!...

Iată-mă: sînt V. tînar, aflînd și crezînd cum că ești ceea ce vrei cu adevărat să fii, că ți se va da numai ceea ce dorești sincer înăuntrul tău. Zîmbesc ca și cum aș ști, caut cu siguranța cu care cred. Dragostea a fost dată copiilor căci aleatorul nu poate miza decît pe inconștiență. Neștiutorul n-are timp să întrebe, el vrea să cunoască.

Scriitorul V. din spital mă privesc tînar, gratulîndu-mă cu un surîs. Totul e vuiet gol peste emoții mute; incoerentul vulcanic al vieții îi dă farmec. Încet, încet, acesta ne ucide. Ce ciudat: toți oamenii mor din farmec!

V. tînar sînt numai entuziasm și minciună, prins în ceva ce ține de instinct, nerăbdător de a-i da formă hainei în care mă arăt celorlalți. Avid de a mă înmulți, de a-mi lua un chip. Alter ego: acel

„ce-ar fi dacă...” devine un „cam este” dar nu poate fi arătat. Fără să simt, clocit în sîngele meu fierbinte, secretul se îngreunează. Dar mantia sa poate să-mi ascundă infirmitățile și asta îmi dă putere. Falsul îmi pilește colțurile și umbrele devin blînde. Încerc să-mi ușurez povara spovedindu-mă oricui dar pentru toți adevărul e neinteresant și, poate, inseși spovedania mai minte.

Secretului meu i se adaugă secretul general. Prima minciună se naște odată cu întîlnirea dintre doi oameni. Prima minciună: „Te iubesc!”. De la salutul condescendent, un „te iubesc!” mai mic și pînă la dragostea pîrjolitoare. Aproximarea oamenilor și miile de morți trecătoare ale sufletului sînt umplute prin convenție. Lumea s-ar prăbuși chiar de un singur om ar spune tot adevărul. Tînăr sau vîrstnic, tu, eu, avem nevoie rafinată de alcoolul minciunii. Prin ea ne iubim și posedăm pe cel înșelat, prin ea ne protejăm: eu sînt altul, înăuntrul meu nu puteți pătrunde, nu mă puteți strivi!

Și cine nu știe că a fi ambiguu îți dă valențe noi, fațetele opuse te fac să te adaptezi mai ușor antinomiei structurale a existenței și bruscilor schimbări! Nu sîntem noi cei care transpirăm și care ne scărpinăm în cur. Femeile noastre n-au fețe buhăite și pungi sub ochi înainte de a se machia, la trezirea din somn. Noi nu greșim niciodată și nu sîntem niciodată umiliți. Nu ne împiedicăm pe stradă și nu ne pătăm costumul cu untură. Noi nu sîntem niciodată ridicoli. O spaimă viscerală ne-a interzis asta de mult.

Și de ce am fi sinceri? Omenirea a înnebunit căutînd adevărul. Ideile filozofilor țîșnesc ca ieșite din malaxoare. Adevărul? Am rîs cu bucuria aprobării citind constatarea unui logician că de la Descartes încoace filozofia se luptă să-l ascundă. La urma urmei, prin conexiuni

aleatorii, din adevăr sau neadevăr, repetat pînă la uzură, universul va rezulta așa cum e el, întreg și adevărat. Doar noi, închiși în lumi artificiale, ostrețe inundate de voluptate, chinuindu-ne cu exotisme ca instrumente de tortură, îndrăznim să pretindem un adevăr precum Galilei un punct de sprijin. Întindem brațele cu degetele rășchiate și sfărîmînd între ele meduze. Gelatina lor însă, nu poate opri nici o alunecare spre melancolie.

Murdar, domnule V.! Da. M-am murdărit de gînduri abia ieșit din Elada copilăriei mele și-ncet, încet, moartea, esența feminină, mi-a diluat spaima cu lacrimi. Îl observ pe tînărul V.: trăiești zîmbind, peirzînd, noapte și zi, noapte și zi...

2

...„strălucește deasupra ta o tulbure lumină albă din lumea Deva, o tulbure lumină verde din lumea Aswa, o tulbure lumină galbenă din lumea oamenilor, o tulbure lumină albastră din lumea animalelor, o tulbure lumină roșie din lumea Preta și o lumină fumurie din lumea infernului“¹. Aiurea! Alung înapoi în memorie cuvintele care cândva m-au neliniștit. Nu e nici noapte, nici zi. Lumina asta n-o cunoaște nimeni. E limpezire. Limpezirea unei vieți pasionate. De îndată ce am judecat între bine și rău, iubit și indiferent, pasiunea cu care am făcut-o m-a posedat. Pasiunea era întunecare ca sămînța morții. Nimeni n-o știe. Primul sărut anunță viitorul cadavru.

Doctorul stă de vorbă cu soția mea: „-Nu știm încă, Elena...“-este la rîndu-i stînjedit căci e la rîndu-i îngrijorat. Centrii vitali funcționează însă ne îngrijorează febra. Pînă la 41,1 Celsius hipotalamusul reușește să stăpînească termoreglarea. Peste temperatura asta însă, în prezența sîngelui în creier, evoluția ne scapă. Și la el, Celsius arată mereu 41,1. Îl susținem cum putem.“ Elena se sprijină de tocul ușii și se chinuie să plîngă puțin ca să-și liniștească tremurul. Nici ea nu știe ce simte, dacă o doare sau nu. Joacă rolul femeii lovite care interiorizează deși, o criză de isterie i-ar fi plăcut mai mult și ar fi liniștit-o. Plînsul ei e sincer doar cînd se

gîndește la copii și la singurătate...Doctorul aplecat căutîndu-și treabă pe la laborator dar îndată se va întoarce. Un zîmbet forțat îi strîmbă buzele.pe el îl doare pînă la disperare și fără să mă audă, vorbește cu mine: „-Hai, V. , vino înapoi!“.

Tînărul V. îl simte aproape pe tînărul Doctor care, de la a doua întîlnire l-a caracterizat aproape jignindu-l, dezvoltîndu-i adevărata fire în cîteva cuvinte: „-V.“-spune el potrivit-și ochelarii-„ești atît de pervers încît ești capabil să-ți confecționezi propriile sentimente, atît față de ceilalți, cît și față de tine. Le produci artificios atît de bine încît nu mai știi ale cui sînt aceste sentimente...Și culmea, ești în stare să acționezi ca și cum ar fi ale tale. Uneori, ele se evaporă atît de repede încît îți permit ca a doua zi să trăiești fără să știi cine ai fost cu o zi înainte...” Tînărul Doctor avea dreptate. Încă înainte de a se dezvălui reciproc, găsise în tînărul V., scriitorul.

Tînărul V., obsedat de eumnezia unei optime trăiri și de ceva ce se numea „latența ontică“, proiecția în viitor a ceea ce dorea să fie el și să rămîină ca memorie dincolo de nume și fapte. Era abia șocat de marele cutremur de pămînt care i-a demonstrat că oricînd se poate termina totul.

Iată-l: visînd la demiurg, demiurg visîndu-se, singur, plînge și înalță rugă cerînd un miracol. Vremea trece, așteptarea îl apasă și simte cum îl cuprinde frica. „Ce-o să mă fac cînd va veni?“-tremură el din ce în ce mai sigur că minciuna cea mai adevărată nu-i decât propria-i moarte. E stupefiat că cei din jur n-au făcut aceeași descoperire, altfel, ar fi strigat-o.

V. tînăr mergînd pe stradă siderat că toate chipurile prietenilor par supuse unei îmbătrîniri galopante. Ca și cum zece, douăzeci de

ani ar fi trecut într-o clipă. Cercetîndu-se în oglindă. Păîndui-se că dispăre. Apelînd la memoria hîrtiei, exasperat de scurtele-i absențe în infinitul apropiat.

Maturul spitalizat, îl privesc în trecut pe V. Îl privesc cu mîndrie cum descoperă că unii oameni au tot timpul conștiința finitudinii și microscopicității lor iar unii din aceștia, senini, chiar nu disperă. Resimt și acum imensa scîrbă ce-l cuprinde față de marea masă a celorlalți: năuci înecați în prostie sau în inconștiență. Seninătatea cu care aceștia nu sînt înspăimîntați îmi pare și acum un cataclism. O omenire debusolată ca Steaua Polară văduvită de Nord. Locul geometric unde valorile se întrepătrund și se schimbă. Lovesc dorind să sărute, scriu o aberantă istorie despre curgerea unui așa numit timp: timp de nașteri și morți plin de criminali și martiri. Dar eroismul și lașitatea n-au nimic în comun cu noblețea sau nimicnicia cauzei lor. Ca și V. tînăr, înot pînă la sufocare să mă abstrag șuvoiului ultimei categorii. Poți străbate mlaștina și rămîne curat?

Dar nici așa n-am fost și nu sînt mulțumit căci, deopotrivă, raționalitatea de ghiață sau visceralitatea emotivă mi-au repugnat. Din clipa trezirii mele, gînd și emoție, au însemnat aceeași continuă, de neînlăturat, cutermurare. Și nu odată încordarea aceasta avea să mă stingă, mirîndu-mă cum am reușit s-o iau iar de la început. Dar odată mușcat de îndoială, asemeni orbilor ce au văzut odată lumina și-i bîntuie visele colorate, cale de întoarcere nu mai există.

Ce mulțumit aș fi, tinere V., dacă te-ai putea metamorfoza într-un om simplu și rudimentar. Și cum îl batjocorești tu cu superioritate (cine ți-o fi dat dreptul?) pe acest posibil V.: în sfînta sa naivitate viața e un premiu de loterie niciodată cîștigat. Trăind în furnicar, colon în

colonie, rumegîndu-și memoriile, neînțelegînd în huietul general nimic din durerile celorlalți. Paleative: se adăpostește în locașul său celular și rumegă ziare, jocuri, prietenii. Și după el rămîne ceva, ca un restaurant după petrecere.

Tînărul V. își poartă cu mîndrie conștiența revelată. Notează totul pentru o dementă și nefuncțională bibliotecă a universului. Încă nu știe că o operă publicată e ca un copil care te-a părăsit, pe care-l folosește și strivește lumea și care-ți trimite, din cînd în cînd, cîte o carte poștală, și că a vrea să înregistrezi totul denotă, poate, că nu te bucuri de nimic.

Așa s-a născut dorința de plecare. Să fugi de tot ceea ce e comun pentru a-ți transforma singurătatea în excepție. Marile spirite pe care le admir au fost exilații propriei mele națiuni.

Tînărul V., nemulțumit de sine căci, abia pornit, n-a realizat nimic, scîrbit de propriul său trup mult prea departe de perfecțiune, ar vrea să se exileze chiar din acesta. Dar ce trup ar oferi sufletului său azil?

Abia acum știu cît de plin e universul de refugiați din trupuri putrede. Cît de stupidă e dorința de a părăsi cînd prostia suverană face din cel ce gîndește un perpetuu exilat în propria lui țară!...

Dar și de mine, scriitorul V., e tînărul nemulțumit. Candid dar intransigent, nu realizează că omul în genere e o ființă amfoterică. El e cel ce întrebă și tot el, cel ce răspunde, bunul ca și răul, deșteptul și idiotul, frumos și urât în egală măsură. El însuși, ca fiecare, divizat din naștere spre a muri și în moarte spre a-i lumina nădejdea învierii. Da, tinere, nu că mă apăr dar am fost, conștient sau nu, în fiecare moment și judecător și judecat; verdictele s-au amestecat în mine și

de aceea nu-mi dau seama dacă eu sau întreaga lume e condamnată la amărăciune...

Doctorul e iar lângă mine și mă examinează atent. Întrege sa ființă este încordată în efortul de a mă înțelege. Sînt sigur că nu poate să înțeleagă nimic. Poate, doar o intuiție...

V. tînăr, mi-l amintesc pe prietenul meu, Doctorul, reproșîndu-mi tonul profetic: „-Visîndu-te profet, singurul lucru pe care nu ți-l poți reprezenta e nemurirea“-spunea. „Nu realizezi nenorocirea că, într-o zi, ai să le vezi pe toate: cum dispar cei iubiți, cum, prin mizerie ți se va termina și mizeria asta de viață...apoi, în zgomotul ce va urma, îți vei da seama că, dacă ai înfăptuit ceva perfect, perfectă e doar inutilitatea existenței. La ce ți-ar mai folosi? Din partea mea, singura profeție pe care mi-aș dori-o ar fi un șir de numere la Loto“.

3

Rezerva mea de lux e despărțită de o altă încăpere printr-un vitraliu: deasupra unei mări albastre, printre alte păsări, o mare și unghiulară pasăre violet. Pasărea plutește iar dedesubt marea se zbugiumă, plînge, văturește. Aripile se mișcă nu numai cu ochiul privitorului dar și cu trecerea vremii sugerîndu-ți că timpul e inegal. Pasărea vine și pleacă, se rotește în căutare. Numai că nu țipă. Cerul și marea trec prin anotimpuri și povestesc mereu. Iar noaptea...Ei, bine, noaptea întunericul vitraliului se adîncește forfotind neguri. Pîna la mine se simte, acolo, o zbatere. Și eu sînt tînăr sau matur, cînd întreg, cînd multiplu. Stupefiat de multitudinea vîrstelor ca de tot atîția „eu”. Întinerind iarăși: tînărul V., erectil fără liniște, căutînd mereu altceva: datorie, plăcere, plictiseală. Nimic nu te mai mulțimește odată ce a început Căutarea. Colinzi deșerturi și catacombe, escaladezi sublimul și storci sferele venale. Și deși nu găsești, tot reușești ceva: te-ai pierdut puțin cîte puțin, pe unde ai colindat, ai mînjit lumea infectă cu tine și acum nu mai vezi nimic cînd te privești în oglindă.

Din ce-ai fi putut învăța, de altfel? Istoria e suma agoniilor personale a miliarde de oameni. E o medie. Nu poate avea un sens. Iar suferința și mîntuirea sînt întotdeauna personale.

Ca de obicei, ignorînd regulile și sfaturile, am început cu experiența răului. Sînt tînăr și mi-e foame de sex. Conceptele se dezumflă înfața tinereții mele precum camerele de bicicletă. Rațiunea perplexă, ofensată și amatoare ca o lady luată la drăgălit de un căruțaș mirosind a drojdie, cedează imediat locul unei senzații de foame de dez-singurare. Îngerul zice: „-Mă piș pe aripi! Dezbrăcarea! Spărgînd copilăria în cioburi, în fața privirii va înflori femeia și-n jur, parfumuri de vin și pucioasă vor pluti!“. urmează un soi de senzație pe care, matur fiind, n-o pot ghici decît ca moarte sau ca disperare. Tînărul simte greață. De tot. Chiar și de aer. Vomită. Dar găsește iute leacul miraculos: o gură de oțet ce, pînă la proxima experiență, jugulează greața organică și-culmea-scîrba de a mai privi în jur.

Maturul V. observă că nici măcar vîrsta nu m-a scăpat. Îmbătrînind ne visăm sfinți și ne sorbim încet, ca pe o poțiune amară, asceza. Memoria devine păcat, autoflagelare a rațiunii: să guști îndelung regretul copilăriei pierdute sau a stării de gemă în care, prozaic ignorînd vîltoarea, ești nimic și univers totodată. Pînă la tine pătrunde plăcut ceea ce cîndva a fost durere umilitoare, parfumul amar al greșelii. Te-ai vindecat? Suavitate perversă. Ai dobîndit sfințenia amintirii. Fratele porc își cere veșnic tributul. Pentru că toate pe lume, în grade diferite, sînt infiltrate de porceală. Finalitatea, afectul sau rațiunea, precum ți-e firea, o relevă la iuțeală. Depinde de ce-ai putut filtra. Îmi amintesc de povestea cu cercetătorul de la Cercul Polar, sufocat de problema singurătății care într-o zi

raportează prin radio că un prieten eschimos i-a rezolvat-o meșterindu-i o gaură specială într-o bucată de lemn. După luni, întrebat despre prietenul său el spune că l-a împușcat. „-De ce?” consternați cei de la centru. „-Păi, l-am prins cu bucata mea de lemn!”.

Dar nonșalanța asta piere. În finalul vârstei vrem să scăpăm de partea asta a noastră care e murdară și mulți sfîrșim obsedați de regretul că porceala nu moare decît odată cu noi.

Un pocnet îndepărtat de ușă închisă mă reîntoarce la momentul în care am fost atacat. Cine mă sfîșie, cine mă strivește umplîndu-mă de durere? Mă văd deodată spart și împrăștiat pe obiecte. Sîngele vopsește suprafețele. Nu se putea da un răspuns mai stupid la o viață stricată cu o întrebare stupidă. Unde am greșit?

Iată-l pe tînărul V. după cutremurul pămîntului de sub picioare însemnat de firul roșu al dragostei. Peste zîmbetul lui drogat fumegă aburii de carne arsă.

Imaginea celeilalte, Elena-prima, își schimbă contururile prin variații de strălucire aidoma păsării violet din vitraliu. Așa cum marea artă, dincolo de orice îmbogățire pe care o aduce omului, presupune ceva inefabil care te violentează și-ți subjugă admirația, nici căldura unui chip de om nu suportă adjectivul. Din eterul său se naște dragoste sau ură. Cu atît mai mult cu cît aceasta vine acoperită cu un amestec de maternitate și de ingenuă fragilitate. Ce naivitate: să crezi că acel „ceva” ce face frumusețea unui chip e sufletul frumos ce păstrează inocența copilului! Să pretinzi reciprocitatea atunci cînd, dorind să aurești iubirea trupurilor, proclami de unul singur împărăția dragostei sufletești!

V. caută cu totdinadinsul să scape de moartea incertă. Ea vine din afară. N-a întâlnit-o prin jocurile vieții lui. Iubirea care îl sufocă cu o nemărginită și tăcută tandrețe e o construcție împotriva morții. Ca și nevoia de Dumnezeu, nevoia de iubire dă un sens prin subordonare. Iubitul e sclavul ființei diafane pe care numai mintea lui o vede și nu o dată, tot înălțînd-o și dăruindu-i-se, sclavia lui îi dă cel mai atroce sentiment de posesiune. Nevoia de protecție și teama de însingurare degenerază halucinant. Sămînța dragostei ține de înger ca și de diavol la un moment dat.

V. tînăr, zbori. Din colțul de aici al timpului clipa se vede explicit. Te-ai vrut orientat și iată-te prins în rețeaua cristalină a eșecului. Ești un subansamblu. Ca să te ordonezi trebuie să ordonezi Universul. Și ordonîndu-l, vrei să-i dictezi. Ce greșală! Să fii un vulcan de haos și să te opui haosului! Să te pretinzi și liber...te ridici transfigurîndu-ți singurătatea și te închini tăcerii tale îndurîndu-ți în liniște tăcerile nedezlănțuite. Dar ce tînăr poate păstra tăcerea cînd respirația zînei îi este alături? E doar un peisaj imaculat povestind aventura speranței. Prima Elena îi spusese chiar, într-o seară, dar V. cel tînăr refuză să recunoască a fi fost așa: „-Tu”-spunea ea - „-vrei să fii aidoma Cosmosului. Și stăpîn și bucuros de căldura celei de alături. Dar, asta nu se poate, dragul meu. E visul puiului!“.

Zile și luni miraculoase se condensează azi, văzute din spital, căci fericirea e atemporală. Dar, deodată, între cei doi, venită din neant, a apărut o spaimă. Peste un prag, dulceața este toxică.. Din păcate, evidența mă obligă să recunosc că omul suportă greu, și-n cantitate limitată orice fericire. La un moment dat, o abandonează și fuge înspăimîntat de frica să nu putrezească înăuntrul ei.

Eu tînăr și Elena am început să ne lovim unul pe altul ca durerea să ne aducă aminte de sfîrșit și să ne reîntoarcă înăuntru monadei. Consternat, mă întrebam, pe ce știință voisem să întemeiez o școală a fericirii? Am început să discutăm despre eșec și în egală măsură, despre despărțire și moarte. Ca toți cei din acest spital, amintirea celor dragi, purtată de vînturi solare, colîndă lungi tăceri. Dar tăcerile acestea sînt doar emancipări țipătului.

Iată, tinere și frumoase, inimile noastre înfipte pentru o clipă în stiletul eternității. Și încă o dată, omul n-are memoria clipelor de eternitate.

Icoana Elenei și V. tînăr. Fețele noastre se întînlesc dar ne privim în fiecare zi ca și cum eu aș pleca pe front. Și ne ascundem unul altuia, ceva mai prezenți abia în absență, abia atunci, perfecți. Încă proclamam că ne iubim și pronunțam cuvîntul ca și cum ea ne-ar izbăvi de durerea fericirii din care erupe. Ne deșteptăm în miez de noapte bîntuiți de frică. Frica de țara sufletului nostru și de părăsirea ei. V. tînăr, capăt senzația că devin stelar așteptînd să răsar, să mă înalț în aerul tare peste arbori, peste cîmpuri și peste baldachinul acele, al tău. Imaginea Elenei se rotește încet, de zeci de ori de la capăt, spre semiprofil și V. bolnavul riscă să o piardă. Tînăr și bătrîn te privesc de aproape precum miopii în timp ce imaginea se schimbă, înfățișînd-o. nu pe Elena ci, camera în care se afla atunci. Spoturi de lumină dansînd pe suprafețe, pe două mîini, pe fructele de pe masă. Atingînd perfecțiunea, icoana s-a spulberat. Și bine a făcut că a dispărut înainte ca jocul de-a dragostea și durerea să fi atins violența. Doctorul, martorul de atunci al fulminantei experiențe cu Elena-prima mi-o aduce aminte: „- Îți amintești cum ți-am spus că ai trăit? “ - întrebă

el cu voce tare. Tînărul fusese și atunci diagnosticat corect: „ -Tu parcă ești un actor care se vrea sacerdot al ritului său dramaturgic. Vrei să acționezi direct asupra spectatorului, să-l subjugi chiar agresîndu-l, să-l silești să creadă și să trăiască în scenariu. E, care se crede protejat în fața tele vizorului privindu-l în pijama pe Hamlet. Trezește-te! Nici Elene și nici eu nu sîntem spectacolul tău!. Într-o zi ai să ajungi să-ți scrii un spectacol sacrificial și să pui la fript un spectator, doi, acolo...“. Doctorul supraveghează pe rînd monitoarele. Temperatura, 41,1 C Celelalte fluctuează. „Mă“ -spune el-„Să nu mori la fel cum ai trăit!“

4

Despărțire de iarnă. Frig, singurătate și senzația unei morți iminente localizate la suprafața trupurilor, împiedicînd orice reunire. Nimic nu mai răzbate dincolo de pelicula aceasta invizibilă cu toate că strigătul pe care-l izolează trbuie să fie sfîșietor. Singure secunde, bătute ghilotinat de vechea pendulă, reverberează între siluetele noastre oțelite, parcă; părem a fi așa, înmormîntați în imobilitate ca în propria noastră distrugere, două statui părăsite de orice alăturare a viului. V. tînr, usturîndu-mă ochii. Acoperindu-mi fața cu palmele. Ochii își iau zborul lăsînd orbitele goale pînă cînd îmi vor crește alții la loc. Elena pleacă.

V. tînr, n-o mai poți vedea. Descoperirea îngerului vine odată cu ridicarea măștii de pe propria-ți nimicnicie: mizerie străvezie. Nimic nu te poate polei decît vibrația aripilor lui de fluture. Și nedezmățit încă, te părăsește lăsîndu-te horcăind gol. Pelerin al cîmpurilor de gunoaie. Așa că, ieși din năuceală, poate te dumirești că singura strălucire care ți-a fost hărăzită rămîne recăutarea sa.

Dar am certitudinea că mă va refuza.

Și unde să caut?

Vreau să mă sinucid. E atîta siguranță calmă în izbucnirea acesta, un calm paradoxal față de jalea din interior, încît aproape că mă mîndresc.

V. tînr sînt liniștit propunîndu-mi moartea, V. celălalt, maturul internat, îmi vine să strig de spaimă. Noțiunea de V. implică acum o mare nedeterminare. Și totuși, cine sînt? Cine gîndește de fapt căci emoția n-a dispărut iar concluziile par că stau deoparte, verdicte vii care au ținut de „eu“ și acum s-au desprins. Plutesc alături și le șade bine așa. Și tînr și bătrîn, trăiesc deodată același timp. Sînt apart în

vârste distincte, V., același, purtînd în niciodată văzut chip, sau, ca Dumnezeu, miriade de nume. Cumva, percep gîndurile tînguitoare sau perverse ale celorlalți pacienți dar și sunete stranii și emisiuni TV de aiurea. „-Cum vrei să fii?”-tînăr fiind, mă întrebă tînărul meu prieten, Doctorul. „- Ca-n Unamuno: ești cel ce ești palpabil, cel care te visezi sau cel pe care îl percep? În lumea dreptilor vei fi cum ai dorit, cîntarul propriilor tale aspirații. Cum vrei să fii?”

V. tînăr și avid de toate, de dragoste și de celebritate deopotrivă, știu bine că singurul cu adevărat faimos a fost, în cuie, înălțat pe cruce. Că, dincolo de vanitatea mea, strîngerea care mă ține alăturat mie mă va opri s-ajung acolo. Mă recuz de la blasfemie. O simt și-mi vine greu să accept că „eul” e fărîmat într-o sumă de „proto-euri” amorfe. Dar trebuie să fie așa ca să pot de vina pe ele pentru prostiile pe care le fac. Cum să fiu? Aș vrea să mă întrebe mai degrabă ce disprețuiesc. Doar poți cunoaște foarte bine omul și așa... Mi-e frică însă ca disprețul să nu lovească nenumăratele cripte ale iubirii mele. Să nu mă lovească înăuntru, unde-i cald. Nu pot să-i dau decît un răspuns provizoriu. Un drum; o cale. „-Vreau să fiu în căutător, urcător odată cu lumea”-mă pomenesc că-i răspund. Doctorul zîmbește din dosul ochelarilor: „-Căutător? Dar lumea urcă înspre nicăieri! Fii atent, căutătorule la negura din tine!”Și negura o simt acum, V. tînăr, V. din spital. Și știu și răspunsul celălalt, cel pe care nu mi l-a dat. Răspunde singură vocea limpede din mine: „-Nu-i mare lucru”-spune ea. „Practic, nu-i nimic.” Stau și mă întreb dacă nu cumva sînt un șobolan ce roade, străluminat de înghițitură, o inimă de înger?

Vreau să mă sinucid convins fiind de tîmpenia eternității: În veșnicie, cu toatele-și pierde rostul. Iată: tînră și strălucitoare ca o sabie, mă gonește moartea din urmă: „Ești nimic! Ești nimic! Schimbă-te iute! Schimbă-te cît mai poți!”

Miriade de nume. Sînt nimic. Numele ăsta mă doare și toți mi-l reproșează împrejur: copiii mei, iubirile pierdute, cărțile, casele lăsate în urmă: „-De ce să purtăm numele tău? De ce? “

Așa, trăind acum prim amintirea care se petrece, mă pomenesc privind din vitraliu la trupul meu din cameră. Pasărea albastră s-a oprit să se odihnească pe umărul meu. Alt umăr? N-aș putea să spun. Picioarele-mi sînt scăldate de valurile calde așa cum mă sprijin de stîncă apărută deodată din adîncuri. Și greutatea sticlei, ca orice spațiu care îngrădește, deschide orizonturi stranii a căror limite nu se întrevăd. Aerul e mineral și mă îmbibă de transparență.

Mi-a curs sînge, azi, pe la colțul gurii, o fină șiviță pe lîngă sonda de respirație iar doctorul și toți ceilalți au înnebunit. Voisem să le spun ceva. Să nu se mai chinuie, să cate mai cu băgare de seamă la pasărea violet căci de la ea vor afla mai multe decît de la aparate. Iar sîngele pe care o soră mi l-a șters cu o bucată de tifon nu era o complicație a bolii ci, chiar modul natural în care trebuie rostite cuvintele.

„Să te sinucizi? Mda, ideea nu e rea“-mă critică tînrul Doctor. „Au mai avut-o și alții. Dar, de ce? Ai vreun cîștig?“ Știe și el că ăsta e un fenomen natural. Ca pițigoiul rămas singur sau ca balenele care se aruncă pe plajă. Am văzut odată un cîine sărind pe fereastra din camera sa de cercetări, de frica bisturiului, iar Aristotel vorbește despre disperarea unui cal incestuos. Căci totul ține de o anumită

calitatea a vieții care permite nădejdea. Nu speranța de ceva ci, nădejdea în sine. Știu, să trăiești, e părelnic, doar moartea-i siguranță. Dar pînă acum frica din mine a privit atît viața ca sfîrșit, cît și iminența proprie cuvîntului. Moartea. Ți-i invidiam pe stoici, calmi că li se va închide suferința reînglobîndu-i, prin virtutea morții, în curcubeul liniștii planetare. Între Socrate și Orfeu, sfidînd micimea mea egoistă, intoxicată de Elena, mă amăgeam că suport, ca pe o jumătate de sinucidere, o tortură mistică, un soi de inițiere. Să mor și să renasc perfect prin asumarea morții. Tărăgănam fără curaj. Dar amînarea sinuciderii e tot atîta lașitate cît și sublim uman: să-ți demonstrezi la fiecare pas că încă-i bine să n-o faci, găsind vieții pretexte. Dar tot așa de bine poți să te omori dintr-o lașitate turbată.

V. tînr fug de moartea lentă a însingurării privind un ștreng ca pe o unealtă de onoare. Încă visînd-o pe Elena-prima care să mi se alătore-stupidă satisfacție-precum Julieta.

Acum: incert acest termen. Acum, cuprins de limpezimea vitraliului, V. tînr este transparent. Toți trec pe lîngă el ca și cum nu l-ar vedea. Ai zice chiar că l-ar putea străbate. A devenit așa secretînd inerție: melancolia părăsitului de zeu. Doar Doctorul în ia în rîs: „-Ce minunat ar fi să te ucizi pe căi legale, cerînd ca-n Atena, aprobarea Senatului“-spune el. „-Eu mă dau în judecată pentru faptul de a mă fi torturat, de a-mi anulat valoarea și mă institui în parte civilă pentru cei pe care însumi i-am distrus. Cer condamnarea la moarte. Ce zici? Cred că asta e posibil la noi. Nu vezi că cei ce ne înconjoară au instinctul de a trăi rău? Ei caută, ca o sinucidere aparte, supraviețuirea în orice condiții. O căutare masochistă a suferinței pe care doar perversiunea o împiedică să se alătore visului mîntuirii

creștine. Sînt ciungi de vis. Gîndirea nu poate accepta umilința, pe cînd sălbatecul, da. O caută, chiar. Este condiția lui naturală. El știe că viața e o brită, că, de e lovit e rău, iar cînd se îmbată e plăcut și fierbinte. Așa că răul e clar, iar binele, așîderea. Pe cumpăna culmii reperele sînt însă, alunecoase. Deșteptul se vrea pur și nu e, pe cînd sălbatecul, murdărindu-se, curăță lumea sa. Subtilă prostituție: să-ți pui torționarul să te mîntuiască.“

Revăzîndu-l pe Doctor simt cum iarăși, mă dor ochii. Ochii mei noi, de ce mi-or fi crescut așa de mari încît să văd sîngele strecurîndu-se prin miezul lucrurilor? Eram orb pentru esențe dar era mai molcom așa, în confuzia luminii pe careno cunosc cu toți. Prietenul meu a descifrat cheia misterului: o zi și altă zi,...pîna la capăt. Doar cîtiva din cei treziți asupra dimensiunilor lor, dintr-o gerașală de gîndire, se sinucid, cu toate că, nu toți ajung la revelație. Și puțini știu că, prin dezastrele pe care le pot provoca, durerile nu pot fi egalate decît de apariția bruscă a unei neașteptate fericiri. Un vis pe care-l asimilezi zeului tău și care, odată îndeplinit, te lasă singur, fără putință de a dori ceva. Fără vre-un rost, ca fără Dumnezeu. Întoarcerea Elenei mi-ar fi însemnat, V. Tînăr, sfîrșitul.

V. pe patul de spital îi observ pe cei ce se agită în jurul meu. Crivățul inimii mele nu reușește să se potolească sub căldura afecțiunii lor.

V. tînăr, incolor. Sînt împresurat de ființe transparente, de minotauri și inorogi tăiați dintr-un abur sticlos, forfotind în jur cu scrîșnete de copite, dezmierdîndu-se cu capul sau luptîndu-se.

V. scriitorul față cu moartea. S-a trezit cu ea alături și era să dispere că există. Apoi, a început să urle, să nască istorie după

istorie, interpunându-și copiii între el și cea de spaimă. Cu timpul, ei nu i-au mai aparținut, au plecat spre alții și asta l-a durut. Apoi, ei au început, la rîndu-le, să moară lăsîndu-l înfrigorat ca înainte. Și-n vidul straniu care l-a înconjurat, pînă la urmă, el a chemat moartea înapoi, și-a apropiat-o și a strîns-o crîncen la piept.

Un posibil V., mă văd ieșind din spital. Obosit, mă întorc acasă, închid ochii și tac. Căci privirile mele și vorbele ar arde totul în jur. Cei dragi. Primiți-mă! Iubiți-mă așa cum voi fi, orb, inert. Primiți-mi coșciugul între voi și nu mă treziți, căci dragostea mea pîrjolește! Și eul meu subtil, atotstăpînitor, cuvîntează: „-Ei, bine, azi e ultima zi și știi, mîine vine întotdeauna prea repede. Și la urma urmei, nici ea, moartea, nu-i matură. E, probabil, copil sau poate, adolescentă că prea se joacă cu noi. Dragostea ei e șăgalnică și toanele, pătimașe. Păcat s-o lăsăm să aștepte!...” Ce lumină ciudată care ascunde formele și-ntuneca parcă și mai tare!...Sînt așa de orb de lumină că vreau să trec prin lucruri.

V. tînăr, e unul din momentele în care trebuie să te privești și să te declari. Cînd deznădejdea face ca toate apele să se scurgă înspre moarte, doar urletul te mai poate salva de la ștreang. „-Ce se întîmplă?”-spun-„Visez vindecarea și toți ies din mîinile mele purtînd cancerul sufletului meu încă neînfrînt”.

„-Mi-e teamă că ai s-o faci în egală măsură în care mă înspăimîntă renunțarea ta.”-spune tînărul Doctor, cîndva. Ștergîndu-și sudoarea de pe frunte, Doctorul de acum mormăie scriind în fișă: „-Bătrîne, ești destul de masochist ca să te vindec. Așa cum îți sintetizezi demonul, vei avea și sadismul să-l amputezi!”.

5

...Că ai să ajungi fericirea și ai să rămâi acolo: dubla himeră mă face să trăiesc ulcerat într-o lume salină. Un sunet mă înconjoară, o pulsație care unește timpurile, care mă îngînă și mă întoarce cu ea în alte locuri și vârste. Vorbele lui Descartes: „Omul e etalonul tuturor: a ființei celor celor ce sînt și al neființei non-existentelor“. Gîndind la ele, V. tînăr visez sinuciderea de parcă mi-aș injecta un drog. Îmi aduc propria moarte aproape de suflet și mă îmbăt cu ea seară de seară. Ajung să miros a moarte ca alții a rachiu. Și nu sînt sigur dacă aceasta nu-i decît o formă a ipocriziei mele de a mă nega. Cu încetul, neliniștea morții ocupă tot. Nici un gînd nu mai e posibil fără ea. Și în pofida ei, tentația sinuciderii e de neînlăturat. Privindu-mi mîinile, în ele coboară o rece amorțeală și nu mai pot strînge. Vîntul mă sperie și zgomotele lui sînt clopotele singurătății finale. Adorm mereu și mă trezesc după o clipă și mai înspăimîntat. „-E moartea Uite-o! Acum!“. somnul se întrerupe lucid de inutilitatea visului dar trezirea amorțește în visare. Și adorm și tresar și tot așa.... Și dacă întunericul mă învelește cu veninul liniștii, la vederea luminii apar cadaveric. Ochii mei se dilată și obiectele se transformă, devin îngrijorate, vibrînd și ele parcă îmbibate de moarte. Vreau să vorbesc cuiva dar nu mă înțelege nimeni. Parcă vorbesc într-o limbă străină. Așa că merg, merg într-un pas grăbit nebăgînd de seamă nimic. Pașii se înșiră ca o

prevestire funeabră și sper ca mersul să mă epuizeze, să uit de tot. cu toate astea, la fiecare pas apare o ademenire: fluviul, clădirile înalte, o fereastră deschisă undeva, sus, sau ștreangul de la jaluzele. La rîndul lor, oamenii îmi vorbesc dar eu nu înțeleg nimic. Cuvintele lor n-au nici o valoare. Nici rugăminți, nici amenințări. Sînt într-un spațiu grav în care nu mai contează joaca asta de-a viața. Îmi pare că sînt și eu o pasăre legată de pămînt, visînd zborul. Dar poarta spre cer e prea mică și nu-mi încap aripile.

De parcă ar vorbi cu mine, Doctorul nițel încărunit care privește monitoarele spune cu voce tare: „-Nu cred că te vei sinucide!“. Și imediat sosia lui tînăra continuă: „-Bă, renunță la îngîmfare! Nu suferi că ești animal ci, pentru că ai fost destul de deștept ca să descoperi asta“.

V, tînăr încă arzînd pe patul de spital știu foarte bine unde bate. Iată, gînditorul iese din timp și-și construiește un spațiu fundamental. Acolo primează valoarea, greutatea, sensul. Sînt templele și piramidele minții sale și el se plimbă singur printre ele. A mai încercat cîteodată, să-și invite prieteni în acest ciudat oraș dar ei, fie că au strîmbat din nas fie că l-au lăudat, apoi s-au îmbătat și au urinat pe ziduri. Așa că va rămîne singur pe vecie aici, colindînd, construind sau bolind prin vreo firidă, consolîndu-se cu virtutea de a fi păstrat curățenia orașului. Tînărul Doctor continuă: „-Dumnezeu are să te întrebe. Băi, deșteptule, tu crezi că Eu am lăsat Creația doar ca să se facă de rîs? Vrei să-i înveți pe alții? Te-oi fi crezînd însuși Șarpele.“ Cumva, are dreptate. Mă zbat și secret cuvinte dar adevărul scapă, imanent, totuși, sufletului meu ca întunericul pe care ochiul mi-l lăcrimează. V. tînăr, îi răspund: „-Am visat adevărul. El e întocmai

cum spun. Ba, nu-i nici de departe. E altfel, altcumva. Nu mai încape în cuvinte. Căci lumea, odată făcută, nu-l mai conține pe Dumnezeu. Dar în meseria mea îmi mai rămîne încă salvarea melodiei. Scrisul, indiferent ce formă îmbracă, trebuie să fie ca lumea distilată, o poezie naturală. Și asta e aproape de adevăr“. Doctorul tînăr mă privește zîmbitor , parcă indecis dacă trebuie să-mi spună replica următoare: „-Icar prăbușit“-îmi șoptește el pe tonul cu care mi-ar fi spus „Măi, Bulă“-„...fără sens. Poți cunoaște adevărul cînd ți se revelează dar, nu-l poți împărtăși. Ca să-l cunoască, semenul tău trebuie să-ți refacă drumul prin iad. Lasă-te de scris!“. Și V. tînăr, ca să o fac, mă plimb pe mal. Iată, silueta mea oglindită de fluviul limpede a cărui proprie imagine , purtîndu-mă înăuntru, e răsfrînt, cumva, de apele altei lumi, reflectată și ea de transparența unui timp straniu carele le unește pe toatele, așa deformate, subtile.

Îmi apropii pe colegii din spital și încolonați, rătăcim împreună căutînd un soare de noapte. Cît de invers față de lucruri trebuie să fi fost acel Pericle Carpatino căruia Păstorel îi amintește sinuciderea-poantă: lăsîndu-i un bilet scris în franceză subcomisarului de cartier doar ca să-l scoată din minți. Căci sinuciderea poate veni atît din refuzul eternității, cît și dorința de a o fundamenta și din refuzul revelației, cît și ca la martirii creștini, chiar din fructul acesteia. ...Cumva, din dragoste sau ură, făcînd-o sau renunțînd conștient, omul mai potolește viața care știe că acesta nu poate trăi continuu în cutremur și vrea să-l scuture de zeu. Așa gîndește și V. tînăr mințindu-și sinuciderea adevărată în care, pînă la urmă, va ajunge să creadă.

Știu că hotărîrea cu care îmi vorbește Doctorul vine din experiența meseriei astea a lui, sublimă și cumva, hidoasă. Probabil că a mai întâlnit comatoși care refuză să revină la viața conștientă. Mă caut în adînc, în zonele mele fără personalitate unde nu sînt nici tînăr, nici bătrîn. Căci trăiesc o existență cristalină scufundată, ca vîrstele amintirii, în magma transparentă a timpului. Și-n căutarea mea are un efect ciudat, ca-n jucăriile cu castele minuscule înțesate de turnuri, inundate de un lichid limpede pe care, dacă le scuturi, începe să ningă viscolit. Poate că o înțelegere într-un fel, organică, a mîntuirii a avut loc și hotărîrea, întoarcerea sau nu, e imposibil de decis.

„-E incredibil!“- exclamă Doctorul-„Îl umpem cu lichide, transpiră mereu de storci cearșafurile și febra nu scade. Parcă a băut uraniu. Aduceți pungi cu gheață! Mă mir că nu-i fierbe creierul, cît i-a mai rămas!“- se uită la mine, apoi studiază totul în jur: colțurile canmerei, tavanul vitraliul. Pasărea dispare și re apare în altă poziție sau chiar, pentru o fracțiune de secundă, se dedublează, se suprapune peste ea înseși de parcă o mișcare vibratorie ar despărți-o. Privire concentrată fuge o clipă de pe monitoare apoi se întoarce la pasărea violet. „-Nu V. nu cred că te vei sinucide. Ești prea educat s-o faci. Chiar față de ei înșiși, inșii plăți n-au un respect prea mare. Dar, tu... tu nu ți-ai zdrobi creierul chiar dacă altul a încercat-o. Cel mult, ți-ai înjura bijărește zeul...”

Mi-l amintesc pe tînărul Doctor vorbindu-mi despre sinucidere. „-Se sinucide tot cine are de sinucis, degeaba vorbim noi.“- îi spune el tînărului V.- „Să nu mai cătăm motive și salvări. Cînd mintea și ordinea vor fi perfecte, tot se vor mai găsi din cei ce-și vor lua viața.

Pentru că viața are un scop al său ascuns înăuntrul ei, altfel mi-ar fi ieșit sigur din substanțe în vreun incubator. Și valorile noastre n-au sens pentru aceasta. Trăiesc nenorociții, inconștienții pe care viața nu-i schimbă și chiar și bătrînii care au pierdut tot și au uitat-o. Respirația lor vrea să atingă o chestie pe care noi n-o bănuim. Da, da, un scop plin de mister. Iar dacă sîmburele lui își gîtuie esența, chiar fericitul poate muri bălăngănind un ștreang.“ Poate că e așa cum spune el. Dar chiar și gîndul joacă pe muchiile sale atunci cînd soarta ne refuză. Și spunem că n-avem motive să trăim căci, așa cum o visăm noi, viața nu există, iar ceea ce trăim nu va putea nicicînd să ostoiască dorințele din vis.

V. cel cu pasărea violet pe umeri revăd drumul spre cumpănă: neîmpărtășind iubirea nimănui, nu aveam nimic de pierdut. Dar Elena mi-a dăruit iubirea și iubind-o, dăruindu-mă fără rezerve, ea a devenit Universul. Apoi, prea multă energie a vaporizat-o, am rămas înconjurat de neant. Apăsătoarea liniște a pierderii. Săracul e fericit că are de primit și nu poate pierde nimic pe cînd, pierzînd Cosmosul, n-ai decît să plonjezi în spațiul prietenos al morții.

Tulburat, V, tînră caut să-mi fac din sinucidere un exil, o asceză care să mă purifice și să mă înalțe. Să uit depresia. Căci depresia e suficientă. Cînd nu mai are nimic de dat și de primit, avidul de vecinătate urlă.

Și mă surprind-bolnavul V. tresare speriat-că , totuși, o caut. Avînd probabil un izvor comun, bucuria și tristețea, durerea și plăcerea se identifică în final. Un fel organic al spiritului înlocuiește atît senzorialul cît și rațiunea. Doar uniformitatea acestuia mai amintește cumva de moarte.

V. din spital, tresar. Pentru o clipă sînt Oedip, orbindu-mă. Sfidînd. Nici ei, nici Doctorul nu ne-am dat seama: ne mișcăm dezinvolți pe lîngă un gigantic iris care ne urmărește. Pe care-l ignorăm. Ce poartă chipul nostru, chipul lui Dumnezeu. Aici: o soră, eu și pasărea iar într-un colț al timpului V. tînăr întrebă: „- Tu n-ai vrut niciodată s-o faci?“ Doctorul tînăr zîmbește forțat: „- Ba, da, dar eu am ieșit oarecum din viață. Cumva aș putea să mă consider inutil și să prețuiesc, totuși, viața altora? Poate, doar, melancolic, să nu-i încurc! Și poate că furîndu-i morții sufletele pe care le fură din trupuri, mi-am speriat, cumva, propria slăbiciune.“

V. din spital, capăt deodată concretețe și-aș vrea să-l apuc pe Doctor de păr, să-l trag la o parte. Îmi lovește cu un ciocănel genunchii trupului întins și trupul golit răsună. Hei, prietene, degeaba dezbraci formele cu ochii căci în goliciune se ascunde misterul. În nici un caz n-ai să găsești viața din ființă tăind-o cu lama în secțiuni subțiri sau, înfîngîndu-i cum îmi faci mie, în adînc, prin ace lungi, vreun ochi artificial să spioneze ce-i acolo. Te uiți la mine, mă cotrobăi și dînd la o parte țesuturi lipicioase, observi că scormonești într-o oglindă.

V. tînăr continui să-l ascult pe Doctorul tînăr în timp ce descopăr ciudatul mecanism al urii. Ciudat că, dacă te iubești fără de granițe, trebuie musai să-i urăști pe ceilalți. Dar dacă te respingi, mai poți încă să te-nchini lumii cu dragoste. Nenorocirea e însă că, de cele mai multe ori, urîndu-te pe tine, urăști hidos chiar universul. E victoria urii asupra dragostei. Ura-i facilă.

V. tînăr trăind într-o lume de un gri sanguin, lume excitată de umbra îngerilor care filfîie deasupra. Sînt pentru Doctor un caz? Un

dobitoc pe care trebuie să-l tratezi deși ți-e scîrbă? Îl întreb de ce nu mă sedează sau, invers, de ce nu-mi pune-n mînă una din otrăvurile cu care se joacă. Îi spun: „- Dar tu ești societatea, ce faci? “-„Nu poți să faci nimic “ –răspunde el. Ca nici un doctor, el fumează mult. Nu-i asta sinucidere? Continuă: „- Dezavuîndu-l pe sinucigaș îi calci în picioare personalitatea și micimea sa neajustabilă îl jugulează. Viața îi devine inutilă căci șansa sinuciderii e unul din scopurile pentru care merită a trăi. Dar, a-lăsa să o fa că, seamănă mai degrabă a complicitate ca la Pilat din Pont. Moartea indiferentului apasă sufletele noastre cu toxicitatea unui păcat.

Din păcate, nu mai am leac de disperare., mi l-a furat Elena. Nu dispera, căutătorule, nimeni nu e exclus de la şansă! Pe de altă putem, să nu uităm că nu din mintea unui genial inventator ci, din lăuntru disperat al durerii, s-a născut speranța!“

Pe marea păsării violet e furtună. Auzi speranța! V. tînar trăiesc o spaimă similară cu alarma care m-a paralizat cînd am văzut un urs sălbatec atacînd cu furie și forță strivitoare o femeie. Sau văzînd oamenii lovindu-se între ei, mutilîndu-se. Spaima din fața naturii turbate în cutremur. Zidurile dansînd, scrîșnind, pulverizînd tencuiala. Uruitura de iad horcăită de adîncuri, unghiurile clătîndu-se. E moartea izbindu-te acolo unde nu te aștepți.

În liniștea somnului tău și al copiilor tăi. În poligonul de sprijin. Și totul în mine, tentația surdă care apare privind zidurile, sperînd ca un cutremur năruitor să apară acum din genuni. Fără cruțare! Si sinuciderea mea să-i ucidă pe toți ca., dacă moartea mea va fi o palmă universului, aceasta să fie apocaliptică, să-i rupă ordinea care-l împiedică a putrezi. E în furia mea ceva din furia creației.

Inconsecvența celui rău. V. suferind știu că a fost de ajuns o idee ca Doctorul să-mi convertească ștreangul în nebunia de a reveni la scris. Ce poate fi nemuritor? Sfinxul sfidează viitorul. Iar pe acesta îl doare în cur de Sfinx.

V. tânăr savurînd ideea unei morți regale ce împietrește Universul. Căci, ce rămîne după moarte? Tot ce a fost om a visat și disperat gîndindu-și sinele atunci. În clipa aceea regală. Dar restul universului rămîne, de ce să rîdă pe mormîntul nostru sau să ciuntească nasul Sfinxului pe care l-am construit? Mai bine îl sfidăm! Și îi propun Doctorului să îmi găsească tehnologia cu care fosilele sfidează timpul. Apoteoze măștii de chihlimbar. Am inventat cadavrul care, în loc să putrezească, se pietrifică într-o masă sticloasă ca Luna. Așa iubiții nu ne-ar părăsi, ba, chiar, ar mai putea fi sărutați. Sculptorii ar șoma, statuile pure ne-ar împînzi intimitatea ca mobilele făcîndu-ne contemporani cu trecutul. Și am putea construi cu strămoșii un far transparent lăsînd lumina să se prelingă printre trupurile lor sau, ne-am putea, în vizită, lăsa pălăria pe căpățîna înțepenită a vreunui soț răposat. Poate că Doctorul va născoci ceva aidoma hibernării artificiale ca să putem păstra chiar viața înăuntru! Ne-trecerea în neființă, o scurtcircuitare a timpului.

V. din spital devin pentru o vreme o parte a unui astfel de veșnic prezent. E ca o pauză de respirație. Nemîntuirea. O sufocare de milenii, fără durere; înghețată în simțire. Incapabil să mă mișc, să strig. Oprită, poate mi-e chiar și inima în mijlocul energiei. Un hău al veghii veșnice, golită de sens. Coșmar. Trupul întins pe pat iarăși, tresare.

Îl văd pe tânărul Doctor fericit. „- Da!“- zice el - „- Am soluția. Am cumpărat recent un clei care, într-o fracțiune de secundă, lipește orice de orice. Chiar pe îngerul tău, de-ar fi aici, l-ar condamna la aderența lumii noastre pline de inși rînjind. Îl injectez în artere și apoi înglobez în el întreg trupul. Hai, nu te sinucizi? Sau vrei să-ți scriu certificatul de deces și tu să-ți faci singur prima doză? Pe tine, oricum, te fac sculptură și te țin în birou. Lîngă mine. Ești Fratele meu, mi-ești drag. Și eu am vru să scriu dar meseria asta a mea te face nițel dobitoc. Oamenii intră în tipare. Devin cazuri. Nu-i vorba, îi iubești dar, ca pe niște șobolani albi de laborator. Le dai mîncare, le faci injecții și vorbești cu ei, să treacă vremea. Nu, nu. Te împăiez și te păstrez lîngă mine, mai discutăm si noi, ce dracu`...”

În creierul meu e o căldură înrăcită care arde plajele și gândurile pîrjolesc printre albine lîncezind, ocolind lacrimile care sfîrîie și se vaporizează. Călătorii din el au de străbătut, înveliți în prosoape groase, imense cîmpuri crăpate de argilă. Undeva, un negru lipește cu clei ziare vechi deasupra crăpăturilor sperînd ca sub ele pămîntul să se înzdrăvenească și să cheme ploaia. Contemplînd deșertul scriitorul V., aş vrea să-l transpun pe hîrtie. V. tînăr, fascinat de cunoaștere, nu pot interveni asupra propriei mele tinereți. Nu-mi pot transmite mie însumi nici un mesaj din trecut. În vîrsta aceea am amnezia viitorului....

Deși...

...Sătul de adunat și risipit bogății și sentimente, sfîrșesc prin a fi obsedat de moarte și de Dumnezeu. Mai presus, altceva, nu se poate. După ce m-am murdărit lovindu-mă de lume, mă zbat cumva să mă eliberez de povară. Să mă prindă moartea uscat, nu cum, deja, am început să putrezesc.

Sînt mișcat, V.- din spital- de afecțiunea cu care sora îmi schimbă compresele ude și-mi șterge sudoarea. Îi este milă și e fericită. Cum fericit e și cel care m-a lovit. Nu știu cum, îi văd și simt și eu mila: un gardian îi aduce mîncarea. Chiar și bucuria sa, pusă în sunete, pare o suferință oarecum entuziastă: „- Îhaaaa!”

V. tînăr studiază intens moartea. E parcă o presimțire a unui viitor tentacular prin al cărui labirint am rătăcit îngustînd cu fiecare pas șansa, împuținînd variantele pînă cînd sorții m-au adus aici. V. tînăr de lîngă mine se miră, dar în vîrsta lui adevărată continuă efortul de a-și urni soarta ca pe o avalanșă. Tînărul Doctor a sesizat asta. Îl întreabă: “_ Ce te-a apucat să-ncepi lucruri din astea de neînțeles care nu pot stîrni decît mirare și spaimă? Se spune că omul le înțelege abia atunci cînd nu le mai poate împartăsi nimănui. Iar cei ce se întorc totuși de acolo, din zona de cumpăna a înțelegerii, păstrează un secret ca amnezia groazei capitale. Trăiesc de formă cu zîmbet dureros schimbîndu-le colțul sufletului, cu ochii mari, deschiși asupra secundelor rămase. “_Și are dreptate să i-o spuna. Clătinat din temelii, cînd pe o creastă a ideii, cînd pe alta, ca între valuri, înțelegi că te afli în furtună. Dar amăgirea e să-ți cauți pămînt ferm sub tălpi căci, luptînd cu furtuna, ai sansa de a trece marea. Și chiar dacă însuși Dumnezeu ți-ar ține barca fixă, ar începe atunci să se clatine apele și orizontul și tot așa pînă te-ai apuca de marginea bărcii și te-ai vomita.”

Undeva în trecut, fără a-mi vedea trupul bolnav peste ani, V. tînăr are o îndoială. Se oprește. Presimte că studiind moartea o face să se grăbească înspre el. Dar imediat o voce interioară îl liniștește: “- Nu, nu e realitate. E un vis miraculos. Dă-i drumul, înainte!” Și îmbărbătat, pășește prin teoria morții ca printr-o experiență. Ce-o să se întîmple cu el acolo?

În plimbări lungi cu Doctorul reia mereu cele învățate. Apoi, în singurătatea nopților petrecute în fața hîrtiei, trăiește pe rînd aventuri prin raiuri și infernuri extrase din neant. Se vede dezintegrat prin

mokṣa Upaniṣadelor, împrăștiat în fiecare atom, sau disperînd pulsatoriu, în Samsara reîncarnării. Încă un pas și va deveni zeu căci fiecare privire, dincolo de albeața tavanului înseamna rituri, sacrificii. Soma. Sau anulează moartea substituind îndoielnicei nemuriri, prin inițierea într-un iad abstract, o fericire nemuritoare. Sărman V. tînăr! Scriind, simți o putere nemărginită de parcă ai putea săruta ciocîrlia în miezul cerului. Gîndești, gîndești, dar ai să te întorci, pînă la urmă, neîncrezător, ca un atomist la măsurarea umbrei. Renunță la visul vreunei nemuriri larvare! Nu vom supraviețui ca embrioni și nici ca umbre abia energizate în vre-un infern dantesc. Tot ce contează în suflet, chiar dincolo de persistența persoanei, e învierea trupurilor. Privește la trupul întins pe pat! Pare un manechin pe care numai tentaculele aparatelor îl mișcă. Dar manechinul ăsta arde.

Într-o sală alăturată Doctorul vorbește cu ziariștii:”- Nu vă pot da nici un element nou”- spune el.”- nu s-a înregistrat pîna acum nici un caz similar în care temperatura să dureze atîta. Într-un fel, asta ne bucură căci e dovada că trupul său e încă puternic și are o imensă rezervă de energie.Dar nimeni nu ne garantează că rezerva asta nu se va epuiza sau că nu-i va grăbi moartea. Aproape că aș fi tentat să vă spun că totul depinde de voința lui. “

“ _ Sau de Dumnezeu, nu-i așa?”- întreabă un băiețandru roșcovan cu un reportofon în mînă.Doctorul se uită o clipă în jos, apoi îl fixează cu o privire caldă. Trec două, trei secunde și îi răspunde: „- Tinere, Dumnezeu nu omoară! “ În interiorul său Doctorul e la fel de speriat ca în trecutul în care-l reproșează tînărului V.:“ _ Sigur,”- spune el- “ți-ai găsit o credință și construiești în ea o clădire delirantă ce vrea să urce la cer. Dar tu o vei locui? O va locui cineva? E

aproape poezie ce faci. Dar ține cont că eu efectiv asud lângă realitatea morții și, crede-mă, un om în care moartea și viața se războiesc emană mirosul dezastrului. “

V. tânăr și-a considerat infirm prietenul reproșându-i că, îngrozit de propriul său vis, e prins pe vecie în realitatea feliei sale de pâine. Dar iată că din spațiul licăritor al vitraliului, ca dintr-o altă lume, observ că, atunci, în realitate, eram mai conștient decât în reverie. Plutirea mea de acum e abia mai adevărată pentru că simt durerea, Și nu durerea trupului ci una mai adâncă și sfredelitoare. Să fie adevărat ce bănuia Euripide? Că viața este moarte iar moartea... Cine stie?

V. tânăr înțeleg că apostolatul e o himeră. Un accident de care nu te mai apără nimeni. Ieșind din ordinea oamenilor, revelația e supusă sălbăticiiei lor. A ști de moarte. Un lucru simplu dar care te face periculos. Încalci legea și aceasta nu te mai apără. Ea te silește să fugi, să ocolești oamenii. Dar un mic rest din ea mai rămâne și în tine. De tine nu te protejează nimeni. Nu scapi nici în deșert, nici în adânc, la fundul mării. În jur, toată lumea fuge de moarte. Când boala începe să apară, o spaimă care se înfige în viscere îi doboară pe ceilalți. Spaima de ce vor face ei. Elena e îngrozită de nenorocirea iminentă, de cum va fi nevoită să procedeze. Prevede cu oroare ritul funebru, condoleantele, parastasul. Și-apoi o viață în care să suporte cu decență pierderea. Asta e problema, decența. Când am pierdut pe cineva drag, ceilalți se feresc să se mai apropie de noi. E un vid care ne sperie.

Trupul din pat e cuprins de convulsii. Echipa de gardă se agită. Trupul fierbe dar peste mine trec valuri nervoase pulverizând genunea

și umezind cu ace de gheață holocaustul. Acolo, în tăcere irespirabilă, toate cuvintele se confundă și numele se afundă într-o ireversibilitate funerară. O soră îmi injectează ceva în punga de perfuzie. Un alt medic ridică privirea de pe monitor și-mi privește corpul înfășurat în cearșafuri ude. Spasmele se domolesc. Ei nu se tem de moarte. Dar poate că-i vorba de moartea altcuiva, a unui străin. Căci toată lumea îi îngroapă pe cei apropiați cumva, cu o conștiință încărcată. Rapid și adânc. Si-i pomenesc, ținându-le slujbe și îngrijindu-le mormintele de parcă nu de moarte s-ar teme ei, ci de cel mort. Să nu se întoarcă. Căci le aduce aminte de ceva. Că și ei pot muri. Și se străduiesc cu încăpăținare să uite asta.

V. tînăr, transparent, îmi las undele străbătute de vârtejurile răului și de rugăciuni îngerești ca de niște pești străvezii țîșnind dezorientați într-un recif ce arde. Minciuna promisă a vieții fără de moarte. Am înțeles că omul se amăgește că se amăgește. Căci, de fapt, totul e numai orgoliu. Ne e foame de nemurire ca ulcerosului de fazan împănat. La prima înghițitură, incompatibilitatea noastră cu condiția zeului ne provoacă greață și dureri de stomac. Sclav, înapoi! Înapoi la micuța noastră viață călîie care cam pute dar în care se poate delira încă liniștit. Cum să visezi nemurirea cînd spaima morții îți acoperă gîndurile ca, peste mări, o pată de țîței? Necunoscuta. Zăpăciții din jur se prefac a o ignora dar e atît de prezentă... E însuși omul în care ea răsună ca un buletin de stiri: crime și terorism, vulcani erupînd, cruzimea ipocrită a guvernanților iar timpul probabil că anunță ger. Fiecare clipă a noastră înregistrează o moarte pe care o ignoram. Sint cuprins chiar de spaima că oamenii se vor trezi. Că iminența morții să nu fie molipsitoare și toți să dispere ca-n clipa de

sfîrșit a lumii. Iar peisajul să se spargă. Orașul să devină un ghem viermuind de urlete, demență și rugăciune.”- Stai liniștit”- mă domolește tînărul Doctor. „- Sfîrșitul lumii și Judecata de Apoi nu vor avea niciodată loc pentru că omenirea învață același lucru generație după generație. Nu se va maturiza niciodată. E construită în așa fel încît nu va ieși niciodată din căcat. Cum, atunci să vadă cerul? “

Iată: înălțimea se umple cu un aer nebun prin care pătrunde o lumină adezivă. V. din spital, ieșind cu greu din agitația celor ce mă înconjoară, plonjez în spațiul hipnotic al vitrăkiukui căutându-l pe tînprul V. nebunia inteligenței sale a înlocuit siguranța cu care trece prin viață animalul. El, bipedul rațional, nu s-a ales decît cu îngrijorare și suferință. Singuri pasionații pînă la manie, îndrăgostiții științei sau cei ce bat la porțile sfințeniei au alungat îndoiala și neîncrederea. În rest, toții ca și el. O debandadă umană între absurditate și crez. Asta cauți și tu, tinere, o pasiune care să te ierte.

Dar tînărul V. și-a găsit chemarea. Destinul omului petrecînd nenorocirea precum Oedip; aruncînd-o o dată cu ochii. Martiriul. Punctul de forță al vieții omului este sfîrșitul. Așa coboară harul asupra sa. În lipsa călăului, moartea devine spaima care ne înalță. Tînăr și bătrîn, sînt mîndru că mor. Pasărea albastră lăcrimeaza: rămîne în urmă dragostea, o inimă fierbinte pe care și-o împart pungașii, excrocii, demolatorii care ne rîd în nas. Ce ne mai rămâne? Unii pripiți intră prin guri de tun s-ajungă-cărnuri împrăștiate- mai repede la oaze. Victime ale grabei... Doar noi, experiind răbdarea disperării, privind la umbra celui din față, ne numărăm puținele certitudini în pasul legănat al caravanei.

7

“ De aceea, mulți au fost reprimiți de milă cînd își dădeau ultima suflare, socotindu-li-se destulă, pentru spălarea greșelilor, această suferință care merge pînă la moarte” 2. Textul are dreptate. Abia atunci ne iartă cel de alături. Dar pînă una, alta, ne scui pă silindu-ne să căutăm izolarea. Ne alungă. Ne alungăm apoi noi înșine. Cînd ajungi să te desconsideri, contururile vederii tale se schimbă. Și lepădarea de sine fără o umplere e și mai dureroasă. Viața apare un fals, n-are rost să-l aperi iar mîntuirea, o utopie pe care revelația nu mai coboară o dată... Un rost pierdut al rațiunii care nu mai poleiește nimic din trupul animal. Și porcul, văduvit de plăcere, cînd gîndului i-a fost umbrită fericirea, se arată așa cum e el. Doare. Să nu-l disprețuiască nimeni! Căci porcul e oglinda visului nostru sfărîmat. La urma urmei, cum spunea butada, după ce a curățat grajdurile lui Augias, Hercule n-a fost silit să le umple la loc.

V. tînr, ce să cauți printre ceilalți? Cu toții se plîng de griji și așteaptă o minunată societate ca să-i absolve de povara lor. Ei nu au nevoie de mărturisirea iminentei lupte, ci de promisiuni de siguranță. Deși țipă cu putere. Strigătul e de ajutor. Să-i apere cineva. Așa se-

nvîrte lumea, să alergăm năuci căutînd o credință, clădind sicrie în care așteptăm să se întrupeze zeul.

V. tînăr descopăr că de fapt nu ne obsedează moartea și nici veșnicia ca atare, ci doar o cheie. Un algoritm. Căci fiecare caută moartea optimă pentru eternizare și doar melancolicii, indiferent de calitatea vieții, sînt fără perspectiva vulnerați de faptul că trăiesc. Un credincios adevărat vede ca sănătoasă pieirea, menită să-l ajute. Sînt oamenii crini, cei cu suflet nădăjditor. Fără putere. Doar subordonare față de divin. Ei nu fac sclavi și sclavi fiind, nu sînt robii nimănui decît, în ei, ai Divinității. Îi invidiez. Căci eu, V. tînăr, sînt alungat de toți, mai izolat decît robinson care pe o insula își pierde ochii în neclintirea mării, sperînd să descopere o corabie. Mare blestem. Cînd începi să gindești, tovarășii de joacă dispar, prietenii înghiata, iubitele îmbătrînesc subit și se comportă ca văduvele și fiecare gest cu care te gratulează e numai o pomană de sufletul celui care ai fost.

V. din spital îl compătimesc pe V. tînăr. Are clipe cînd chiar și seara îl părăsește. Cînd supărat pe lume, în răspuns, se izolează de tot. chiar și de Dumnezeu. E Robinson individualistul. Împlinit și de aceea, disperat. Fără să găsească, oricît de puternică i-ar fi lumînarea, nici oameni, nici zei. S-a molipsit de boala ce a exterminat eroii și a destrămat imperii surpînd cetățile lor. S-a văzut numai și numai pe sine tulburînd limpezimile și lăsînd loc groazei și angoasei de a trăi. Știe că nu în infinit se îneacă omul, ci în el însuși, ca într-o baltă căreia nu-l vede malul. Ea murdărește tot. chiar și pierderea ființei iubite. Devine suferința propriei știrbiri. Îi e dor de Elena pentru el. Robinson ăsta învață să iubească oamenii după ce i-a pierdut și

plînge că umerii asudați i se apleacă sub plumbul razelor unei luni dușmane.

Din adîncimea acvatică a vitraliului privesc afară unde toate se întîmplă cu o formidabilă repeziciune. Trupul se bate cu moartea pe care a adăpostit-o. dar moartea e inefabilă. Nu intră nici în cuvîntul mister. Pentru că e evidentă. Te cuprinde sila purtînd-o și tot privind la ea. Aș vrea să le strig tuturor care-mi acordă îngrijire să mă lase în pace. Ce-i porcăria asta? Dar stiu prea bine cum mi-ar răspunde. Că judec greșit. Că, vrînd să mă salvez, grăbindu-mi moartea, scap din vedere neantul. Poate că ar avea dreptate. Îl las pe tînărul V. să se umple mai departe de substanța morții. Chiar tînărul Doctor a obosit de tragicul lui: “_ V. “-spune el “- tu ai un defect genetic. Sau o calitate. Dacă nu te-ai înecat de atîta moarte înseamnă că o arzi. O folosești, ciudat, în propriul tău metabolism. Căci fiecare dintre noi a încercat tragicul, ca pe temperatura apei, dar cînd aceasta ne-a inundat, am sfîrșit prin a obosi. Săturați de propriile noastre drame cît și de ale celor din jur ne privim idiotizați destinul, ghilotina tuturor deveniți acum nisip. Iată, ne sprijinim de ea, fumăm și mîncăm semințe. Te văd radiind lumina. Poate că în tine se petrece ceva, ca revelația primilor anumiști care, căsăpind prin mirosuri grele, au înțeles poezia de oase și mușchi a formei umane mișcătoare. Dar, ai grijă! Aspiri la cunoașterea absolută ce vindecă setea de cunoaștere. Pentru că toți vor să cunoască.. E un mod urcător de a exista. Cînd vor cunoaște vor poposi acolo și nemaivînd să știe nimic, nu o vor mai dori. Să trăiești fără a cunoaște înseamnă așa nu trăiești de fel. Iar tu alergi, vrei să stii, te precipiți în a-ți consuma viața.”

V. tînăr zîmbesc ascultîndu-l pe Doctor. Mă amăgesc cu gîndul că, totuși, nu caut nimic. Poate că am găsit și mă prefac doar a căuta.

V. din spital, aproape că mă amuza incertitudinea oscilantă a tînărului meu “eu”. Aici, știu. Totul e etalat fără putință de trișare. Se știe totul, nu se cunoaște nimic. În moarte, în viață, marea care se frămîntă și mă stropește, nu se cunoaște. În jur întregul cer de păsări se depopulează căci cad spărgîndu-se și împrăștiindu-și sîngele pe imensul glob ucigător al ochiului meu. Așa am făcut întotdeauna. Am ucis ce-am vrut să cunosc. Așa că nu am mai aflat decît formele moarte. Robinson V., ignorantul de sine: nici o formă socială nu-ți pansează abcese singurătății. Te strivește mereu imbecilul agresor. Doi poli ai izolării. Un părăsit de prieteni și unul pe care lumea așteaptă cu dragoste să-l salveze. Pentru că cei mai mulți, frumos îmbrăcați, decenti, respectînd legile, sînt în adîncuri ca el, cretinul. O operație cerebrală pe care n-o pot efectua îi dezvăluie infirmi. Mintea li se învăluie de negura nesiguranței și ei confundă această pîclă cu raționalul însuși. Se caută unul pe altul și se gripează în forta autonomă, telurică, jubilînd la înfrîngerea spiritului: 2 “ – Moarte lui Robinson! Jos! Vezi, bă, degeaba gîndești. Nu ajută la nimic! Trăiască stăpînul nostru. Gata! “ Agresorul. Colegii Doctorului au să-l interneze un timp și apoi îi vor da drumul pe străzi, să se bucure că, purtîndu-și zidul în sine nu vede nici o opreliște în jur. Să se bucure de libertatea de a iubi și de a fi iubit așa cum știe el.

Dar tînărul V. îi spusese Doctorului că, pînă la împărăția cerurilor, proștii nu se bucură de nimic. Au un defect de dragoste. Lipsa acestui defect la prietenul său îl entuziasma. Spunea. “ – de neînțeles pentru că sînt dragi, iată că ființele iubite nu te iubesc total.

Mediocritatea le impune spaima de a se dăruia. Și tot ea le cenzura frica de a te primi în întregime. Te uiți la ființa adorată și stupefiat, constăți că nu-l valorează prea mult sacrificiul tău. Nu dispera, o face din prostie. Căci proștii, pînă la împărăția cerurilor, nu vor fi niciodată fericiți. Nu se pot fixa acolo. Bucuriile lor sînt turnate, precum talăngile, în vînt strălucitor. “

Tînărul Doctor iată că îl privește pe V. fumînd și pare nemulțumit de raționament. “ - dacă Elena s-ar întoarce la tine, ce-ai face? Ai alunga-o? ” V. tînăr, parcă sînt electrocutat. “ În nici un caz ” – răspund. Oricum aș fi ajuns, aș abandona tot pentru a mă reîntoarce. E fericirea mea nepremeditată. Asta-i ceva sacru, înțelegi? “ “ Cum reușești însă să mai surîzi cînd știi că asta nu se va întîmpla niciodată? Cum îți mai vezi fericirea? ” V. tînăr închid ochii stîngîndu-i cu putere și scrîșnesc din dinți ca să mai pot, cumva, zîmbi. Îi răspund: “ – Să mergi pe stradă și să saluți lichele, să-ți scoți nevasta la mititei și bere, să te exciți, să te îmbeți din cînd în cînd doar ca să fii aidoma lumii. Să nu se cunoască nici o clipă că tu trăiești pe o planetă a ta. “ Doctorul vîrstnic e din nou lîngă mine și îmi ascultă inima și parcă transformat brusc din vîrsta sa tînără, îmi șoptește replica: “ – N-ai făcut decît să te închizi pe o insulă cu ceea ce ți se pare fericire. Nu-i adevărată. Nu-ți ajută la nimic să fii fericit dacă n-o știe și altul. Căci miezul fericirii nu-i decît bucuria animalică. Mi-ai văzut cîinii, ce bucuroși sînt cînd le dau voie să se împerecheze. Nu i-ai văzut cum rîd? Și abia invidia și admirația celorlalți dă poleire animalice tale satisfacții. Vino înapoi! Tu suferi acolo unde ești nu ești nici pe departe fericit.”

V. din spital simt cum se depărtează de mine cel tânăr. Și ca orice înstrăinare de sine, faptul apare în minte ca amintirea unei vremi ploioase. Încercarea de a fugi din convenția comună duce, de cele mai multe ori, nu la un chip divin ci la răscolirea demonului furibund. Sămînța profundă a ființei umane în fața imposibilei zone de non-sens poate erupe în puteri malefice. Comunul e vasul valorilor. Le dă forma. Scoase de acolo, ele devin lichide, se scurg printre degete și urma lor împrăștie miros de nebunie.

Robinson, golind lumea de viață, se descoperă gol. Mort umblător, părăsit de spirit. Molipsit de tăcerea spațiului. Îmi spum:”- Gîndind asupra mea, descopăr categorii ale singurătății și golului din mine. Dar și grade diferite de umplere: bine, rău, fericire, deznădejde. Iar toate acestea, moarte și repaus, dăruire ca și primire, capătă contururi de spațiu. Sînt munți și cascade, dealuri blînde și mări succesive. Se naște un peisaj în care cutreier. Pustiu. E o țară numai și numai a mea. Toți mă privesc și nu sesizează nimic. Poate că le par doar puțin într-o ureche. Dar spun că e o performanță mai mare decît au reușit părinții pustiei. Și ei erau numiți atleții singurătății. Ei bine, menajeria mea de demoni face dresură cu mine zi de zi fără ca cei din jur să priceapă ceva. Se uită la mine și li se pare că citesc ziarul.”

Vocea impersonală din mine caută să unească vîrstele. “-Ce amăgire”- spune ea. “-Ai înălțat o coloană și spui că ai făcut lumea.” Cînd sufletul e amenințat de sufletul rece și de primejdia pe care acesta îl conține, cînd voința e pe cale de a dispărea odată cu eul, acesta explodează în mii de fărîme care se iubesc și se contrazic una pe cealaltă. Cînd tânăr, cînd matur, gîndind la trupul meu sau

explorînd abisurile vitraliului, mă transform continuu. Doar vocea asta rămîne stranie, impersonală ca mesagerul cuiva. V. mergi în întuneric. Pietrele caldarîmului strălucesc în jur un întuneric greu. căldura străzii pe care colinzi se desprinde încet din beznă abia ghicind licărul șopotitor al fîntînilor.

V. tînr oscilează între Robinson și homo viator. Pelerinul prin existența în căutarea propriei datorii. Un Crusoe părăsit în mijlocul vieții și, pe care numai izolarea îl face s-o identifice și s-o iubească cu adevărat.

V. din spital mă privesc în trecut. Îl privesc îngrozit pe V. tînr. Îngrozit de ce-am putut să fiu. De ce poate să fie. Dementul ăsta își caută singurătatea căci gîndul lui duce, nu numai dincolo de mîntuire ci, dincolo chiar de Dumnezeu. Și nu-i rămîne decît să-și cizeleze propria-i pieire ca să se bucure ca un regizor diabolic de perfecțiunea tragediei sale sau chiar să-și bată joc de ea. Să ia în bășcălie chipul din oglindă. Să rîdă de inutilitatea propriei sale zbateri care, altminteri, l-ar face să vomite. Perfecțiunea pe care o caută este o șansă dată inutilității de a avea sens.

V. tînr sînt sătul de propria-mi persoană. De ce s-o salvez? Cuvîntul ăsta vine de la masca greacă pe care în teatru și-o schimbau actorii. Ce să salvez? Dacă eu sînt altcineva? Dar e așa? Înăuntrul meu nu mint? Toți vrem să ne salvăm, cumva. Spunem că masca sîntem noi pentru că e ceea ce iubim noi mai mult. Melanjul ăsta de dragoste. Strig: „- La naiba, n-am ce salva. Moartea e felul nostru de a învinge lumea. Nu voi mai fi rob căci, nu voi mai fi.” „- Nu vei mai fi nimic. Nici măcar rob!”- îmi replică prietenul meu Doctor. “_ De ce le complici? Totul e foarte simplu. Ne agățăm de cele

muritoare ca să ne prelungim memoria muritoare. Eu devin nemuritor punându-ți o mînă pe umăr iar tu alungi moartea servindu-mă cu o ceașcă de cafea.”

...Și V. suferind îl observ pe Doctorul cărunt cum stă lîngă mine sprijinindu-și blînd o mînă pe pieptul meu. Aș vrea să-l întreb dacă acum caută nemurirea. Ar izbucni într-un rîs homeric văzîndu-mă aproape înviat. Aș vrea să-i spun că eternitatea e o deschidere care decurge normal. Căci viața, deși e închisă în moarte, e o chestiune pe care nimeni n-o poate epuiza. Și nici o împlinire, cît de mare, nu poate acoperi un sens fără sfîrșit.

Da, are dreptate tînărul Doctor cînd spune că memoria istoriei e o nemurire falsă. Că Ramses sau Alexandru Macedon sînt doar obiecte la fel ca o statuie sau ca o rîșniță de cafea. Dincolo de noi rămîne singur numele devalizat ca un muced sarcofag. Un cuvînt. Iar indiferentele vorbe vorbe, pe jumătate moarte, sînt jumătăți moarte.

V. răstignit pe patul de spital realizează că e absurd să strig la copia mea tînără. V. tînăr mă privește disperat și totuși rîde. Se bucură văzîndu-mă cum plonjez în apele albastre sperînd să descopăr în mijlocul adîncimii un templu de aur plin dănuitoare măslinii, să văd în jurul lui plutind peștii în unda amurgului. Poate că acolo se ascunde vreun mandarin verde ca inima smaraldului care vrăjește clipele schimbîndu-le în perle și le împrăștie apoi în vîltoatea nisipului, închise în sipete de sidef. Îl privesc din nou pe V. tînăr. Spaima de libertate duce la renunțare. Din înaltul nemărginirii, din locul Dumnezeuului alungat, Robinson se întoarce în cușcă. Și iar visează să se elibereze. Căci iată-l, suferă de propria lipsă de sens pînă se urîțește și seamănă a diavol. Ar vrea să reitereze Golgota,

dar asta nu se poate fără o definitivă renunțare la eul eului. E disperat și așteaptă îngerul. Dar chiar dacă acesta va veni, fără-ndoială, s-ar ciupi să se convingă de realitate. Nu știe. Carnea lui n-are nevoie de înger. Trupul din spital e relaxat și fierbinte. O echipă de tehnicieni a schimbat aparatura dar și noul monitor tot atîta arată, ca termometrele de sticlă: 41,1. V. tînăr m-a exilat în gînd dar aici, în clipa asta proiectată de-a lungul întregului drum pînă la boală, am realizat că ideea e inutilă în fața morții. Nu alungă frica. cu toate că și moartea e la-nceput doar gînd. Dar e atît de straniu încît nici un altul nu-l poate stăvili.

“_ Sint de acord cu exilul tău”-îi spune lui V. tînăr Doctorul. „- Cu condiția ca acesta să fie doar un interimat. Condiția lui Robinson n-are sens fără salvarea sa. Dacă lumea nu-ți percepe tragedia, totul e inutil. Ca și cum ai trage apa la closet. Imaginează-ți că Pămîntul fiind distrus, ai fi singurul supraviețuitor. Ai mulțumi lui Dumnezeu că te-a scăpat?”

Și, iată V. tînăr devin Robinson, ultimul. Se cheamă că deja am murit pentru că spiritul nu există decît în comuniune. Sînt un mort-viu. Dumnezeu nu m-a lăsat să pier și să mă ia lîngă El. Să nu fiu singur. Dar, ce contează? Am Puterea asupra lumii noastre. Și ce beție: să lași puterea liberă, fără rost, înftuntînd ultime, vînturile și de aceea să exclami peste trupurile viermuind dulceag:”- E Pace pretutindeni!”

V. din spital observ cum acele indicatoare o iau razna. “_ Cedează inima!”- țipa reanimatorul. „- Nu, “-răspunde Doctorul stîrnind mirarea celor din jur:”- E diavolul lui. Îl scutură din cînd în cînd.” Trupul depășește criza și becurile își reiau pulsațiile ritmice. V.

tînăr trece dintr-o lume moartă în alta în care toți sînt bolnavi de o dementă amăgire. Cred că sînt unici și iremediabil desăvîrșiți. La fel și V. O lume de Robinsoni ignorîndu-se reciproc. Fără sens. Fără civilizație sau istorie. O generație de moarte spontanee. O, tinere V., ieși cît mai repede din camera ta de lucru pentru că cele mai arzătoare orizonturi se nasc în liniștea uscată a patru pereți! Și arsura lor iese din mine acum, în spital.

V. tînăr pătrund într-o suspensie aurie, într-un aer mineral ca-n podul bunicii unde amintirile se înșiră pe mobilele prăfuite înfipte, fiecare, în cîte un stilet subțire. Îi spun tînărului Doctor banalități. Că timpul vine și se duce. Că nimic din el nu te face definitiv. Iară din tine nici o urmă de sfințenie nu-i dă eternitate, să șadă și el puțin. Te cere numai tribut. Doctorul jubilează:”- De aia rîd nebunii, că n-au ce să-i plătească!” „-Da,”-îi răspund. „- Descoperi că nebunul e singurul învingător. Și apoi te dai cu capul de pereți ca nu poți fi ca el.” Aici în spital, în creierul meu plutește un miros de iad și putreziciune printre gîndurile eșuate, înfipte în mal. Au crăpat de căldură lăsînd să curgă din ele sensul așa că fluxul, de-ar veni acum, ar fi inutil. Totul se preschimbă repede și amintirile îmbătrînesc. Eternitatea nu-i o speranță ci un timp geriatric. O operație făcută lumii tăindu-l gușa și netezindu-i zbîrciturile. Proptindu-i puțin tremurul genunchilor.

Iată-mă, tînărul scriitor V. Căutînd în zadar o disciplină a sufletului care să-mi vindece crisparea care mă macină, să alunge regretele și nenorocirea și să mă lase fericit, dănțuind, lăsînd picioarele goale să-mi frămînte necazurile ca pe o cadă cu struguri. Dar unde e? nici un înțelept n-a reușit să izbîndească fiindcă o astfel de știință s-ar putea învăța doar într-o școală a nesimțirii. „- Ce Zoga,

ce părăsire de lume?”- îmi replică tînărul Doctor pe un ton sprintar aflînd ce mă frămîntă. „- Vrei cea mai bună școală? Cumpără-ți, dragă V., o carte de proverbe. Umanitatea așa a supraviețuit.”

8

Cui să spun că fantoma Elenei locuiește în camera obscură ascunsă în spatele irisului meu, că lumea poartă amprenta ziselor și respirației sale? Blestemat să caut iluzia în deziluzie. Un ipotetic V. gata să plece la drum se tot agită pe lângă mine. Își face bagajele.”- Cum să aștept?”-întreabă el-“ cînd să cumpănesc cînd în mine un demon îmi strigă: Ai grijă, V., asta care-o trăiești e ultima viață.” Imaginarul “ alter ego” nu bănuiește că lumea pe care se pregătește s-o străbată nu-l decît o imensă deziluzie de esență feminină. O lume care eludează tot ce e profund sau înspăimîntător. Și rezolvă orice problemă anulînd-o, transformînd-o în lozincă și limbaj de lemn. Suferința, închinarea și mila devin lupta pentru existență, conștiință civică, liberalism. Pîna și loviturile prin care-și

selectează elita sînt pizmașe și ipocrite căci țelul ei nu e eternitatea ci luxura. Acest V. este o variantă pe care-o secretă V. tînăr, îndurerat. Imabinile lor se unesc și se despart odată cu vibrațiile timpului exterior. Asemenea păsării din vitraliu. V. tînăr a descoperit însă, spre deosebire de celălalt, că el e altfel. E un nimic conștient de asta.

În camera de spital e liniște, se aud numai picăturile ploii ce opacifiză geamul și pulsațiile aparatelor. Vitraliul s-a făcut tot plumburiu și aripile deschise ale păsării așezate pe umerii mei sînt învelite în nori din aluat albastru, pătrunși de afară. Sub picioarele mele marea nu se mai vede. I se simte numai răcoarea lichidă. Îl așteptam așa pe noul V. să facă ceva. V. tînăr observă cu atenție fiecare om și pare că noul V. seamănă, cumva, cu fiecare. Iată-l: născut în foc, el amestecă și ciocnește bucurie și suferință, naștere, boală, moarte ca și nuntă, înrobire și mîntuire căutînd potrivirea suprafețelor unui imens cub rubik, sperînd că alăturarea finală va fă chipul lui Dumnezeu pe care nici el singur nu-l va putea vedea, fiind cuprins cu totul, cu început și sfîrșit, în mecanismul său. Un perfect oarecare pe care banalitatea îl dezbracă de persoană. V. tînăr îl acuză :”- trăiești cu moda,”-îi spune-“ faci ce fac ceilalți și poate că-ți bați nevasta pentru o undă de originalitate.” Iată că V. a ajuns să-l deteste pe cei din jur. În rîndul lor dragostea pare să fi fost eradicată. Lumea îi pare doar o convenție enervantă, pigmentată de inutile violențe. Dar noul V. tace zîmbind. E un om simplu. Rîde de cei ca el, deși e fericit pentru că, deși pe vîrfurile problemei, deseori, cei simpli trec foarte ușor în timp ce înțelepții se lovesc de un zid. E misogin. Rîde de suferindul V., de cît de puțin îl așteaptă familia. Spune:”- Femeile care nu-și iubesc bărbații le fac mulți copii. Găsesc astfel

motive să-și deturneze într-un mod perfect scuzabil timpul și afecțiunea. Iar, în ultimă instanță, dragostea e o chestiune de respect instinctual.” E un Don Juan acest V., deși el ar dori să pară invers. O victimă. Bolnavul V. îl descopăr și mă amuză. Pentru că, în general, mă supără mai mult decât imbecilitatea decât perversitatea. Aceasta din urmă e scuzabilă și de înțeles; e o reacție de adaptare. Dar prima se aliază cu cea de-a doua care n-ar putea rezista fără sprijinul ei. Din totdeauna tâmpiții au luat partea excrocului și l-au urcat în frunte. Și perversiunea e un capăt extrem al normei, pe când nonconformismul e o abatere. Între V. tânăr și Don Juan, nu știu pe cine să prefer. V. e halucinant așa cum oscilează între sinucidere și crimă. Celălalt are în buzunar diploma de ratat. Noroc că au momente când nu-l mai pot deosebi. Îl chem alături pe V.

Iată-te: bucuros de experiența vieții descoperi la un moment dat că totul se preschimbă ca molipsit de o durere ucigașă și ca speranța se preface în nisip. Curge printre propriile-ți degete. Pare ciudat ca viața- un fel de ghirlandă de carnaval care se ofilește și tu rămii gol ca un copac iarna. Un arbore nins și-un sunet de colinde. Ești îngrijorat și-ți pregătești de odihnă singurătatea.

Zgomotul ploii a asurzit totul. Conversația nu se mai aude. Dincoace de ei, într-un colț al șansei, noul Don Juan, cresc. Eul meu se înalță monstruos deasupra orizontului pe măsură ce viața scapă, se pierde când vreau s-o strâng în pumn. Dispare, ridicându-mă. Eu, eu și iarăși, eu. Învățarea, dincolo de aparențe, se face de unul singur. Ce a fost și ce este, eu sînt cel ce le-a aflat iar știința pe care am repetat-o a fost măsura propriei mele persoane. Să nu fi fost născut așa și cei din jurul meu mi-ar fi predat o demonologie

domestică. Aș fi învățat să nimicesc și să-mi întorc demonul de la scopul sau ca cei din povești ce îmblînzesc diavolul și-l pun să le lucreze ogorul. Căci puritatea e ușor de corupt. E același risc, poate chiar mai mic, mai mic decât ambiția idioată de a fi pur. Și strîmbătatea lumii nu poate fi îndreptată decât din interior, cu instrumente strîmbe. Mă uit la viitorul meu cît de nemulțumit e de mine. Mi-ar spune că originalitatea mea e un semn că tiparele rațiunii au fost depășite. Și eliberare gîndirii duce la tîmpenie. Cînd iese din gîndul comun fiecare e liber, fiecare are dreptate iar multe adevăruri înseamnă nici un adevăr. Căci, în final, căile eliberării se neagă una pe cealaltă și singura certitudine în care se mișcă rațiunea rămîne prostia amorfă. Dar, ce-mi pasă? Trăiesc o existență ipotetică, lipit de un frate geamăn siamez care suferă animalic, așa că-mi pot permite chiar și varianta prostiei. De ce să mă judece V. cel din spital? Orice nonconformist va sfîrși prin a fi integrat în normă. Ca prostituat voi sta undeva, la marginea lumii și aceasta îmi va da notă. Dar mă va înghiți așa cum înghite tot. cum îl înghite și pe el. „_Desprinde-te, Don Juan,”- îmi striga V. tînăr, geamănul meu.

„_ Misoginismul tău e un semn că ori ai deslușit greutatea lumii, ori o femeie te-a transformat în victimă. Nu te oferi pe tine și mediocritatea primește o mediocră împărtășire. Tu nu vezi în viață decât o fermecată prințesă. O siluetă ce aduce, doar, cu o femeie. În afara acestei ființe nedeterminate, toate dispar. Chiar și sufletul tău!” „- Și tu, cum o mai vezi pe Elena?”- îl întreb. „- Nu tot așa?”

Întrebarea paralizează tot. Oglinda își schimbă polaritatea. Ce știe el? V. tînăr încerc ușor să-l ignor pe alter ego. Caut un fel de îngenunchiere. Minunatele îmbrățișări, să le opresc căldura... Ah,

dacă aş putea delimita măcar o clipă, să mă odihnesc în ea! Căci clipa trebuie liniştită, să-şi fi calmat disperarea. Altfel, n-are timp să ştie că trebuie să moară. O chem pe Elena de undeva, din imaginaţia amintirii şi-o cert:”- De ce n-ai avut răbdarea să-mi ascuţi tăcerea ca pe o poveste?”- îi spun. „- toate n-au decît importanţa ca, la fel ca noi, există şi vor pieri.” Don Juan de lîngă mine nu simte nici clipa de faţă. Şi trebuie să o simţi ca să o poţi reţine. Dar el e imun la fericire. N-a aflat-o, de aceea e sigur pe el. Îşi face bagajele şi mă infior că vrea să plece tîrîndu-mă în spatele lui ca pe un rucsac. Nu-i drumul meu. “_ Unde pleci, nebunule?”- îl întreb. Se scarpină în cap tot căutînd şi-mi răspunde abia disimulîndu-şi nemăsuratul orgoliu:”- Iaca, şi eu , spre Teba.”

V. din spital, scăldat de valurile din ce în ce mai înalte ale mării vitraliului, îi pierde pentru o vreme din privire pe cei doi. Dacă fluxul ăsta, mai mare decît toate de obicei, mai continuă aşa va trebui să înot. Dar, ştiu eu înota? Înotul omului e o liniştită libertate de lagună. Subterana e trăită sub cer limpede şi-n fiecare drum în noi înşine ne clădim etaje şi ziduri de labirint. Ne obturăm ferestre. Şi renunţăm la orice fir roşu ca să uităm că forţa noastră-i infinit de mică, deoarece de moarte ne-nspăimîntă sălbăticia mării. Iată, V. tînr reapare. Şi el pare că s-a aruncat în fluviu, să înoate acolo. Prinţ trist. Fuiorul fluviului te poartă ca pe un nimic, furtuna cerului înlocuieşte puţinul aer respirabil cu o ploaie rece şi tu te zbaţi punîndu-ţi toată nădejdea în singurătatea ta ca înecaţii în crengile plutitoare. De ce ţi-e silă de Don Juan? El se răneşte pas cu pas exersîndu-şi deopotrivă speranţa ca şi sexul. Cu toţii ne zbatem între murdărie şi puritate, obsedaţi de păcatul original, de ochii noştri prea tare deschişi. Spre a

scăpa de el. Săvîrșindu-l continuu. Și nu ne vine să credem că el, strămoșul, a pornit cît se poate de sexual pe calea rațiunii. Abia exersînd sexul pînă la uzură a cunoscut oboseala și plictiseala ce l-au făcut să ridice ochii de la cea de alături și să se gîndească la sine ca la un zeu. Păstrînd teroarea demonică a orgiei, zeul ce-ntr-adevăr ridică fața e tot al nostru: un chip obosit, mahmur de propria noastră beție. Între sex și înger au trecut milenii. Și vîrstnicii privesc cu suspiciune reîntîlnirea cu prietenii copilăriei. Se tem de amintirea îmbătrînită.

Spațiul devine licoros, prelungit. În cameră, prin zgomotul monitoarelor și răpăitul ploii care îneacă vocile, Don Juan îl simte pe bolnavul V. și nu-l convine acest viitor. Cum nici un viitor proiectat nu l-ar satisface. Un rest de luciditate din el îi spune: "- Fii atent, după moarte vei plăti vei plăti pentru că, făcînd legea pentru pămîntul tău, ai vrut să acoperi cu ea Universul." Dar moartea e un cuvînt într-o limbă străină.

„- De ce nu vă vedeți cu toții de treabă?”- strig eu, Don Juan. Poate că într-adevăr el se bucură de adevărata libertate, aceea de a fi năuc. Dar nu știi. Căcî, dacă alegi, nu trebuie să fii liber. Ar fi o aberație. Ai putea alege prost. Și alegerea ta, odată făcută, oricum ar anula libertatea. Ai fi scavul ei. Tînărul Doctor a intuit cîndva, spunîndu-i într-o clipă lui V. tînăr: "- Tu, cînd scrii, nu trebuie să eliberezi pe nimeni. Trebuie să subjugi. Și tînărul ce am fost l-a ascultat, dovada c-am ajuns aici. Am învins doar pierzînd. Căci iubirea e scoala renunțării. Cățelul lui Pavlov învață să accepte viața și satisfacția în dragoste e abandonul. Te pregătește să te lepezi de tine. Don Juan, visul ipotetic ce apare din neant, e repetentul ce

trebuie să reia cu îndărătnicie alfabetul fără să reușească însă a articula. Un mut mustind de putere.

„- În lături, bătrîne!”- strig. „- Ce tot Don Juan în sus și-n jos? Nu vrei să vă priviți în oglindă. Eu sînt voi. Cel însetat după o ființă. Plec, alerg s-o zeific și, subordonînd-o, să mă înalț ca să ating cerul. Să rămînă pe praful de acolo urma mîinii mele. Hei, V. tînăr, strigi despre moarte și iubire dar poți atît de puțin să iubești... Și ai să mori tot atît de puțin. Cămările inimii tale stau tixite. Le-ai înțesat cu Elena care le-a dat forma sufletului ei și nu mai încap nimic înăuntru. Te-a lșsat șterp ca și cum iubirea ți-ar fi fost o înșelăciune. Ți-e sete de ea și licoarea ei te îneacă. La mine e puțin altfel. Se pare că sînt o ființă strîmbă, că apa asta ciudată mă deshidratează și, pe măsură ce golesc un pahar, mi-e greață de el și aș vrea să beau din altul. Cumva, ca o glorie rămasă în dorință și tu te-ai visat ca mine, cuceritor. Acum, fiind lângă tine, Omphalos, simți și tu această dulce suferință.

Și, V. tînăr, îl simt. Sînt mîngîiat de fantomele ce dorm în real ca poetul căruia visul îi luminează drumul. Lumea eterică e o mireasmă însingurată iar sufletul meu o inspiră și-o simte biciuindu-i instinctele. Fratele meu vede ceva. Nimic din perfecțiunea aceea nu poate fi adunat laolaltă. De aceea zîna gîndită nu e nici o femeie întîlnită în drum. E pur și simplu, muzica. O muzică șoptită care, dacă ar răsuna, ar striga stelele. Iar el diseca femeile cu profesionalism. Don Juan, dacă vrei să îndepărtezi de tine ceva, fă teoria sa. Ai să constăți că stăpînirea sa îți scapă și că obiectul s-a îndepărtat îndată ce, abandonîndu-i rugăciunea și sărutul, ai început să-l demonțezi. Slavă Domnului că n-avem aparate de măsură pentru moarte, altfel

ne-am și scîrbi să murim și-ar fi o plictiseală eternă. Apropiindu-se încet, tînărul Doctor intuiește în mine pe fratele ascuns și-mi replică, parcă plictisit că-i consum timpul cu beția mea de Elena pe care el n-o poate simți.”- Dragostea e doar un drog”- spune el. “_ O stimulare și-o amorțeală în același timp. Ceva interesant. Pretext pentru propria afirmare. De fapt,

n-ai cauta persoana dacă ai ști ce să-i ceri. Iubita ești tu. În afară de dragoste i-ai cerut ceva clar Elenei? Ce miraculos ar fi dacă ai ști să-ți limitezi visul. Dar nu poți. Abia așa ești infirm. Ce dragoste în ceruri? Dumnezeu n-a fost înșurat. Chestia asta amestecată e doar edulcorant. Așa ne putem înghiți mai ușor misiunea.

O rafală de ploaie zgîlție geamurile și privirile celor prezenți se îndreaptă spre acolo. Don Juan se agită, se zbate și mișcărilor lui îl dor pe V. tînăr. „- Ce misiune vede Doctorul ăsta?”- întreabă el. „- Al cui preot se crede? În mine dragostea e flacăra de magneyiu așa de scurtă încît imaginea nu se poate fixa. Evenimentul e prea mic ca să poată avea pretenția să mă satisfacă. Pentru că eu chiar nu ucid moartea, ci o biciuiesc. Nu sînt zeu dar sînt pe cale să înghit Universul. De ce să-mi pese de moarte? Cum aș putea-o ști? O ignor și ea mă ocolește. În schimb nici o prezență nu mă terorizează atît cît vidul ce mă usucă atunci cînd fug de lîngă o ființă. Nici lacrimile și nici mîngîierile ei nu m-ar mai putea vindeca de greața de a nu fi găsit ce vreau. E o nouă formă de a iubi pentru a fi iubit.” Se chinuie, cerșește suflet după suflet și iată-l că nu mai are unde căuta. Ceea ce a văzut sînt suprafețe care se repetă. Cîntecul zînei pe care îl aude el nu poate ieși din piepturi galactofore. Ar sparge și infernul dacă ar ști că

acolo poate găsi ceva. Altfel, nimic nu-l mai atrege. Abia, abia mai palpită când altă victimă se apropie și nu mai are speranță în ea.

V. tânăr îl privesc cum se resoarbe încet în mine. Și mă pomenesc cu sufletul invadat de un zeu bolnav; cuprins de însingurare ca de o sîngerare veșnică.

Scriitorul din spital îl simt pe V. tânăr înfiorat de experiența imaginară. N-a reușit să-l încălzească cu nimic. Nici pe mine încercarea asta nu m-a scos din capcana propriei memorii. Am rămas prins în capcana amintirii dureroase a Elenei pe care nimic n-a reușit s-o șteargă. Și o privesc ca pe o greșeală. Regretul greșelii e totodată refuzul de a te despărți de ea. Și persistența în păcat, mușcă. Sînt în clipa asta, moleșit. Ca și Don Juan. Un titan ratat, constatînd că beția trece, că nu mai e loc de speranță. Am fost un căutător cum e V. tânăr. Fără să-ți dea seama, a pornit și el la drum printre umbrele stîncilor pe care trebuie să le urce cu grijă. Și îl descînt tandru căci, deși mă aude, nu poate reține pentru el nimic. „- Căutătorule, descoperi ca mister și evidență, totul se risipește la atingere. Simpla ta privire anulează lumea. Haosul natural te înconjoară. Și el e tot opera creației. Dar oamenilor, acesta le repugnă. Și-l preferă pe al lor. Nu se apropie de cel liber. Poate că știu că, prin urîțenie, creația își apără taina de dezintegrarea pe care oamenii o emană. Vînător de vrajă și tu, amestec de sublim și infernal, dispari odată cu ea. Nu înțelegi. Doar orbilor așteptînd în beznă li se revela legea lumii din zgomote îndepărtate. L-ai înghițit pe Don Juan dar, nu uita : ca să adori iubita nu trebuie să încerci s-o cîntărești. Distrugi zîna din ea. Pentru că, de măsurat, se poate măsura numai murdăria. Frumosul scapă.”Aștept să stea ploaia, să

apară din nou pescărusii plutitori înveșnicind înaltul, ridicându-i plumbul de pe pieptul meu. O întrebare îmi biciuie trupul întins ce se încordează încet, încet și numai curbele înscrise pe monitoare vestesc asta. “_ Elena era frumoasă? Cum o fi arătând acum, după ani?” Dar trebuie să încetez pentru că, pe V. tânăr întrebarea asta îl doare cumplit. Se pregătește să strige. Să se răzbune.

9

La celălalt capăt al mării, tînăru V. Mergi de-a lungul țărmului, cantonier beat pe linia ferată și pescărușii ghicesc imediat în urmele lăsate pe nisipul umed. Te ocolesc simulînd spaima și închizîndu-te în tăcere ca pe o reptilă într-un acvariu de chihlimbar. Țipetele lor, fruntea singurătății.

V. tînăr, colind țărmul. Cel dintr-un pat de spital mă urmărește. Mi-e frică de el însă știu că de cruzimea oracolului nu scapi. Îl refuz și mă împotrivesc lui din toate puterile. Dar puterile mele sînt absorbite de altceva așa că îl ignor. Îi calc imaginea în picioare. Sînt stupefiat deoarece mintea mea nu poate concepe pierderea. Îmi pare mereu că Elena este aici, că-i pot atinge imaginea cu mîna. Degetele mele se întind și rămîn înțepenite în aer. Ar vrea să caute în jur sau să aștepte ca silueta să se materializeze. la loc printr-un efort al voinței. La fiecare pas îi intuiesc locul, mișcarea și mă comport mereu în funcție de replica sa. Realizez faptul crud. Totul s-a terminat. N-are

nici un rost ceea ce fac și totuși uit imediat. Pînă și nările mi se dilată căutîndu-i parfumul. Fantoma rebela apare îndată ce slăbesc cenzura conștientă a imaginii pe care o văd. Se plimbă în jurul meu venind mereu spre mine și cu toate astea, nu se apropie niciodată. Iar cînd închid ochii, o, Doamne, atunci realitatea asta imbecilă dispare cu totul și alăturarea devine o virtualitate perfectă ca o hologramă pe care o poti roti și străbate cautînd să o cuprinzi, să o pătrunzi. La ce bun să mă plîng? În fața lumii lacrimile devin la fel de ridicole ca și stăpînirea plînsului. Așa că, mai bine mă ascund să las lacrimile să doară și durerea să vindece. Pentru că lacrimile sînt singurele lucruri de pe lume ce capătă sens cînd sînt inutile. Cînd nu le vede nimeni și nimeni nu le degradează într-o concluzie. Și mă înmormîntez în ele, în nașterea suferinței. O apăsare. O cumplită oboseală lucidă de parcă toată vina universului se varsă asupra pieptului meu și bolește acolo. Promite, mă înflăcărează și apoi dispare instantaneu, fara a fi atins esențialul. Mă părăsește într-un pustiu straniu în care spațiul este inutil, lipsit de vibrație ca un décor de studio. Păsările marine se agită în jurul meu. Dincolo de ele se ghicesc încă puncte înstelate. Privind cerul descopăr că fiecare strălucire a sa e o rană care curge în trupul meu întunecat împrăștiind suferința în jur ca o baltă caustică. Mă întreb cum or putea pescărușii ăștia să zboare cînd e întuneric? Și-mi pare că rănilor mele miros iute, ca cedrii, a rașină.

V. din spital, îl simt, dincolo de mare, pe cel tînăr. Febra pe care trupul mi-o iradiază e doar pojarul minții sale ce începe să sufere. Lîngă mine, Doctorul mă întreabă:”- Ți-e teamă,V.? Ți-e teamă?” și știu la ce se referă. Mi-a spus odată că adevărata spaimă ar trebui să ne fie faptul că singură agonia ne eliberează chipul de

mască. După ce ne-am privit o viață întreagă printre gene, acum ne vedem cu adevărat. Cum să nu-mi fie teamă? Doctore, nu-ți dai seama de dezastru? Dacă ne-am naște fără mască am vedea pe străzi lunateci sălbăticiți înăuntrul propriilor lor tăceri. Ce lume hidoasă în care pruncii se nasc bătrâni și înțelepți iar îndrăgostiții înconștienți au dispărut cu totul!...”- Vino,prietene”- îmi spune Doctorul-“ și fie ca prezența ta să alunge moartea în uitare. Încă nu a sosit singurătatea, clipa.” El nu îl vede pe V. tânăr. Cu el ar trebui să trateze. Cum să-l anunț? Va desluși răspunsul meu numai din pulsațiile monitoarelor? “_ Pleacă, Doctore”- îi strig de undeva, din adâncimea vitraliului-“ nu vreau ca-n mijlocul morții să-mi fugă mintea la altele. Da n-am reușit toată viața, măcar acum să știu.” V. tânăr stă încă acolo, pe plajă și-aș vrea să-l pot face din noapte un scut cu care să respingă lănciile inutilității cu care îl rănește lumea diurnă. Se simte venind de la el, pînă aici, mirosul de rășină. Știu că-l doare. Cum l-a schimbat ființa aceea!...

V. tânăr îmi dau seama că m-am transformat. Poate că nu atît alăturarea Elenei, cît pierderea ei m-a molipsit. Am început să gîndesc ca ea, să fiu sensibil la miriadele de transformări minuscule ale naturii din jur, la bunătăți prețioase și să comit copilării premeditate. Am devenit strigoiul ei. Așa că dorind să redevin eu, capăt instantaneu o dorință nemăsurată de a o ucide și imaginez scenarii care de care mai violente. Faptele devin aproape reale și, de fiecare dată, cruzimea mea se infectează de tandrețe. Împlîntarea pumnalului se cere dublată de o mîngîiere. Trebuia s-o fi făcut atunci cînd, în voluptatea extazului, stiletul ar fi pătruns două suflete dintr-o singură mișcare. Așa supraviețuirea mea lîngă cadavrul ei nu m-ar

întoarce decît la nubila problemă a sinuciderii. E revoltător cum, în plină viață, lumea poate exista coerent iar eu, nu. Căci am pierdut abilitatea cu care fiecare găsește felul lui de a se umple de lume și de a se apăra de toxicitatea ei. Atunci, fie ca febra din lăuntrul meu să aibă o asemenea iuțeală, să facă viața să se dilate, să ardă pînă la explozie încît venirea morții să fie chiar necesară. O ostoire, un pansament care să învăluie rana care sînt și să lase astfel lumea să se vindece. Fratele din spital vine prelungit de deasupra mării, își lipește fața de obrazuș meu și-mi șoptește: „- Ai răbdare. Nimic nu te va sătura de tine pînă ce nu vei fi fericit de zei cu nebunia. Numai ei simt ireversibilitatea veșniciei. Astfel, tu, neiertatul, ești silit să dai socoteală de tot. de tine și de lume. Și nu mai poți defini nicicum vre-un rost, că-i vorba de iubire ori de cea mai cumplită ură dacă, mîngîiere sau chin, nu risipești în dăruire. Pentru că sensul lumii este dat numai de jefă și singur gîndul omului nu poate înălța nimic, oricît de efemer, fără să se simtă învelind ierburile, mirosul iute al unui miros de sînge.” Are dreptate. Dar cum să dăruiesc chiar și ura? Privirea disperată cu care mătur împrejurimile cea mai bună dovadă că nu-mi sînt suficient. Nu mai pot concepe nici un sentiment viu. E atîta lipsă de iubire în mine că simpla mea respirație a început să mă plictisească și să mă sufoce. Ce minunat ar fi să-mi pot popula caverna sufletului doar cu învrîngănări și gelozii locale, să repopulez un univers interior cu atîta viață încît lumea din jur să-mi pară săracă și să-mi consum nenorocirea și extazul într-un mod suficient ca fericirea celor pierduți în propriile lor minți rătăcite. „- Nu, tinere,”-îmi șoptește din nou în ureche gura celui din spital-“ cînd reușești să te închizi în lumea ta, deja ai dăruit vieții totul. Iar dobîndirea nebuniei

lumii te-nchide într-o sferă în care, nemaimișcându-se nimic, chiar nesfârșitul spațiu cu care te-nvelește lumea își pierde sensul și universul se destramă ca și cum nici n-ar fi fost.”

Scriitorul V., ascuns în trupul suferind îmi pare c-am reușit să te trag, tinere, în simultaneitatea vitraliului. Pasărea violet plutește deasupra amîndorura deși privirea ta încordată spre a străpunge bezna zorilor nu o vede. Îți pare că e însăși noaptea. Te uiți la altceva ca atras: o femeie plină de somn greblează nisipul și frigul inocent se interpune între simțirea ta și suferința logodnei cu marea. Infidelitate peste tandrețea visurilor tale; marea iritată, hipnotică; o linie între privirea ta și femeia ce pleacă să se spele, să meargă la biserică. Ești convins că ai trăit momentul adevărului și îndoiala mîngîie doar realitatea pierderii lui.puteai atinge fiecare fibră a lumii și reușeai să te acordezi ei, făcînd-o să reverbereze. Descărcarea unei blestamate energii te-a făcut însă să pierzi luciditatea care dădea concretețe peisajului. Pescărușii țipă mai tare căci fulgerul acela pare că le-a distrus cuiburile. Îți lepezi veșmintele și te așezi pe nisip, direct în aerul rece. Diurna întemeierii se capătă greu, ca un „-Ah!” ieșit din nudul roz al acestei dimineți adolescente.

V. părăsitul sînt gol. Îmi e frig și soarele acesta ce apare din mare nu e adevărat. N-are căldură să mă-ncălzească. Căci toate în jur sînt false. Obiectele își pierd sensul. Hainelor, deși le recunosc ca veșminte, nu le mai știu rostul și întrebuintărea. N-aș ști, în clipa asta, cum să le îmbrac. Frigul e straniu ca și zgomotul mării și a păsărilor albe de deasupra. Sînt lucruri sterpe din care semnificația a dispărut. S-a descărcat undeva, înainte de a ajunge la mine.tot peisajul e fals și bănuiesc că un demon l-a schimbat. Dra sensul a dispărut chiar și

din mintea mea. Clipele trăite alături de Elena, așa cum le revăd nu mai sînt adevărate cum de neadevăr mi s-a molipsit și închipuirea. Prezentul îmi pare o umbra a unui trecut atît de îndepărtat încît l-au deformat miturile mereu repovestite. Și nici măcar nu-mi pot închipui vre-un viitor. Pare o inutilitate, mai degrabă hilară, aberantă. Nici măcar absurdă. Au început să apară oameni pe plajă care privesc mirați goliciunea mea pentru că vîntul e rece. Îi privesc și eu și constat că niciunul n-are viață. Sînt doar automate sau actori într-o proiecție de cinema. Cum să mă atragă? Mă scîrbesc, mai degrabă. Soarele a venit aproape, mic și rece deasupra rotundeii bucăți de plajă pe care stau. Cîțiva metri de o parte și de alta a mea. Restul, deși știu că ezistă încă țarm, ca un drum dincolo, pare a fi dispărut într-o singură dimensiune- o linie de o parte și de alta. O linie care mă închide.

V. din spital cu greu mă pot desprinde de viziunea tîmîrului. Ridicînd privirea îl descopăr pe Doctor aplecat deasupra trupului meu. Cu o mîină imi ține pleoapele ridicate și cu cealaltă îmi luminează cu o lanternă mică ochii. Dar zăbovește atît de mult încît pare că se uită în oglindă. Încet, strecurîndu-mă pe lîngă mîina lui și sclipind pentru o clipă în lumina becului minuscul, mă apropii de proprii mei ochi și pătrund acolo. Plonjez în mici discuri negre care refuză să-l răspundă la stimuli. Mă pomenesc pentru cîteva momente făcînd o excursie halucinantă printr-o monstruoasă clădire. Sute de camere pe care le străbat. Urc și cobor etaje. Totul e luminat strălucitor deși n-aș putea spune de unde vine lumina. Observ că pe pereți nu sînt tablouri și nici tapiserii ci, de diverse mărimi și stiluri,

stau atârinate zeci de mii de oglinzi ce te sufocă cu apfel lor reci și nu mai știi în care să te cauți.

Tînărul Doctor îi spune lui V. tînăr undeva în amintire: „- Scriitorule, vezi ce joc de oglindă se naște între tine și ceea ce scrii? Vrei să faci ceva perfect sperînd într-un timp invers în care tu te-ai născut perfect din opera asta a ta.e un primitivism distilat. O formă a sinuciderii. Scrii ca o reîntoarcere în Eden. Atunci trăiești acolo. Visează, deci, că sîntem noi înșine opere de artă ce au străluminarea de a privi înăuntrul lor!” V. tînăr tace și scrie consumînd ceaiuri aromate. Ocrotește ficușii și orhideele din serele sale luminate ca ziua, trăind cu speranța că, odată și odată, pe cer, se va reaprinde soarele.

V. din spital mă retrag din ochiul meu speriat. Am privit acolo, prin oglinzi și am văzut o urîțenie de nedescris. Un chip bătrîn, suferind, degajînd răutate și perversiune. Dragostea pentru mine a încetat cenzura și imaginea tînărului frumos și limpede s-a metamorfozat. Mă reîntorc la adevăratul meu chip tînăr. V. părăsește în grabă plaja și nu mi se alătură. O constatare groaznică îl face într-un final să se mărturisească tînărului Doctor. „- Am pierdut puterea de a iubi”- spune și-i pare mereu că nu se regăsește în cuvinte. „- Știu acum cum arată clipa în care viul înghiață. Așa trebuie să fie disperarea imobilizaților, în dărîmături. Să simți că trebuie să împingi la o parte greutatea zidurilor care te apasă dar mușchii tăi nu reușesc să clintească nimic. Nici pe ea n-o mai iubesc, ci o urăsc ca o respingere închistată în mine. În rest, mă mișc, mă alimentez și urmez scenariul societății dar sînt decerebrat. Viața pe care o trăiesc merge pe pilot automat. Am încercat să mă apropii de altele. Nu pot

rămîne lîngă niciuna. Le fac jocul și, după aceea, mi-e greață și scîrbă ca într-un coșmar. Apropierea și atingerea omului nu-mi mai spun nimic. S-au descărcat de semnificație. Fiecare ființă îmi pare un obiect de serie perfect înlocuibil. „- Chiar și eu?”- întreabă tînărul Doctor. Tînărul V. e dezorientat. Nu știe ce să-l răspundă, cum să împace încrederea cu care l-a chemat în ajutor cu ura închistată față de oameni. Doctorul îl privește și, ca și cum ar fi primit răspunsul, continuă: „- Vina e a ta. Te-ai clădit strîmb și ți-ai alcătuit universul într-un mod total dependent de Elena. Trebuie să faci ceva mult mai greu. Să te eliberezi de tine. Dar, cum să-ngîni fără suferință refrenul libertății de eu? Nu locuiești în tine? Păi, ești mort. De ce nu-ți tai gîtul? Scutură-te. Vezi că împrejur lumea e plină de Elene exact la fel sau poate chiar mai pline de miracol. Ce ai pierdut tu e numai întîmplarea care te-a dezvăluit dar, trezește-te. Doar nu trăiești în estetică. Ești om, faci dragoste, mănînci și te bați cu altul pentru asta, primești pumni în cap... Te-ai trezit și ai gîndit pentru o clipă. Ei, și? Nu-i nici o nenorocire. Ai văzut cum Pomul Cunoașterii devine Pomul Încurcării Cunoașterii. A necunoștinței în dorința de a cunoaște. Inconștiența e Edenică precum somnul cloroformat al mesei de operație iar viața înainte de păcat pare un fel de conștiență zglobie în moarte.”

V. tînăr capăt ființă în fața tînărului meu prieten. Știu unde vrea să mă aducă. Să-mi deturneze frica înspre trupul meu care să capete inteligență proprie și să mă conducă încotro voiește. Pare să spună că sîntem doar arbori înfiți în trupul nostru cu rpdpcini adînci, delimitînd axul inițial al lumii. Vrea să mă facă la fel cu cei care-și trăiesc viața ca și cum ar mesteca un aliment de cantină, cu singura

libertate de a permite tîmpeniei să-și risipească inconștiența. Cei care visează magie să pună mîna pe puterea lumii ca să mai dea confort beției lor. Să mă facă să încetez a gîndi. Chiar spune:”- Dragă V., tăișul ce atîrnă deasupra capetelor noastre nu-i decît oțelul propriei noastre gîndiri. Tu iar vrei s-ajungi în zone închise? Hai, mai degrabă să nu mai vorbim de cei fără de har căroră sinuciderea le-a reușit și-au încheiat problema. Sînt niște diletanți ai morții. Chiar nu vezi ce te chinuie?” Las să curgă timp peste întrebarea sa, să i se descarce sensul. Apoi, chinuit, îi răspund:”- Nu, Doctore. În clipa asta nu văd nimic. E stupoare în fața lipsei astea de sens. Viitorul e acum, înțelegi? Gata mort. I-a înțepenit cadavrul. Singura senzație palpabilă e un plîns interior. Ceva acid care doare cumplit de-a lungul meu. De fapt, nici nu urăsc nimic dar fără asta se mai poate trăi. Am pierdut orice putere de alăturare și nu concep că poate cineva să supraviețuiască, nu fără dragoste, ci fără puterea de a iubi. E ca și cum s-ar restrînge însuși spațiul și m-ar claustra. Ce sa-mi mai pot dori? Căci orice pasiune se stinge dacă-n lăuntrul tău nu arde un centru, o demnitate ce-ți permite să ridici fruntea, o semnificație care speră...”

De aici din spital îl compătimesc pe tînărul V. Știu că a reușit să devină o victimă și nu mai are acum cum să dea vina pe nimeni. Nici măcar pe el însuși. A făcut primul pas. Primul mare pas greșit spre rătăcirea din gînd. Aud ultimele cuvinte ale celui tînăr: „- În loc să-mi lumineze infinitul, viața din jur îmi dezvăluie, în ea ca și în mine, doar nemernicia.” O hulă din interiorul mării albastre închisă în sticlă deschide geamul încăperii unde cei doi discută. Cum de nu văd cei doi cum camera se umple cu resturi de alge putrezite și nisip de

scoici? Tînărul Doctor își potrivește ochelarii.”- Lumea asta e a netrebnicilor. Puținii care descoperă că, de fapt, iubirea asta posesivă nu e nimic, ca o efemeritate pe care o folosim ca drog ca să treacă timpul, sînt imediat huliți. Tu ai dreptate. Cum vrei sș le spună cineva că viața lor nu are rost? S-ar supăra. Tu, dacă ai descoperit asta ce-ai realizat în afară de faptul că stai ca un disperat în fotolui și plîngi atît de tare că nu te-aude nimeni?” V. tînăr privește, cumva, la el cu speranță iar Doctorul pare că savurează clipa: „- Și cum să te înțeleagă cineva cînd planeta e plină de muieri ce-abia așteaptă să pretextezi iubirea ca să se joace de-a sexul lumii? Pot să-mi închipui un roi de asemenea arătări pulverizînd ca sens orice cor tragic, batjocorindu-te, ascunzîndu-și idioțenia în spatele bășcăliei. Demolîndu-te și pârîndu-li-se c-au nimicit nimicnicia lumii. Tu îți strigi durerea că nu mai poți iubi și ele te-nfierează: -Im- po- ten- tul! Im- po- ten- tul!”

Bocetul: un strigăt de răzbunare către zeu; urlă, chiamă și amenință.”- De ce mi l-ai luat pe cel drag? M-ai lăsat părăsit. M-ai făcut cîine și oricît mi-ar fi de dragă viața, am să te sfîșii. Coboară, numai!” La suprafața lui V. tînăr se vade doar calmul. Nimeni nu știe ce e înăuntru. Poate doar tînărul Doctor. Pedeapsa pe care o îndură i se pare de neînțeles. Nu știe să fi greșit cu nimic vieții ca aceasta să-l respingă cu atîta violență. Și, dacă totuși a greșit, nu mai există boală, moarte? Nu s-a găsit nici un avertisment care să-l facă să se întoarcă? Luînd și reluînd în memorie istoria simplei sale căderi nu reușește să descopere rotița viciată, eroarea prin care gîndul îi violentează instinctul și intră în capcana blocajului total. Caută soluții, căi de urmat prin care s-ar putea salva și descoperă că însăși nădejdea a pierit în el. “_ La ce să sper?”- își spune. „- Moartea e atît de absurdă pentru mine cel viu că nu poate fi interesantă și nici viața n-are sens. Iar mîntuirea... Ce mîntuire? De ce să mă scutească? Ce dragoste să-mi mai ofere cînd iubirea a devenit în mine nonsens?” A devenit infirm și-i e rușine. Toți oamenii trăiesc într-o grădină a valorilor pe care simțurile lui nu mai au cu ce o atinge. Sufletele s-au depărtat cu toatele de inima sa care se confesează cu disperare Doctorului în speranța că miracolul de la acesta va veni. Îi va injecta un ser și spu-nîndu-i cîteva cuvinte murmurate, norul dureros i se va ridica de pe ochi. Și, totuși, oscilează. Ar vrea să-și ascundă infirmitatea lăsîndu-i pe cei din jur să se păcălească un timp. Complăcîndu-se să trăiască așa, cu conștiința minciunii și frica animalică de a nu fi demascată, de a nu-i vedea pe toți dezgustați la

un moment dat. Sau să-și strige infirmitatea, s-o arate și să-i terorizeze cu hidoșenia ei, stîrnindu-le mila mai mult sau mai puțin compezentă. “_ Știi la ce visează infirmul?”- îl întreabă pe Doctor. „- la membrul întreg, viu. Mînuind o armă.” Doctorul se apropie de fereastra deschisă. “_ Ce pasăre o fi aceea?”- întreabă el.

V. din spital observă că înaripatele vitraliului meu au dispărut lăsînd cerul mării pustiu. Pătrund pentru o clipă în visul tînărului V. și descopăr și acolo o stranie pasăre neagră planînd în juru-i. Surprind pentru cîteva clipe privirea acesteia și tresar speriat. E un vultur cu ochii ficși și pupilele liniare ca la reptile. Nu țipă, își înclină capul ritmic în zbor pentru a privi mai bine. Îi spuneam destul de recent Doctorului că, dacă un aparat fantastic ar înregistra concluziile la nivelul istoriei, din pîlnia sa s-ar auzi, strigat de miliarde de voci, un singur vuiet:”- Să nu mor, să nu mor! Să-mi piară chinul, cumva, dar să fiu veșnic. Doar, doar apare-va o bucurie.” Iată-l acum pe V. tînăr complet altfel decît ceilalți ce, după o primă lovitură primită, devin entuziaști în fața drumului închis, parcă vrăjiți de șansa de a-și pierde sensul.

Tînărul Doctor își desprinde cu greu ochii de la pasărea din înalt și-l privește pe V. „- De ce te intrigă pedeașa ta?”- îl întreabă el. “_ Ce contează dacă ai făcut sau n-ai făcut ceva? Ești om, trebuie să plătești. Chinuie-te, crapă!”

V. tînăr îl privește consternat. Știe că, odată apărută șansa mîntuirii creștine, tragedia a încetat să mai existe. Și anularea ei a născut un alt fel de blestem, aparte. Omul, căruia i-a mai rămas o șansă la care nu mai are cum ajunge, nu mai are scuza fatalității implacabile, a urlului pe care să-l învingă; a acceptării ca atare. Și

nici consolarea nu-i e la îndemînă. O astfel de tragedie surdă ca o durere de măsea și indiferentă în fața celorlalți vine să-l cuprindă: o bagatelă decisivă.

Privit din spital, V. tînr, semeni cu un copil. Te trezești luat de mînă și dus la bîlci. Te uiți mirat la femeia cu barbă și la doi lei jigăriți care merg pe sîrme, cîștigi un ursuleț de ghips la roata norocului și apoi, te dai în călușei. Cu tine se-nvîrte totul; o lume feerică de lumini și paiete. Clovnii jonglează cu o abilitate incredibilă. Guști dulceața lumii cumpărîndu-ți, de doi bani, o pufoasă vată de zahăr, apoi pleci trecînd pe lîngă cel care înghite flăcări și săbii de tinichea. Și bîlciul rămîne un punct vuitor în noapte în timp ce tu mergi să te culci uitînd pe undeva păpușa din ghips. Convins că ai cîștigat cine știe ce bogăție. Și, încă amețit, observi că însăși noaptea se învîrte în jurul tău pînă se termină totul.

Tînrul Doctor rostește cam de mult o tiradă pe care V. n-o aude. Abia de la un timp de la despărțirea lor, ultimele cuvinte rostite de acesta capătă semnificație. „_ Suferi pentru că ești o aberație”- spune vocea. „- La ce e bună inteligența dacă nu poate ocupa tot?” Cugetă îndelung asupra celor spuse și simte încet, încet cum o vulcanică putere urcă în el. Adoarme aproape fericit și visează ceva straniu care-l umple de groază. A doua zi se repede și scrie despre Personajul V. care, rănit de lume trăiește o viață obscură, absolut normală, ascunzîndu-și cu grijă dușmăniile; alungîndu-le. Și Personajul V. trăiește singur îngropînd în el toate replicile pe care ar dori să le rostească dar n-are cui pentru că cei din jur, preocupați de altceva sau limitați, nu l-ar liniști și nici nu l-ar îmbogăți cu nimic prin părerile lor. Cîntă cîteodată în liniștea camerei sale doar ca să-și mai

audă vocea pentru că înregistrările jurnalului pe care a încercat să-l țină îl agasează. Dar iată că sosește o seară în care Personajul este cuprins de o forță ciudată care-l schimbă și îl face să se simtă puternic. Adoarme și în vis, devine Justițiarul. Cel în fața căruia nedreptatea nu mai poate exista. Cel care răspunde violenței sălbatice a vieții cu o intransigență talmudică. Se apropie de unul din dușmani care-l privește îngrozit. Căci, și Justițiarul visului, o știe, e înfiorător ca în vis să te pomenești față în față cu o ființă trează. Dușmanul se bîlbîie, ar vrea să fugă dar pare ținut. Își cere iertare în lacrimi cuprins de remușcare și-l copleșește cu promisiuni și jurăminte. Justițiarul îl vede și simte puterea cum îi blindează trupul. Numai privirea sa e în stare să distrugă orice armă. Zîmbește. E mulțumit de recunoașterea vinei. Îl iartă și cu mîna dreaptă trasează prin aer, cu o mișcare blîndă, un semicerc ca și cum ar mîngîia o sferă. La cîțiva metri de el, capul dușmanului se desprinde de trup ca un dop de sticlă și bubuie săltînd pe podeaua de marmură privindu-l de acolo cu buzele țuguindu-se ritmic de parcă ar vrea să fluiera. Trupul se prăbușește în șezut și din gîtlejul rămas țîșnește sînge strălucitor care umple pereții. În aceeași clipă Personajul V. se trezește transpirat. E speriat și în același timp fericit. Fumează o țigară, apoi se culcă din nou uitînd visul. A doua zi însă rămîne blocat citind în ziare despre cadavrul decapitat al dușmanului ce-a fost descoperit într-o clădire păzită, închis pe dinăuntru în apartamentul său.

Tînărul Doctor citindu-i paginile e nemulțumit. „_ Asta visezi tu?”-îl întreabă el. „- Cred că mai degrabă ai nevoie de un psihiatru.” „- Apare și psihiatru?”- îi răspunde tînărul V. fericit și sterp ca o

lehuza. „- Ești și tu personajul meu!” Dar tresare imediat pentru că surprinde, ca o imagine suprapusă, chipul vulturului reptilian foarte aproape de sine, gata să-l înhațe pe cînd aici, în vitraliu, păsările își iau zborul pe traiectorii năucitoare, țipînd speriate. Dincolo de sticla timpului Doctorul îl întreabă din nou:”- Tu știi de ce te vînează lumea? Pentru că ești dezertor iar ea are nevoie de soldați încolonați, să-l servească, să-l întrețină starea tonică de luptă. Pe tine te-a castrat. A avut grijă să-ți sterilizeze zbaterea căci revoltații au șansa resemnării dar nu se pot înmulți.”

V. tînăr privește îngrozit în gol la vulturul pe care acum nu-l mai pot deosebi de propria mea pasăre violet. Pare că se apropie și nu zboară ci aproape înoată într-o plasmă mustind de săruri. “Și răzbunarea asta barbară te satisface?”- reia Doctorul. “Nu te știam așa dar iată că subconștientul tău te trădează ca primitiv: un dușman al liniștii și-un îndrăgostit de orgii. Cum poate sălbatecul din tine să lase gîndul limpede să-l subjuge? E chiar un atac direct asupra propriei potențe și fertilități. Ești masochist?” V. tînăr sare din fotoliu gesticulînd. Și gesturile lui sperie și mai tare pescărușii ce plutesc deasupra mării.”- Ce gînd, cît de adînc, venit din miracol ar putea umple suferința organică? Tu cînd tratezi un canceros îi ceri să facă apel la logică și rațiune? Crezi că nu știu că nu sîntem impuri decît prin gîndire, că ea ne învață ura? Viața în sine e plină de candoare, ca un copil ce rupe aripile muștei. Dar ce consolare revelată să cer cînd rostul nostru este strigătul și cea mai neagră condamnare, pe care-o port, e suferința că strigătul meu nu-si are rost. Există vreo doctrină care să înlocuiască bocetul? Unde ai citit tu asta?” „- Doar în mărturisirile sinucigașilor.”-îi răspunde Doctorul satisfăcut că a reușit

în sfârșit să-l facă să intre în joc.”- Ei cred că, luându-și viața, pot primi ceea ce nimeni nu oferă și nu garantează pe lumea asta unui spirit mîndru: consolarea. Deși hidos pe dinafară, sinucigașul găsește în mîngîierea onoarei singurul paleativ absurdului vieții. Dar ca doctrină... Știi și tu. Gînditorul fuge de problema consolării ca de ciumă. Căci, odată punînd-o, cunoașterea deschide problema și o lasă așa, crăcănată, transformînd-o într-o disciplină a neconsolării pînă la inconsolabilitate.”

V. tînăr își întoarce gîndurile către sine. Adevărul nu poate fi demonstrat prin evidențe. El scapă și doar știind ce nu este te poți apropia de el. Negînd un pas, și încă unul, el capătă contur pînă cînd negarea te cuprinde înăuntrul ei și te descoperi mort, odată cu întreg universul. Tînărul Doctor continuă:”- Acestea sînt chestiuni de care se feresc și filosofii să discute ca de ceva impudic. Dar filosofii se feresc să pronunțe chiar și cuvîntul viață. E invers ca la cei ce predică despre păcat fără a fi gustat dulceața amară a desfrîului.”

Cei doi tac parcă jenați în timp ce V. din spital, sînt una cu V. tînăr. Tot spiritul se readună înăuntrul trupului care astăzi a înregistrat primele fluctuații de temperatură. Medicii mi-au montat în jurul capului un dispozitiv special de răcire care să-mi protejeze creierul și ochii. Speră și ei să-mi revin. Dar tare mi-e teamă că, umplîndu-mă cu mine, voi deveni atît de dens, încît mă voi scufunda în adîncurile vieții, în zona presiunilor uriașe unde fiecă mișcare e o cutremurare magmatică și valurile se contopesc cu materia primară. E naștere și moarte într-o plutonică îngemănare iradiind energii distrugătoare, așteptînd să spulbere, într-o secundă, lumea.

Doctorul și-a reluat lectura. Personajul V. tulburat de crima pe care altul din sine a comis-o, se îmbată ca să-și anestezieze somnul dar crima făcută în noaptea următoare de Justițiarul visului devine furibundă, patologică. Următorul dușman e găsit rupt în bucățele și vînat tot iar polițiștii nu-și pot închipui ce armă înfiorătoare a putut înfăptui o asemenea distrugere. Și Personajul V. e disperat de fericirea cu care Justițiarul își primește puterea. De această dată n-a fost nevoie decît să miște cîțiva milimetri degetele. Cunoscutele inamiciții îl fac să intre în cercul bănușilor însă distanțele mari ce-l despart de locurile asasinatelor îndepărtează orice suspiciune.

V. tînăr, privind la ochii Doctorului care parcurge textul îți re trăiești, la rîndu-ți, visul. Presimți cu groază cum controlul tău se pregătește s-o ia razna. Te vezi innebunind și știi că atunci vei fi pe jumătate mort rătăcind prin viață ca printr-un astfel de vis. Iar sunetele pe care le scoți în somn nu pot lăsa să se vadă decît hidoșenia coșmarului. Și totuși, sărmane V.- cauți somnul. Odată ce-ai început să te trezești asupra propriei tale morți, ceea ce trăiești tu nu se mai cheamă viață. Ce nu ți se refuză, nu mai are rost

V. tînăr mă ridic în picioare și mă așez lîngă fereastră uitîndu-mă afară. Nu văd nimic. Frisoane interioare mă zgîlțîie și, dacă nu m-aș stăpîni, aș tremura ca trupul viitor întins pe un pat de spital pe care oglinda timpului mi-l ascunde. Dar clătina mea e acum. Știu că rîndurile pe care Doctorul le citește sînt proaste. Le-am scris doar ca să ies din blocaj. Dar văd că am rămas așa, siderat de propriul eșec. E imposibil să reacționez, să mă mișc în afara automatismelor care-mi maschează paralizia. Gîndul însuși pare imobil. Prăbușirea unei ieșiri le blochează le blochează și pe celelalte. E o cumplită senzație

de inutilitate a membrelor, o imposibilă revoltă față de soarta care mi s-a hotărât în altă parte și nu mai am cum să mi-o schimb. Mi-e frică de oricare altul din jur pentru că însuși destinul mi-e inamic. Aș vrea ca demonul să-mi apară în față, să-l pot rupe cu mâinile dar el se ascunde și-mi strigă doar de acolo din spatele evidenței.”- Ha! Ai crezut că-ți ești propriul stăpîn, că tu hotărăști totul. Și iată că te mîngîie dintr-o dată cea care, pe toate drumurile fiind și-n toți, e invizibilă. Pas’ de te luptă cu ea. Nu poți să-l știi niciodată următoarea mișcare.”

Din interiorul vitraliului îți simt, tinere, suferința, așa cum stai și nu vezi nimic în fața ferestrei. Ai avut iluzia că viața ți-e pur și simplu un partener. Și ai dorit să-ți construiești tu însuși zeii care sș-ți apere soarta și să-ți conducă destinul. Dar ai crezut că-i poți lovi cu picioarele, să-l fărîmi cînd îți sare țandăra, așa, dacă te-ai certat cu soția. Ești însuși omul care, idiotizat de Prometeu, a cunoscut focul și l s-a părut că e stăpînul lumii. Și acum te trezești dimineața cu frică de grozăviile pe care le ascunde ziua de azi. Ce amăgire și timpul ăsta pe care niște rotații planetare, niște anotimpuri și cîteva vîrste ni l-au sugerat a fi scurgerea unui rîu. Dacă ne-am putea recîștiga organul cu care să-l simțim cît e de discontinuu și de meandric, și ne-am desluși că toate vîrstele noastre se petrec cu toatele deodată, etern și efemer în egală măsură, poate că am trăi altfel. Dintr-un singur gest și nu așa, în năuceală...

Din adîncimea vîrstei, tînărul Doctor își continuă lectura. Și Personajul V. are un prieten medic care încearcă să-l ajute. Îl sedează, încearcă să-l hipnotizeze dar singurul rezultat e că Justițiarul, debusolat, începe să ucidă persoane nevinovate. Din ce în

ce mai multe. Cu zecile pe noapte. „- Ce murdărie zace în tine!”- exclamă Doctorul și replica asta îl întristează pe V. Acolo era doar un artificiu căci unor cititori le place mult sîngele. Personajul V., epuizat de groaza buletinelor de știri, se supune unei ședințe de exorcism. Dar acolo se petrece ceva straniu care transformă materia însăși. Preoților li se revelează că Justițiarul este viața însăși, că singurul mod de a scăpa de el e de a ucide pe V. Personajul care imploră milă în timp ce piatra se topește în jurul lui și preoții fug speriați.

O mica mișcare a lui V. îl face pe Doctor să-și ridice privirea din text. Își drege glasul și spune:”- Cu visul tău încerci variante. Nu trăiești în afara istoriei. Ai putea, cu un ochi încălzind amintirile și altul sondînd speranțe pentru viitor să nu cauți decît să-ți ucizi timpul ca și cum acesta n-ar fi decît un spectacol. Să spui că ziua de azi nu există, că e doar un divertisment de consumat.”

Tînărul V. zîmbește. Știe că oamenii par niște pigmei oniroizi. Cum dau de disperare și înțeleg că nu-și pot sparge zidul, că timpul le va șterge îngîmfarea, pretind că lumea e o capcană înșelătoare și se închid în temple sau inventează arte perfecte să le mai așeze tulburarea. Fără talent sau putere de renunțare e însă mult mai ușor să te îmbeți ca porcul, să te droghezi cu ce-ți pune viața la îndemînă: jocuri, violență gratuită, perversiune. Căci orice letargie îmblînzește timpul. Te aruncă înapoi într-un trcut fantastic ca o uitare de zei. Îl văd pe V. tînăr întorcîndu-se în zîmbetul său și înțelegerea mea trece brusc înăuntrul lui eu rămînînd pentru cîteva momente amorf. Un luciu inocent pe suprafața vitraliului.

V. tînăr presimt strategia Doctorului. E o metodă subtilă de a-și aduce pacienții la fructul imediat al vieții pe care-l pot ușor atinge. La

plăcere. Dar cuvîntul sună frumos doar cînd aceasta e stăvilită. Cînd răsună între pereții suferinței. Inflația plăcerii devine iute degradantă: perversitate și desfrîu. Idoli putrezi iată că se nasc dintr-o sămînță minunată. Sfîrșești prin a-ți bate în diamante “eul” priapic și a te închina lui salivînd.

“_ Nu sînt eu ăla”- îi spun.” „- Ce citești tu și nu înțelegi ar vrea să spună că ne naștem fără nici o certitudine. Și trăim mereu invers față de noi. După legea visului: comitem ce nu vrem, dorim doar ceea ce nu putem obține. Imposibilitatea sa e o condiție a veșniciei omului. De aceea crima și holocaustul nu schimbă pe nimeni, cum nu-l schimbă pe om coșmarul. Starea de vis e prima dovadă a existenței îngerului iar științele sînt, de aceea, simple ordonări onirice. Vînează fantasme în certitudine. Sărmane himere trăind în viitor. Singurul lucru cert e că acolo-i doar pieirea. Speranța umană străvede într-un viitor, propriul neant.”

„- Uite ce ciudățenie!”- exclamă Doctorul”- Știi ce-ai spus acum atît de patetic? Că toți ne dăm seama că vom muri. Chiar mă întrebam, cu cîteva momente înainte, de ce se tem toți de cel ce strigă adevărul? Doar el nu schimbă pe nimeni, nu cade nici o lege. Ne liniștește doar ca o povară de care ne scuturăm. Ne iartă și ne lasă mai departe, mai liberi în minciună. Acum știu. Pentru că adevărul e banal. E neinteresant. Prea mult în jur și înăuntrul nostru ca să ne pese de el. Ceea ce-ai spus tu e teribil dar n-are nici o importanță.”

E exasperant cum reușește să murdărească tot. la bagatelizarea asta a tot ce e sacru în om l-a adus, mai mult ca sigur, frecușul de zi cu zi cu suferință umană. „- Citește mai departe!”- îi

spun și prietenul meu se afundă în lectură. Vede cum replica sa scrisă îl sfătuiește pe Personajul V. să caute să-și abată demonul. Să-l facă pe Justițiarul visului să înțeleagă cum că răzbunarea sa nu are sens și nu schimbă cu nimic structura lumii. Îi sugerează să-și folosească puterea pentru a-și găsi alinarea. Iar Justițiarul se grăbește a-și trezi din somn iubita din adolescență. O găsește la fel cum a lăsat-o deși știa prea bine că-n viața de zi cu zi îmbătrânise și trupul i se deformase de multe nașteri. Dar el o vede frumoasă, feciorelnică și cu întreaga sa forță o răpește și pleacă cu ea către Insula Fericiților. După zeci de ani ziarele relatează cazul ciudat al unui bărbat și al unei femei care, într-o aceeași noapte, au intrat în comă profundă supraviețuind așa de-a lungul timpului, cu minime necesități, fără ca medicii să constate însă că trupurile le-au mai îmbătrânit. Doctorul citește rîndurile și zîmbește. Asta înseamnă că nu-l tulbură nimic. Dar mie, V. tînăr, reluarea visului și atitudinea lui nu-mi aduce decît încrîncenare. Observ că, dacă multi au predicat iubirea, între oameni, cotidianul arată numai dezbinare. Iubirile se usucă precum florile efemere. Un câmp de uscături și putreziciune. Iar răzbunarea inițială a Justițiarului îmi pare singura încercare logică pe care-aș putea s-o reiterez. Cum să nu cred că omul e stîmb față de dreptatea în care el crede cînd, de multe ori, rîde de ce-ar trebui să plîngă? Așa cum face prietenul meu. Dorind răzbunarea, simt că urăsc materia bucată cu bucată. Crima e dovada propriei mele morți. Mă văd cum ucid și-n muzica exaltării, îmi vine cu furie să dansez.

11

“_ Sîntem singuri,V.”- spune Doctorul măsurînd cu ochii încăperea de parcă ar căuta ceva.”- Nu mai aude nimeni. V., cu tine se cam ingroașă gluma! Sînt sigur că mă auzi. Fă un effort și revino! Ce Dumnezeu, mi-e teamă că am să te scap.” Mi-e milă de el așa cum îmi privește trupul inert. Are dreptate. Și nu știe că dreptatea asta nu mă privește numai pe mine ci și pe el. Cu toții trăim vremuri terminale. Cu o singură șansă de a ne lămuri și a rezolva problema noastră. Un timp ce nu permite variante. După o viață de încercări și tatonări vedem speriați că trăim de probă și definitiv totodată. Oglinzile din încăperile ochiului meu se schimbă în negru. Reflectă doar întunericul pe care-l poartă. Pare că se face din nou seară și totul devine mai întunecat, aproape de cum ar trebui să fie. Numai lumina e capabilă de false umbre. Înserarea declanșează o stare tainică în care ți se face din nou dor de cineva, de tine, de cum ar fi trebuit să fii. Vîntul nevăzut. Întunericul e sincer măcar în promisiune.

V. tînar simte asta. Și-n el e seară. Parcă pre-simte. Ești o victimă, tinere. Cînd știi ce vrei, deja ai găsit. Cînd ai pornit, însă să cauți, riști să nu găsești nicicînd ceva care să ți se potrivească. Te vād cum intri în greșala de a dori să definești și să identifici misterul ce te înconjoară. Natura forțelor obscure. Dar poate că însuși universul e clădit așa, ca obscuritatea să existe ca areal distinct la fel cum ubicuitatea sau coerența sînt, pentru alte aspecte, proprietăți evidente. Nu căuta căci, mai adînc, te lovești de nedeterminarea principiilor primare. Rațiunea e un mod de rezolvare pus, cumva, stîmb căci se clădește pe esențe care scapă regresînd la infinit. E un mod clar de a vorbi despre necunoscut într-o limbă necunoscută.

V. tînăr, distilez. M-am simțit vinovat cînd m-a părăsit Elena. De ce, nu știam nici eu. Și implorarea mea a căzut în van. Iertarea e mai presus de puterea omenească. Cuvintele ei sînt sterpe. Închid ochii și timpul se întoarce- lată-ne: ne despărțim pe tărîmul umed al telefonului, acest pansament al rănilor noastre zvîcninde. Orice vibrație semnifică ceva. Mașinile noastre infernale se desprind încet, încet de țărîm. Fiecare merge spre altă țintă. Fiecare are propriul său spital. Trupul lui V. întins pe pat tresare ritmic căci asta e clipa. Și nebunul de centralist a uitat să-mi spună dacă frumusețea ta e o excrocherie sau adevărul e chiar atît de înfiorător. Ce păcat că tu n-ai cum să vezi în viitor!... Adineaori mi-ai spus „- Adio, comerciantule de fum!” Iar eu, sugrumat de celălalt fir, uit că împreună, pe o navă în carantină, am zărit înotînd în adîncuri himera. Acum ești călăul meu. Degeaba strig după iertare.

Tinere, eu, chiar din spital îți simt bine adevărata întrebare. Ce fel de viață e asta? Să-ți ceri scuze la fiecare clipă de tot ce există; cu ce te-ai făcut vinovat? Ai vrea, începînd, să umpli lumea cu daruri și cînd colo, îți cheltui viața penrtu a obține iertarea. Te-a atins moartea. Spun asta pentru că-ți privești memoria cu prea multă stăruință. Dar, crede-mă: dovada morții e irepetabilitatea clipei. Sărutul se topește, cei iubiți te părăsesc, se plictisesc de tine și mor. Apoi, puterea dispare. Dintr-un exemplar superb, mustind de energie devii manechin de capre în care mai pîlpîie un rest de personalitate. Poți doar să te prefaci că n-are nici o importanță. Sau invers, să te transformi, cumva, din însăși spaima ta. Ori să înjuri melancolic de aia mă-sii ca românul. Viața comună ți se pare a fi o josnicie: să savurezi suferința, obstacolele, doar pentru bucuria de a te scuza.

Necunoscînd binele, să vezi la fiecare pas cum tot ce faci e rău. Chiar și propria-ți respirație. Să-ți ceri iertare de-a lungul întregii vieți. Să nu fii niciodată sigur că te-a iertat cineva. Să mori doar, fericit de indulgența necruțătorului. Poate că disperarea Doctorului provine și din faptul că, oarecum, se simte vinovat de evoluția mea.

V. tînăr presimt lumea. Semnificații ascunse mi se dazvăluie irațional cu cîteva momente înainte de nașterea lor propriu- zisă. E o simțire embrionară care-mi întărește convingerea în realitatea anticipației mult înainte ca prietenul meu sau altcineva s-o limpezească într-o formulare clară. O ridicare de val progresivă care nu-mi aduce decît tulburare. Pentru că ceea ce văd e îngrozitor. Îl întreb pe prietenul Doctor rugîndu-l să-mi lămurească presentimentul. “_ Tu trebuie să știi”- îi spun- „- În mîinile tale au murit atîția. Ce este moartea? Ce-l cu ea? De ce trebuie să fie atît de obsedantă?” Interlocutorul meu își șterge lentilele ochelarilor apoi îmi răspunde:”- pentru că e dificil de definit de minte. Vezi, tu, “- spune el –” toată puterea noastră de a înțelege este, ca și gîndirea calculatoarelor, bazată pe dichotomia da- nu. Dar există pe lumea asta nesfîrșită și lucruri clădite altfel. Ca monopolii magnetici sau ca variantele multiple. Opusul vieții pare să fie inexistența viului iar eternitatea, un fel de moarte pusă altfel din moment ce nimic viu nu pare să scape de atingerea sfîrșitului. Perfecțiunea veșnică e atît de opusă complexității vieții încît aceasta pare o sfidare. Gîndește-te doar cît din spațiul pe care îl cunoști se supune legii astea ciudate e respirației, a înmulțirii și a morții față de Marele Haos, care acoperă tot. Dacă ai schimba întreaga lume vie pe un microb proporția s-ar

păstra. Nemărginirea morții e atât de mare încît n-o poate egala decît trufia viului.”

“ _ E o putere uriașă”- îi răspund. “ Mă gîndesc la forța de a ignora și bagateliza moartea. Așa ca stoicii ce pretindeau că ea nici nu există.” Doctorul rîde:”- Vor fi fost, probabil niște tipi sănătoși într-o perioadă cu războaie multe. Oricum, în cabinetul meu n-a intrat nici unul. Și-or fi lăsat puterea asta la ușă.” Apoi privirea sa redevine brusc serioasă. Și-a amintit de cei mulți care i-au murit alături. “ _ De-ai ști tu cîtă disperare te cuprinde cînd armele cu care înfrunți moartea ți se termină. Cînd, indiferent de voința bolnavului din pat ai cărui ochi se uită la tine de parcă tu însuși i-ai fi salvator și judecător totodată, vrei să ții sufletul pe lumea asta și nu mai ai cu ce de-ți vine să spargi aparatura și să rupi în bucăți cărțile care te-au învățat să ajuți... Pășind cu gîndul asupra morții descoperi că ea e doar un prag. O vamă. Și dincolo va trebui să te orientezi printre aceleași valori, cu același țel și,poate, înmulțit effort. Atîta, doar, că n-o să-ți mai distragă atenția ziarul de dimineață...

V. tînăr tresar. Pasărea cu ochi reptilian a apărut acum în cameră lîngă noi doi dar tînărul Doctor n-o vede. Stă liniștită și mă privește fix cu capul întors într-o parte. Dacă nu aș fi fost atât de tulburat de cele pe care mi le-a dezvăluit prietenul meu, m-aș ridica de jos s-o lovesc cu furie așa cum, nu știu de ce, simt nevoia. O întrebare mă arde însă și mă grăbesc s-o pun: „- Așa cum vorbești tu înseamnă că știi cu siguranță că există un dincolo. Cum e? Care din cărți are dreptate?” Doctorul e stînjnit, îl deranjează vădit întrebarea mea. „- Cînd ai să te dezbari de formulările astea pretențioase?”- mă întreabă el. “ _ Tu n-ai ochi? Doar poți vedea același lucru ca și mine.

De ce întrebi ce-i dincolo? Uită-te mai bine la existența ta, așa cum e, căci o vei regreta. Îți pare că ești atît de strîmb pentru că numai în viața asta ai de unde te ciopli. Numai aici ai cum te lupta pentru propria-ți mîntuire. Moartea-ți aduce doar un repaus în fericire sau disperare. Un repaus cu mîinile legate. Ca orice loc al imposibilei reîntoarceri, un anotimp al regretelor. Nu-ți va părea rău că ai trăit ci că ai făcut-o greșit.”

Din spital, maturul V., urmăresc discuția. În camera alăturată de care mă desparte vitraliul se aud voci în contradictoriu. Aproape o ceartă. Umbre agitate întunecă din cînd în cînd porțiuni de sticlă. Toată imaginea s-a aburit de o umbră lăptoasă. Vocile tac. O ușă se trîntește. Apoi un plîns de femeie; un minut, două, pînă ce liniștea se așterne din nou și de dincolo nu se mai aude nici o respirație umană. Nu înțeleg cum, deși întreg spitalul a devenit transparent, aici privirea mea nu poate pătrunde. În încăperea aceasta ar fi trebuit să mă cazeze Doctorul, să nu mă mai răpească halucinantă lume care mă înconjoară. Să-mi văd de suferința și, poate, de moartea mea. Tînărul Doctor continuă:”- Te simt nelămurit. Ai vrea să știi cum e dar n-ai răbdare pînă atunci. Bagatelizezi lucruri prea serioase și asta nu-mi place.”- spune el-“ căci sînt pe lumea asta adevăruri mult prea grave ca să le poți înjosi transformîndu-le în surse de inspirație. Cuvintele le-ar coborî. Ar deveni impotente ca dragostea după care plîngi tu.”

V. tînăr realizez că prezența păsării pe care o văd e o halucinație în toată regula. Nu-l mărturisesc asta prietenului meu ca să nu mă sedeze. Încerc să mă obișnuiesc cu ea așa cum stă acolo, într-un ungher, imensă, mișcîndu-și numai gușa în semn că respiră. „- Bine, bine,” –îi spun- “n-ai să-mi spui cum e dar ai să-mi spui cum se

vede.” „- Se spune că există și morți fericite”- îmi răspunde el. „- Eu n-am întâlnit dintr-astea. Am întâlnit aparențe de fericire la imbecili sau la cei ce au suferit chinuri groaznice dar față de ele am rezerve. Se spune că doar creștinii adevărați au parte de morți fericite, care să-i umple de bucurie. Doar sfinții. Dar și aici e un paradox. Amintește-ți că-n tîrfă n-a avut nimeni curaj să dea primul cu piatra. Condiția primară a sfîntului e smerenia. El singur trebuie să se considere a fi ultimul dintre păcătoși. Convingerea asta trebuie să se întindă asupra întregii sale vieți. Deci, și-n momentul morții. Cum, atunci, să nu se chinuie? Nu știu să fi murit, doar, nimeni și apoi să fi revenit vreo cîteva secunde pentru a-și anunța concluziile fericite.”

V. tînăr îl ascult pe interlocutorul meu și vorbele sale îmi pătrund pînă în adîncime trupul stîrnind acolo vibrații și dureri surde, eliberînd resorturi a căror destindere, însumată, m-ar putea rupe în bucăți. Știu ce sîntem: beduini ai marilor reîntoarceri, cutremurați de sîngele nostru precum un pod clătinat de un fluviu fierbinte; privind cu disperare cerul cu frica paralizantă că stelele se vor stinge și atunci vom rătăci fără rost în chiar mijlocul rătăcirii noastre. Îl răspund Doctorului:”- E groaznic ce spui. Înseamnă că nu există om drept în fața morții. Rămîne numai regretul. Dar dacă nimeni n-a fost mulțumit de calitatea prin care și-a trăit existența, înseamnă că aceasta nu se poate trăi optim. Că e condamnată de la început la eșec.”

“ _ În mod normal”- continuă tînărul Doctor-“ moartea ar trebui să fie o mare vindecare. Să abolească singurătatea. Pentru că sentimentul individualității, a unicității persoanei este motorul și amăgirea umanității. Și muribundul speră că va împăca și capra și varza. Că va rămîne el, cel care se visează a fi, veșnicul tînăr. Că se

va transporta, doar într-un spațiu unde se va reîntîlni cu cei iubiți, păstrînd, totuși, legătura cu podul ăsta suspinător al vieții. Se crede că decedatul e susținut, acolo unde e și că cei dragi vor ține legătura cu el prin amintirea lor, prin încrîncenarea nădăjduitoare e rugăciunii.” Cuvintele tînărului Doctor mă tulbură, aici în spital. Mai cu seamă că, examinîndu-mi trupul cu atenție, Doctorul de o vîrstă cu mine suspină și mă roagă:”- Nu pleca, măi chinuitule!”- îmi spune. „- Cine vrei să se roage pentru tine, Elena?”

Are dreptate. Așa cum nici aici nu mi-am găsit prieteni, poate că și dincolo voi găsi numai dușmănie. Am trăit cu înverșunare, împotrivindu-mă lumii, crezînd că cei din jur sînt asemenea mie, oameni întregi, la margine de deșert, așteptînd tumefiați de căldură ploaia. Sperînd că, totuși, dintr-un sărut mort s-a născut întîia pasăre. Dar pasărea a fost tot timpul cu mine. O văd și știu că tînărul se înșeală. Că nu e halucinație. Ochiul ei de șarpe, privindu-l trist, crește încet dar sigur, apropiindu-se de el, dorind parcă să-l strivească de pereți sau să-l absoarbă în galbenul său fără expresie.

“_ M-am întrebat dacă e bine să gîndim moartea”- continuă Doctorul. „- Și cred că nu e rău, cu toate că pare groaznic. Asta ne e crucea. Doar cel ce va gusta din fructul cunoașterii va muri. Dar nu așa, el va cunoaște moartea. Cel pur, poate că și el o va primi dar va trece prin asta fără să o recunoască. Faptul de a-ți pieri optimismul inconștient, de a te supune cu bună știință chinului cel mai atroce pare a avea un rost. Te lămurește, măcar, căci, altfel și cîinii crapă și zac umflați și înseminați de muște la marginea drumului.”

“_ Vrei să spui”- exclamă tînărul V.- “ că dacă-ți alungi din minte imbecilitatea cu care privești în jur ca și cum ai fi etern, renaști,

cumva, te materializezi înapoi în Dumnezeu?” Tînărul Doctor izbucnește în rîs:”- Măi, ești incorigibil. Cine te-a învățat să întrebi așa, ca și cum n-ai face-o? Parcă văd că următoarea ta nelămurire va fi cum? Ia, mai lămurește-te și singur! Silindu-mă să-ți explic nu fac decît să-mi dau seama cît sînt de imbecil. Doar cuvintele pot justifica tot.”

“_ Ți-e frică și ție”- exclamă tînărul V. oarecum bucuros. “_ Știi că moartea înseamnă, dincolo de toate, propria-ți judecată. Înseamnă asaltul memoriei asupra amneziei vieții. Bucuriile perverse, răutățile aducătoare de satisfacție, fericirea învăluită în mantia arzîndei gelozii, toate devin materie veșnică, simultană. Te înrobesc și te condamnă definitiv.” Celălalt își aprinde o țigară. Fumează un timp privind în gol apoi, rănindu-mă așa cum îl vădaici, din timpul spitalului, răspunde:”- Vorbești pentru tine!”

V. tînăr știu că Doctorul are dreptate. Singurul lucru ce poate distruge singurătate ești tu însuși. Te cauți, numai, în cei din jur. Oricît ai fi de nul, oricît de fără de sens în mijlocul vieții pietrificate, într-o bună zi te vei mișca, vei scutura atomizarea asta ca praful de pe porțelanuri. Și vei dori, macar pentru o singură respirație, să redevii eu. Astfel, purtînd un zeu înăuntrul tău, nu vei avea nevoie să ți-l impună nimeni. Așa privită, credința e capacitatea de a uita granița dintre universul sufletului și lumea obiectelor, de a da declinului și visului tău numele de înger și demon. Dar cît de puțină e această umplere. Eul nu crește decît prin vanitate. Îi spun “purcelul” ca să-l despart, cumva de trupul, fratele porc. Căci el e revoltatul care nu ascultă de armata creierului. Dresura lui cere cînd foame, cînd, scărpinare de șorici. Îi spun asta Doctorului care mă privește cu

suspiciune:”- Ce perversiune subtilă”- spune el. “_ Dai vina pe trup porcăindu-l, îi găsești subdiviziuni ca să-ți salvezi sufletul și să-l înalți. Uită-te mai cu băgare de seamă înăuntrul tău. Porcul e blînd, e natural. Sufletul tău îl strică, el e turbat cu toate că se-nvelește în norii poeziei. Necazul tău e că nu te poți concepe ca o treaptă. Vrei să te pășești. Sigur, avem dreptate că sîntem unici dar asta-i important doar în economia noastră. E singura armă ce sfîșie plictisul. Și ar trebui să ne facă frenetici atît în durere cît și în bucurie. Trezirea aceasta, chiar individualistă, e menită să ne scoată din egoism. Mai toți trăiesc călduț, alungînd orice teroare sau suferință, cuibărimdu-se în anesteziaplictisurilor, pulsînd, doar, cînd și cînd în cîte-o satisfacție organică. Dar ejaculările astea intermitente sînt departe de a-i întemeinici.”

Mă năucește. Pasărea reptilă a început să-l privească și ăe el din cînd în cînd cum debitează paradoxuri. “_ Adică egoismul își întemeinicește propria anulare?”- îl întreb. Tînărul Doctor își freacă fața cu palmele. Am citit undeva că gesturile astea dictate de subconștient sînt doar arme cu care cel ce vorbește vrea să-ți ascundă minciuna. „- Doar egoismul te poate trezi asupra morții”- spune el-“ căci ți-e la fel de personal ca și aceasta. Și ea e singura care-ți dă sens cu adevărat. Faptul de a trăi te năucește.vezi, nu te bate gîndul că viața e un lest inconștient, că, viețuind, pășim în apropierea morții ca-n apele mării, scufundîndu-ne pe măsură ce înaintăm? Iar amintirea e boală pentru că goală ne e viața lăsată în urmă. O plută încărcată cu cuvinte care mint. Că moartea e adevăr irevocabil și concret stă dovadă, în ceea ce ne privește, inutilitatea

cuvintelor. Mergînd înspre moarte, pășești încet într-o tăcere plină. Doar ea te silește să speri cu adevărat.”

Să speri? Închis în limpezimea înghețată a vitraliului, V. din spital îmi pare că toată lumea pînă la mine, într-un effort de trezire la moarte, se modifică. Că fiecare acces la viață este ieșirea la un terminal de templu. Toți sînt oficianți. Fiecare specialist e conștient că știe tot. mai puțin, misterul. Și toți se-ncolonează în fața unei imense porți închise. Se îmbrîncesc, izbesc cu pumnii, se roagă și tînguirile lor se pierd în vuietul general fără să realizeze că poarta e un giulgiu întins peste o oglindă. Că, de-ar deschide-o, de cealaltă parte, ar găsi, la fel de disperați și nădăjditori, pe alții aidoma lor.

12

Speranța de mîntuire e alibiul propriei mele căderi. Asta cautp
oricine: ascet sau narcoman, iubitor de agora sau sihastru. Speriat de

imensul ochi reptilian pe care-l intuiește alături fiecare se grăbește să se justifice, să se supună. Dar când ți-a apărut în față ocupînd cerul n-ai unde te ascunde. Îți ridici mîinile și lipindu-ți palmele de corneea sa rece începi să vezi lumea ca dinăuntrul lui. În fiecare vîrstă, tînăr și matur, știu că durerea mea e generoasă. Cuprinde atît anatomia vulgară cît și pe cea nobilă, a creierului și inimii. Inima strivită de inutilitatea iubirii, mintea de infirmitatea lumii. Gîndind asupra a ceea ce e dincolo de noi judecăm întotdeauna strîmb. Că nu-l adevărat ceea ce nu ne face plăcere sau ne refuză măcar o șansă. Și ne mirăm că dreptatea noastră, așa cum încercăm să ne lăsăm amprenta în lutul cald al creației, face ca visul să iasă hidos. Dorim să mîngîiem și iată că totul în jur rămîne murdar de scuipat. Matur mă zbat într-un spațiu periculos căutând să evit în fiecare moment variantele trecutului utopic. Acel “ce frumos ar fi fost dacă...” Trupul comatos pe care-l străjuiesc a început să dea semne de oboseală și pînă la mine răzbat undele durerii sale. E o purificare. O eliberare ca din genune. Oricît de dureros ar fi adevărul e, totuși, o șansă. Și el limpezește tot ceea ce pe V. tînăr îl năucește, îl amăgește cu iluzia fericirii îngreunîndu-i astfel disperarea căderii.

V. tînăr stau la marginea imensului ochi ca la poalele unui munte. Totul în jurul meu s-a transformat în deșert. O scenă pustie. Căci în acest deșert mirajele se întrec unele pe altele. Singurătatea face orice iluzie posibilă. Și alegerea devine mai grea pe măsură ce căile de ales sînt mai numeroase. Tînărul Doctor nu-mi vede deșertul deși el e una din acuzele ce-i schimbă dunele neconținut. Ar vrea să fiu ca ceilalți; să refac, poate, propriile sale greșeli pentru a mă “lămuri” într-un scepticism desuet. Îmi spune:”- Energia ta crește

odată cu tine și, cînd te va umple, va exploda. Durere sau fericire, te va face ferfenită, incapabil de a-ți mai păstra vre-o acumulare. Dar dacă durerea e comuniunea cu lumea însăși, fericirea e animalică, modificarea a ceva ce nu s-ar putea suporta: senzația de a fi stăpînul lumii. E capcana oricărui scriitor.” Ceea ce spune mă contrariază. „- De ce calmezi durerea, atunci?”- îl întreb și el rîde. Mă întreabă la rîndu-l:”- Tu te-ai privit vreodată și altfel decît în oglindă? Nu știi ce zace înăuntrul tău. Vino, vino, mai bine, și însoțește-mă o săptămînă prin spital. Ai să vezi acolo o cu totul altă față a celui de alături și abea atunci îți vei da seama de cîtă iubire ești în stare să-i dăruiești. aBia așa te vei putea cîntări cu adevărat.” Și m-a plimbat cîteva zile printr-o zonă a suferinței.

V. din spital îi simt din nou repulsia celui tînăr pentru că, pînă aici în adîncimea vitraliului acum cenușiu, mirosul care l-a cutremurat pe el murdărind totul oricîte dezinfectante și arome crude s-ar împrăștia în jur: transpirația umană. Dar tînărul V. a avut tăria să reziste pînă la capăt încercării. S-a îmbuibat cu pastile împotriva greții, a consumat sucuri de fructe pînă în ziua în care curiozitatea i s-a săturat. „- Știam că nu există om bun în stare pură”- îi spune tînărului Doctor care îl asculta încîntat. „- Pentru că însuși idealul prezintă potențialitatea viciului. Dar ceea ce-am văzut întoarce efectiv stomacul pe dos. Tu cum suporti meseria asta?” Doctorul se spală îndelung pe mîini, pe față, se șterge cu un prosop albastrui și apoi îi răspunde. „- Pentru că așa e lumea. Ce-ai vrea să fac? Să mă sinucid pentru că nu-i elegantă ca-n postere? Sau să mă fixez în cine știe știe ce compensație stălucitoare? Acolo-i loc doar pentru transfugi ai vieții. Și-apoi să știi că omul se adaptează la orice. Au

supraviețuit cei din lagărele de exterminare, eu de ce să strîmb din nas? Și la urma urmei, meseria asta trebuie s-o facă , totuși cineva. Am și o justificare. Toți mă evită, mă închid într-o politețe încordată și eu rîd căci știu că atunci caută să-mi ascundă spaima lor animalică de durere. Știu că într-o bună zi, fără ca asta să mă bucure într-un fel, se vor uita la mine ca la Dumnezeu.” Rîde: „- Dă-o naibii, e neplăcut să fii tratat ca un zeu atunci cînd îți faci siesta, de exemplu.” Nu-i răspunde V. tînăr. A înțeles acum că bolnavul devine, pentru sine însuși, Omul majuscul. Și-i înțelege agresivitatea înfricoșată de lume care cere protecție. Mai fiară cu cît viața îi fuge mai tare din trup. Mai îndrăgostit de ea pe măsură ce capătă certitudinea că a pierdut-o.

V. tînăr sînt încă îngrozit de șoaptele cu care Doctorul îmi explică fiecare caz. Depozitul acesta imens de moarte care este trupul uman. Înțesat de cancere care dorm și de abcese ce abia așteaptă să se umfle și să-și reverse puroiul. Știam că gunoiul uman este cel mai murdar dar o știam numai teoretic. M-a scîrbit cel mai mult nașterea vieții așa încărcată de animalitate și de mizerie. „- Asta pentru că nu te leagă nimic de ceea ce vezi”- mi-a explicat prietenul meu. „- Nici nu știi cîtă bucurie tîmpită s-ar citi pe chipul tău dacă Elena ți-ar fi născut așa și aici copilul tău.” A fost singura dată în întreaga săptămînă cînd am vomitat. Asta am și dorit, ca vărsînd amăreala din mine să mă eliberez de resturile placentare ale dragostei care m-a umilit. “_ Ai văzut ce urît e omul”- mi-a spus Doctorul. “: Noroc că nu-i miros și gîndurile altfel îți dai seama ce putoare ar fi prin academii. Ei bine, abia acum ai cum să-ți dai seama dacă mai poți să iubești. Căci remarcabilă e doar conștiința care

spală tot și salvează omului o ultimă valoare. Ceea ce-l înalță din closetul carele este.”

Nu sînt de acord cu el. Îi spun: „- Ești un mincinos, Doctore. Refuzind concluzia limpede a dezastrului te ascunzi între cei ca tine și ții că lupti pentru umanitate.” O mare întristare îl cuprinde pe Doctor. Probabil că am atins o coardă sensibilă căci s-a înnegrit la față și-mi răsunde posac:

„- Mă rog, poate cunoști tu un răspuns mai bun.”

Pasărea șarpe țipă. Un țuit de înaltă frecvență care apasă timpanele atît de tare încît mă aștept ca, din clipă în clipă, să-mi curgă din urechi sînge. Din spital imaginea lui V. tînăr se vede pulsînd ca laminată de un stroboscop. Îl pierd cînd și cînd din vedere și mă descopăr, în coma trupului, că am adormit și în somnul somnului am reușit să visez. Însă mă întristează chiar visele frumoase pe care aș dori înăuntrul meu să le păstrez.

V. tînăr. Inima mi se înăsprește și mai tare. A devenit solidă, neagră și neregulată ca o rocă lunară. Descopăr că vedeniile mele pulsatoriise schimbă. În deșert văd pasărea șarpe planînd peste o vegetație luxuriantă, plină de freamăt. Miliarde de morți, șiruri nesfîrșite de cadavre ce mă înspăimîntă. Prăbușiri stelare. Membre ivite din neant care se agață cu disperare de hainele mele. Totul se tulbură dintr-o formă în alta. Nu înțeleg nimic. Cu atît mai puțin pe Doctor. Ce fericire trebuie să-l cuprindă că poate mîntui pe alții și încă ce adîncă disperare. Că oricît s-ar ruga, pentru sine însuși nu se mai poate face nimic. Nădejdea i-a rămas numai în rugăciune. Dar nu lasă să se vadă, totuși, nimic din toate astea. Cumva, mai straniu și mai deformat, același lucru se petrece și cu mine. Știu de ce s-a

supărat. I s-a părut că-l asemăn scîrboșilor care-și consumă violența în crize intime și sînt înclinați, altminteri, spre sensibilități dulcele și utopii mîntuitoare sperînd ca opera să le salveze hidoșenia. Îi spun că n-am intenționat asta. “_ Nu-i nimic, nu te mai scuza”- îmi răspunde. “_ Tu ai întrucîtvă dreptate... mă încăpățînez să caut valori cînd nici istoria nu tremură în fața acestora. Le nimicește. Tresare, numai cînd dă piept cu martiriul. Da’ las’ că-l rezolvă ea și pe ăsta. Consacră-i și-i vei nimici. Socrate, Hristos, Giordano Bruno. Doar lumea-i adulează pe cei mari dar nimeni nu-i cunoaște cu adevărat. Asteaptă să-ți spună o sută că au citit Biblia și pregătește-te să crezi măcar unul.”

Nu pot să spun replica cu voce tare. Ar suna degradant pentru mine. Cred, totuși, că poate cei ce ardeau cărțile s-or fi gîndit o clipă la faptul că biblioteci întregi nu valorează cît un sărut urmat de un pumn în nas și că în asta constă, dincolo de toate, disperarea meseriei de scriitor. „- Oricît ai vrea să construiești”- îi spun- “ singura certitudine n-o are decît distrugerea. Orice far pus la marginea mării este pîndit de surprare.” Doctorul se oprește o clopă din plimbarea sa prin cameră și se uită atent la mine. „- Da?”- replică el.

„- Atunci, de ce nu te faci critic?”

Deasupra mării vitraliului meu răsare încet soarele luminînd păsările, învelindu-le într-o lumină roșie. Cerul e cuprins de raze vineții dincolo de orizont. Privesc cu speranță acolo. Ce eliberări va declanșa această zi neanunțată? Dar spaima se cuibărește încet, încet, din nou în mine căci, odată ridicat deasupra apei cu o viteză nebănuită, globul înflăcărat se limpezește dovedindu-se a nu fi fost altceva decît ochiul șerpesc, obsesia lui V. tînăr.

“_ Ai face tu legea”- continuă tînăru Doctor. „- Știi ce e? Adaosul bolii la Poruncă. O haină pe care demonul o îmbracă să nu i se vadă copitele.” Cuvintele lui îmi lămuresc vedeniile ce apar din dune. Și ele sînt expresia Legii, a dragostei pe care noi o impurificăm. Pare absurd, de negîndit dar negîndind o face omul. Viața colcăie de absurd căci aceasta nu-i decît o umbră a lumii de dincolo. A voi să-l înțelegi înseamnă să-l strivești și să-l îmblînzești. Să-l faci uman. E numai paleativul vieții noastre ignobile. O derogare de la sens. O umbrelă în calea avalanșei. „- Să faci legea e o satisfacție primitivă. “- îi răspund. “_ Să o descoperi e altceva. Devii complice cu rostul lumii. Și cît de fericit e primitivul? El păstrează încă atmosfera caldă a raiului murdărit de păcat. N-a ajuns să-l distileze și sa-și ascută chinul. Visează încă o întoarcere la gemă. Tot atît de aproape de paradisul pierdut ca și sinucigașul în visul său. Mai ușor de mîntuit căci păcatul amorf n-a prins încă structură dar fericirea sa cunoaște lacrimi și durere. Neputîndu-și-o proiecta, n-o poate înălța la visare. O bea ca pe orice licoare euforizantă și fără să știe, locuiește într-un infern rudimentar ca și inima sa.”

Știu, V. din spital. Celui tînăr îi apare, cumva, viitorul. S-a oprit din discuție pentru că, printre lumi pîrjolate și chipuri descompuse de țipete, a văzut trupul legat de aparate de aici din spital. M-a văzut limpede și pe mine veghind și-i năucit. Nu poate accepta un astfel de viitor dar simte că așa e. căci pînă la urmă într-acolo se îndreaptă. Nu sesizează vocea sentențioasă a Doctorului:”- Superb și înfiorător”- spune el. “_ Deci viața așa cum o vezi tu e un infern sofisticat. Gîndește-te atunci mai bine care-i e scopul.”

În mijlocul deșertului V. tânăr îmi ascund fața în mâini. Vedeniile de o clipă îmi arată o suferanță crescîndă. Un copil care îmbătrînește brusc și fața i se schimonosește într-un urlet pe care nu-l poate elibera în mijlocul unei mări de trupuri care se zbat strîngînd pămîntul în pumni. Acesta este scopul. Și pasărea asta dementă care se rotește deasupra capului meu țipă. Durerea pe care sunetul acesta mi-o provoacă intră prin urechi și mi se înfige adînc în inimă, sfredelitoare. „- Ce să-ți spun”- îi răspund Doctorului. „- Tu nu vezi? Privești în jur și-ți dai seama că sub chipurile perfecțiunii se ascunde îngrîncenarea fundamentală. Violența ce se apără. Ca bolnavii tăi ce-ar vrea să abată pedeapsa asupra patului de alături. Nutrind altora moartea îți amețești suferința faptului de a fi și speri că vei îmbăta moartea care o să te uite. Ți-e scîrbă de ziua de azi și nici pe mîine n-o poți suporta. Înnebunești la gîndul că va veni. Mai bine trăiești renunțînd la orice măsură. Bătîndu-ți joc de ea. Te naști și mori. Nimic nu-l la cheremul tău. Doar niște ani, acolo...”

“_ Vrei să spui, poate, ca nu ne putem visa buni fără a fi fost răi cu adevărat?”- întreabă Doctorul. „- Parțial ai dreptate. Căci perfecțiunea și bunătatea se clădesc pe scheletul crimei și efervescentei furibunde. Și zeii trebuie că au fost odată animale, altfel nu ne-ar fi clădit lumea ca țarcurile lor. Îngerul are nevoie de demon ca să poată rămîne sus. Altfel, de unde tupeul sfinților de a rămîne în istorie?”

Secundele trec. Pasărea reptilă se rotește amețitor oprind timpul iar clipa încremenită nu mai are sens. Gîndul doare și prin timp, trupul din spital se incordează. Echipa de gardă e foarte mulțumită de revenirea tonusului său dureros. Ei văd în asta un semn

de înviere. Nu asta am dorit să-lirăspund prietenului meu. Îl știu. Îmi dă parțial dreptate ca să mă poată contrazice mai apoi. Dar faptul că visul nobleței umane e un nonsens, ca viitorul care-mi apare fulgurant în zeci de variante negre spune că totul e degradare și suferința mă face să-i răspund:”- Sensul e crima. Fie că o faci să ti-o reprimi, visîndu-ți bunătatea, nu poți păstra decît resentiment lumii acesteia ce te lovește și te mîngîie pînă cînd te va ucide definitiv. Oricum ai face nu ți-o poți scoate din minte. Poți doar să te prefaci rînind ici și colo moartea, așa cum faci tu. Un joc subtil de-a execuția și iertarea joci ca noi toți și închrîncenat, devii centrul mobil al lumii silind-o pe aceasta să se apere, să graviteze în jurul tău.”

Sărmane tînăr, din spital îți urmăresc alunecarea în hăul disperăriiși a propriului tău chin amplificat de ecou. Și tot ce pot să fac este să strig, să-mi manifest într-un fel revolta inutilă. Ce întristare: nașterea la gîndire e ca despărțirea părinților. Ești un copil aruncat; va mai fi rămas vre-un rest de căldură și pentru mîngîierea ta dar e departe și nu mai are cum să se apropie. N-o mai poți atinge. A fost atît de plină de viață alăturarea ta de Elena încît orice aventură a spiritului ce a urmat s-a descărcat de semnificație. Totul a devenit comun și te sufocă rutina sa enervantă. Nimic nu îți mai este real decît durerea și suferința. Oricare, cu sau fără cauze. Și generos cum ești cauți acum un bolnav ca tine. Să te apropii de el și să-l înnobilezi cu rana ta zemuindă lipindu-i-o de suflet cu tandrețea unei mîngîieri. Dar, dăruind suferința, te-ai goli. Te-ai descărca. Și dacă durerea s-ar putea împărtăși ce-ar mai rămîne cu adevărat din tine în afară de pustiu? Știi că nu-ți poți împărtăși chinul fără să dispari. Nu-ți mai rămîne decît strigătul. Cel pe care nimeni nu-l bagă în seamă. La

care fug cu toții. E clipa când inutilitatea dispare. Unica stare muzicală ce-ți face sufletul să rezoneze cu lumea, să-i simți Nordul și, pătruns de forță, să i te aliniezi.”

V. tînar caut să-mi limpezesc gîndurile. Țipătul nepămîntean și continuu nu trebuie să mă tulbure. Deșertul are scînteieri cînd, pentru fracțiuni de secundă se îmbracă în vegetație și devine junglă. Apoi totul dispare lăsînd în jur nisipul strălucitor. „- Scopul e distorsiunea”- îi răspund Doctorului care mă privește mirat. “_ Care e valoarea perenă? Totul se macină și rămîne numai durerea ocupînd frigul cosmic. Chiar tu ai spus-o. a trăi e un miracol și tot ce nu permite viața e rău. Iar răul este pretutindeni, doar viața pare a fi un accident. Te bucuri și bucuria fuge. Și ești mirat că tot ce a ținut pînă acum omului capul sus, pe tine te afundă în beznă. Ți se pretind sacrificii demente ce nu ajută nimănui. Iar nefăcîndu-le, ești sancționat. Ai încălcat porunca zero. Cea care le ține pe toate. Pedeapsa e unică indiferent cît de mare ți-e refuzul. Punîndu-ți cămașa pe dos ți se ia, nu capul, ci dreptul de a mai fi om. Precum un alchimist văsînd la muzica planetară refuzi să vezi universului violența. Nu-ți dai seama că totul huruie ca în cutremur decît cînd sunetul coboară în tine. Abia atunci sesizezi că lumea se aude zdupăit ca bătăile inimii tale. Că viața e un solemn concert acoperit, din timp în timp, de țipetele instrumentiștilor.”

V. din spital sufăr căci nu pot sa-l opresc pe cel tînar. Și mă cuprinde disperarea cînd, văzîndu-l, revăzîndu-mă, deși văd greșeala, nu mai pot afla de unde a pornit. Îl ascult și-i dau dreptate. Nimic din viața omului nu-i face un sens cînd acesta gîndește asupra ei. Iar cînd încearcă s-o s-o schimbe, să-și construiască destinul prin

absurdul pe care l-a întrezărit, se transformă în titan. Mușcînd din veșnicie a pierdut însuși sîmburele rațiunii. Atunci a declanșat ura. Și gînditorul și animalul se vor grăbi să-l ucidă și să-i ascundă trupul. Pentru că tot ce le e superior le face spaimă, îi amenință, le devorează rostul fără de rost.

Înseamnă că titanul e un monstru îmbătat cu sine! Pentru că el trăiește în utopia că, dincolo de masochista sa gîndire, prin aburii inutilității sale schimbate în alcool, mai pîlpîie încă un zeu pe care-l poate prinde în mîină și strînge tare. Cu mare mirare îl ascultă tînărul Doctor. Nu s-ar putea spune că cele auzite nu l-au tulburat și pe el. V. tînăr continuă:”- Ce dovadă mai vrei?”- întreabă el. „- Viața pare năpădită de demoni. În bețialitatea multiplicării și creșterii sale își siluiește singură valorile. Și nu vei găsi sfințenie decît în cei treziți asupra omniprezenței morții. Și asta doare. E acreditarea supremă a suferinței. Și dincolo de amăgire, nu-l consolare, ci doar părere de rău!”

V. tînăr îl vîd pe Doctor cum mă examinează cu curiozitate. Îl întreb de ce mă privește așa. „- Bine sau rău”- îmi răspunde. “_ Dorim să despicăm universul cu gîndul nostru și avem iluzia, pentru o clipă, că am reușit. Era să mă convingi. Noroc că mi-am amintit cît sîntem de mici altfel întreaga civilizație s-ar putea reformula invers, așa cum spui tu. Micimea ne face să trăim în lumi paralele în care fiecare adaugă realității decorurile și strălucirile pe care le găsește de cuviință. Realitatea e intoxicată de credulitatea sinelui despre sine și astfel apar nenumărate locuri unde sclavii sînt stăpîni, înșelații iubiți și victimele distrug totul în jur. Ori, ca și adevărul, mai multe realități n-o anulează astfel pe cea generală ce nu are decît un pustiu de sens?”

V. tînăr nu mă las înșelat. Sînt doar un praf în deșert ce a surprins adevărul scufundării sale. Îmi pare rău că nu mă înțelege. Sinceritatea doare. Doctorul tînăr mă privește cu îngăduință așa cum privește probabil la toți nebunii periculoși. “_ Știi ce faci tu?”- îmi spune. „- Te întorci cu spatele la cer și strigi punînd o unică întrebare năucilor asemeni ție: Cui să mă închin?”

13

Rațiunea e cea ce ne acoperă ochii să nu vedem îngerii. Pînă și un cîine vede sufletul ce urcă la cer și urlă înfricoșat. Iar curățenia îngerilor n-o are decît huma neînsuflețită. Doar ea știe tot fiind

---

asemenea lumii; purtînd ereditatea sa neîncifrată. Rațiunea, doar, orbește. Gîndesc deci, sînt demon.

Vocea neutră din mine îmi spune:”_ Vei primi doar ceea ce vei reuși să faci din singurătatea ta.” Și spațiul din jurul meu se umple brusc de farmec.părăsind jungla mă regăsesc într-un oraș suprapopulat clădit deasupra mlașrinilor. Oamenii rîd, plîng, se mișcă grăbiți pe străzi. N-am mai văzut asemenea construcții. Pașii mei străbat drumurile drepte ce duc la Marea Piramidă și simt cum mi se scurge prin tot trupul durerea primordială. Cea din care s-a născut lumea. Lumina strălucitoare ce mă înconjoară crește pînă cînd tot peisajul dispare în ea.

“_ De ce nu te îmbeți?”- mă întreabă Doctorul servindu-mă îmbietor cu o băutură fină. “_ Beția”- spune el-“ ucide convenția și eliberează fără durere de lege.” Tăcem, ciocnim. Simt aroma înțepătoare cum curge încet în mine pătrunzînd pe coridoarele labirintice pînă în ultimele celule. Totul devine din ce în ce mai ușor și aș vrea să zbor convins că n-ar fi greu, dacă aș întinde mîinile deasupra aerului. Beau. Lîngă mine, de mii de ani, urmîndu-mi gestul, beau miliarde. Iată, sclavul se prinde în vîrtejul unei hore barbare și lanțurile sale sfărîmă totul în jur: devine liber și stăpîn într-un hohot ca de sfîrșit de lume. Drogul adoarme cenzura și abolește grija căci toate sînt vesele și la îndemîină de nu-ți mai e rușine că ești om și-ți lepezi hainele ca-n paradisul pierdut. Rămas la fel, la pielea nobilei sale nemernicii, străinul îți devine aproape. Dacă nu s-a putut înălța la zei, omul îi coboară și plutește peste ei călcîndu-le gîtlejurile în picioare. Doctorul umple paharele mereu. Vorbim. Ne contrazicem

---

spunînd același lucru. Îi povestesc despre ciudata pasăre care mă urmărește. Rîde cu poftă iar eu mă molipsesc și rîd alături de el. Cîntăm și, odată golită sticla, aruncăm paharele spărgîndu-le de podea. Ne despărțim veseli iar eu mă plimb îndelung spre marginea orașului ca să mai risipesc alcoolul din mine. Descopăr că nu e pază și intru în abatoare parcă vrăjit de mugetele animalelor și de urletul aspru al ferăstraiei electrice. Jeturi de sînge proaspăt țîșnesc de peste tot stropind pereții. Muncitorii au cizme albe din cauciuc și pășesc rar, preocupați prin balta semiînchegată de pe podelele de mozaic. Miraculos, mirosul sîngelui și al cărnii aburinde îmi irită simțurile. Același miros l-am cunoscut, cumva dulceag, la morga spitalului. Aici însă, în zgomotul infernal, printre miile de buturi agățate în cîrlige picurînd încă, senzația ce se degajă e de nemăsurată virilitate. Ochii se dilatăde încîntare.

Îl văd. V. din spital îl urmăresc pe cel tînăr îmbătat de sînge. Închis în vitraliu privesc îngrijorat, cu blînda mea pasăre violet încălzindu-mi umerii, cum fluxul urcă apele peste noi. Și nu mai am timp să-mi pregătesc ca Noe o corabie. Nici n-aș avea cu ce o umple. N-am cum să-mi iau nici măcar, în palmă, banul pentru lungul drum. Marele drum a început de mult. Cu mult înainte ca eu să-mi fi dat seama. Ce poate fi mai trist? Eu din trecut am devenit un “celălalt”.

V. tînăr, tulburat de o lume descoperită prin cărți. Lumea aztecă. O civilizație strălucitoare în care gîndirea se pare că juca primul rol. Nici măcar regele nu scăpa examenului ce-l alegea dintre alți membri ai dinastiei iar funcționarii ca și preoții trebuiau la rîndu-le să dea proba capacității lor. Închid ochii și văd din nou Marea

---

Piramidă scăldată în soare. Zeci de mii de oameni, parcă drogați, mergînd. În fruntea lor, pe un tron de aur purtat de umerii bărbaților puternici, stă mesagerul înconjurat de fete frumoase încărcate de bijuterii din aur strălucitor. Un an el a fost tratat ca un zeu și iată-l acum purtat spre locul unde, înnobilit de lama unui cuțit de piatră, chiar zeu va deveni. Un țipăt străbate cerul. Ridic privirea și văd pasărea șarpe zburînd în cerc deasupra mea. Viziunile se lămuresc căci toți mă văd și-n fața mea îngenunchează. E Qutzalcoatl, șarpele-cu-pene. Probabil că mă vrea pe mine în locul celui ales. Apare zi de zi...

Mi-am făcut un obicei de a cumpăra eu sticla de băutură și de a căuta abatoarele. Marea piață a Piramidei îmi apare în minte din ce în ce mai rar. Îl vizitez pe Doctor și acesta mă privește supărat. Ghicește în mine apariția freneziei căci în beție dispar de lângă el și mă pregătesc de marele sacrificiu. Văzînd această bucurie crîncenă, prietenului meu i se pare că zeul frumos născut în mine capătă brusc furia și hidoșenia carnivorului. Sînt, în același timp, Marele Preot și victima de toți adulată. Îmi spune:”_ cei vechi, împărțind oamenii după chipurile animalelor cu care se aseamănă, intuiau scînteierea adevărului. Căci unii privesc lumea prin fixitatea unei pupile reptiliene, ucigînd-o printr-o tăietură fină cu venin rece iar alții, mulți din cei blînzi, se pomenesc deodată sfîșiind și distrugînd doar din plăcerea sîngelui. Și tot cei vechi spuneau că omul îi e aproapei, nu șarpe ci, lup. De regulă, într-un tîrziu, printre bucăți de carne împrăștiată, tu carnivorele, nu poți să nu găsești și chipul cuiva drag.”

Iar eu văd cum cuțitele din obsidian scînteiază în soare. Cu mișcări precise inimile sînt scoase din piepturi și ridicate în văzul mulțimii aflate în delir. Pe cer Quetzalcoatl strigă mulțumit. Un cîntec despre supraviețuirea lumii se înalță din zeci de mii de piepturi. Zeii sînt implorați să lase viața să-și reia curgerea fiindcă aici, periodic, universul piere. Trupurile devin lacuri de sînge. Inimile bat ținute în mîini și mînjesc pereții pentru ca zidurile mîntuirii să nu se mai sfarme în nisip. Chipurile muribunzilor încremenesc palide și parcă zîmbitoare. Tresar căci pe una din mese zăresc chipul Elenei din care se scurge viața și se amestecă cu balta din jur. Deschid ochii și, cu toate că îl văd pe Doctor lîngă mine îmi persistă în nări mirosul dulce amărui al abatoarelor.

Înfricoșat de cele văzute de cel tînăr, V. din vitraliu capăt îndărătnicia de a mă ridica împotriva furiei mării amenințînd în fața digurilor părăsite. Și eu și Doctorul, noi toți ne-am condamnat la infern căci mereu am întors privirea către înapoi. Și-acum aștept ca dintr-o clipă în alta pereții de sticlă ai mării să se fărîme și marea să curgă exploziv murdărind spitalul.

V. tînăr mă-ntorc cu ceilalți fericit de miile de cadavre deasupra cărora condori uriași așteaptă în tăcere să se așeze. Vom bea o ceașcă de cacao și vom juca jocuri de noroc. Pe drum, un nenorocit e înecat de polițiști pentru un delict minor. Și asta nu miră pe nimeni. În urma noastră chochalmecos înalță în pari pădurea capetelor celor ce au ajuns zei. Și mulți curioși se strîng acolo crezînd că prin ochii rămași deschiși pot zări împărăția zeilor. Prietenii din jur îmi fac loc în față deși sînt jucători pasionați. Aruncă aurul în grămezi

---

căci miraculoasele piese nu sînt pentru ei decît fecale divine. Iar banul nu contează. Se poate face oricînd. Mai pasionant însă e să-ți joci libertatea și viața. Zîmbesc și sînt amabili celui de alături iară prietenul, cîștigînd pariul, la fel de entuziasmat, te poate oricînd înjunghia. O frică teribilă mă cuprinde; și o nestăvilită fericire ca în vecinătatea unui mare adevăr. Ridic ochii spre cerul alb, fierbinte însă, străpungînd lumile, nu văd decît pe Doctorul ce mă privește curios. “_ Oh, de-ai putea să le ajungi cu urechea cîntecul și veselia...”- îi spun. “_ Știi de ce sînt așa? De ce le e moartea la îndemînă, de se joacă cu ea le dimensiunea holocaustului?” El nu-mi răspunde. Mă lasă să mă plimb printre statuile lor de o hidoșenie rară în care craniul gol e ca arabescul repetat la infinit. Statuile sînt viața pîndită de moarte. Astfel de alcătuiți au provocat în zilele noastre atîtea morți subite privitorilor încît au trebuit să fie distruse sau îngropate la loc. Continui cu voce tare:”_ De ce viața cu toate suferințele ei nu înseamnă pentru ei mare lucru? E pentru că ei au un altfel de mîntuire. Ce nu alină, nu ferește și nu compensează nimic. Știu toți că dacă a trăi e doar un exercițiu al întîmpinării morții nemuritoare supraviețuire nu înseamnă decît scufundarea în suprema durere. Unică, crudă și atotstăpînitoare. Acolo unde timpul e încremenit nu mai contează de loc mirajul clipei.” Tînărul Doctor mă privește speriat:”_ Deci tot ce facem noi, întreaga zbatere pentru mîngîiere și speranță e doar o amăgire?”- întreabă el. “_ Spui că ne petrecem existența căutînd să uităm ceva ce-ar fi singurul antrenament pentru a putea petrece durerea, beznă? Bine dar, e groaznic!”

Are dreptate să se înspăimînte. Descoperirea lui V. tînăr are ceva neomenesc. Si-l văd cu greu cum intră fascinat în presupusa împărăție a normalității cruzimii. În jurul meu apele au urcat și simt cum în jur mă înghite abisul. Zăresc orașe scufundate peste care mlaștinile devin străvezii. Suferința celui tînăr mă face să sîngerez. Licoarea neagră se prelinge din mine murdărind apele. Și marea deasupra se-ntărește cu o crustă aspră. Bătăi și sunete pătrund pînă la mine, înăuntru. În veacul tinereții Doctorul nu vrea să creadă.

V. tînăr m-am înconjurat de statui. Pasărea șarpe, imensă, s-a așezat lîngă mine și mîna mea, pe spatele său, se plimbă mîngîind penajul solzat. De ce se miră Doctorul cînd el însuși a spus că viața e uitare? “_ Există, o știi prea bine și uitarea durerii. Programată în noi.”- îi spun. Și el rostește:”_ Știu. Fără ea am înnebuni uciși de răutatea amintirii sau a sorții ce-o avem în față. Viața se apără, vezi? Fără uitare ea ar pieri.” Cu greu îți poate aținti privirea spre mine de parcă ar vedea și el somptuozitatea și formele care mă înconjoară. Aștept puțin să-și cîntărească bine cuvintele rostite. Se vede că nici el nu poate crede pînă la capăt în ele. Că țelul lui în viață este de a uita și de a fi uitat. Apoi îi răspund:”_ Fără uitare lumea ar apare în toată atrocitatea sa. Generoasă în chin, nemuritoare. Iar amneziile sînt, poate, atavismele, blestemele de a nu ne putea mîntui.”

Un alter ego viitor privește imobilizat în sticlă o uriașă pasăre violet care și-a prins aripa în marea întărită. Se zbate-ncet în aerul cleios și mișcările ei împrăștie, izbindu-se de magmă, în jur, sunete de bronz: bang, bang! E clopotul de-ngropăciune. Acum văd clar în viitor fiindcă nimic nu mă mai sperie. Clopotul răsună. Un oligofren

---

îmi lovește creierul cu ciocanul și sunetul se împrăștie în tot trupul cu un ecou prelungit. “_ A gemut! A gemut!”- strigă o soră și toți se apropie de trupul întins pe un pat de spital care se mișcă sfîșindu-și brațele în acele tuburilor de perfuzie.

Mă întorc între bărbații împodobiți cu aur. Vom chefui inspirînd arome subtile de sînge ars amestecat cu plante care dau sunetelor culori. Vom îndura suferința plimbîndu-ne printre piramide și-i vom ucide pe toți cei pe care-i respectam pentru ca ei, ajunși la Șarpele ce zboară rar în cer să ne lase să gustăm armonia nebuneștii suferințe. Să nu distrugă lumea ci s-o lase să renască, să ne clădească deschizîndu-ne ochii asupra chinului ce-l îndurăm. Și înarmați cu lancea subtilă a durerii vom abolii moartea, eternizînd-o. durere crîncenă fiind viața, moartea păli-va și-ntre ele granița nu va mai fi. Infernul rece fi-va torța armei noastre. Cu ea vom porni să cucerim zeii.

“_ Cumva, spui adevărul”- exclamă prietenul meu. “_ Nu știu cum faci dar lîngă tine toate se văd strîmb. E adevărat: fericirea și suferința sînt aceeași lumină privită altfel. Căldura raiului cu sărăcia duhului său ne amintește visul fericit ce-n veghe nu pare decît o prostie. Dar, nu e. E bulbul zamos al gîndului treaz și ne înalță pentru a ne îngenunchea.. pentru că ne proiectăm înălțimea pe care n-o vom atinge niciodată. Căci dacă durerea e un galben greu în zestrea noastră, fericirea e o iluzie. Ca orice tinerețe a unui chip uman nu ține decît o clipită. Pînă la urîțenia definitivă.”

Nu poate scăpa de obsesia fericirii prietenul meu. Nu poate ajunge ca mine senin și crud sub soarele care usucă treptele încă

---

umede ale Marii Piramide. Nu-l înfioară moartea vre-unui pacient cât îl îngrozește seninătatea morții colective. Mai mult sau mai puțin inutile. Aș fi curios dacă știe el vre-o doctrină a mântuirii care să nu implice sacrificiu. Și să nu-ți ceară să renunți la ceva. Știe c-ar fi aidoma pudicilor ce, acuzînd strîmbătatea lumii, ar accepta un zeu care să-i miște cu dexteritate precum niște perfecte marionete. Se scutură ca înfiorat de vreun șarpe și strigă:” _ Doar mi-ai văzut bolnavii. Gîndind la modul perfid în care te delectează boala te-ai aștepta la altceva. Ar trebui să fie bucuroși de suferința și mizeria trupului lor iar spitalul ar trebui să fie vesel ca un bordel!” Prietenul meu se oprește brusc. Probabil că a sesizat capcana pe care singur și-a întins-o fiindcă-și înclină capul aproape în pragul plînsului iar eu nu îl iert ci îl întreb cu aparentă nevinovăție:” _ Și nu e? De ce ești demn cînd în halat le numeri clipele rămase și le sedezi crampele înnebunindu-i, trimițîndu-i în somn cînd moartea-i vizitează? Suprimi esențialul. Durerea supremă ce ne sperie face ca trăirea noastră să fie grotescă. E o trezire prea mare care se petrece în noi și spaima ne face hidoși. Ne-ar trebui un liant care să unească luciditatea cu conștiința pentru ca bucuria născută astfel să înflorească pe fața muribundului o exaltare de îndrăgostit. Să nu se mai supere moraliștii.

Uită-te la mine și presupune că am reușit să mă îndrăgostesc din nou de o ființă umană. Cum aș putea rămîne fericit? M-ar certa sufletele suferinde din jur și aș alerga înnebunit de lună să-mi schimb bucuria în vre-o nenorocire care să-i dea iubirii veșnicie.”

Tînărul Doctor se ridică de pe scaun și umplîndu-și un pahar cu apă îl bea pe nerăsuflăte. În Teotihuacan zgomotele s-au potolit.

Bărbații tineri cîntă și mîngîie femeii. Alături, lîngă mine Netzahalcoyotl recită: “_ Ni-e soarta veșnicia beznei/ și doar o scurtă clipă lumina.” Numai durerea îți dezvăluie strălucirea clipei de sănătate, temeinicia vieții ca grîină.

“_ Ai innebunit la abatoare, acolo”- îmi replică Doctorul și mă miră că tocmai el vorbește așa, ca o domnișoară oripilată de un cuvînt grețos. “_ Te-a drogat mirosul de sînge și acum visezi crezindu-te supraom.” Cum poate vorbi așa? “_ Moartea ne sperie prin urîțenia agoniei și mirosul descompunerii”- îi răspund. “_ Dar oare ce sens e atît de evident de dragostea și nașterea par nobile și înălțătoare? Dacă am descoperi o voluptate care să ne înnobileze umorile e sigur că moartea ne-ar apărea a fi suprema eleganță.”

Și tînărul V. se ridică. Sunetele și mirosurile se preschimbă în el ca sub un drog. În gesturi mișcate pe un ritm ciudat mîinile lui se rotesc descriind spiralele muzicii pe care numai el o aude. E pierdut. Îmi vine să-i strig dar prin cleștarul mării coagulate prin care abia îl mai văd sunetele nu trec decît într-un singur sens. Sînt imobilizat cu fața înapoi către aberația amintirii. Țip și-mi răspunde numai sunetul păsării ce bate căutînd să-și desărandă aripa. Peste penele ei curge lichidă lumina unui soare străveziu care o irită și pare că asta o doare țî pe ea.

Îmi văd, V. tînăr, fantoma înțepenită în sticla din spital. Și știu că oricât de incredibilă ar fi imaginea asta e reală. Îl văd aproape cu bucurie. Realizez asta și repet cu voce tare nedumerindu-l pe Doctor care nu știe despre ce vorbesc. Aproape că îi simt boala. Ceea ce simt e eu. Știu că nu există cumpănă pentru durere. Pentru că

---

durerea e o necesitate vitală. O folosește chiar primitivul când, nemaiaivînd nici o suferință majoră, își umflă indispozițiile pînă în pragul agoniei. Are și el nevoie de tainul său de tristețe prin care să poată supraviețui. Și dacă nimic în jur nu ne smulge o lacrimă care să rămîină, propria noastră suferință devine uriașă, se umflă și acoperă întreaga lume. Viața neagră. Nici un chin nu e mai mare ca al nostru.

Îi spun Doctorului care a abordat din nou acel calm și indiferență psihiatrică ce pe mine mă enervează:”_ Fără durere n-am putea face dovada prezenței noastre pe această lume. Și cel mai mare noroc vine să fie faptul că, pentru propria noastră tortură nu există nici o mîngîiere. Organismul se apără de alinare. Orice consolare l-ar face absurd. Și agonia îi dă dreptul să spună:”_ Iată, am încetat a fi o simplă rotiță a vieții, un atom fără însemnătate și rost. Mă doare și durerea mea rescrie de la capăt istoria universului gînditor. Sînt însăși viața iar tremurul și zbuciumul meu sînt irizarea ultimă a acesteia, eternitatea sub care îmbogățit, pășesc deasupra mării. Doctore, la un moment dat ești inutil.”

Doctorul înghite în sec. se vede că aprecierea mea l-a jignit. “_ Mulțumesc!”- îmi spune. Apoi mă întreabă:”_ Cît crezi că ai să poți rezista în nebunia asta?” Sună neliniștitor ce mă întreabă el. Știe prea bine că trupul ca și sufletul își sintetizează singur propriile morfine ce-l abolesc chinul. Știe că nici o durere nu poate dura o veșnicie. Cel mult, poate precipita o moarte. “_ Nu-l strigător la cer?” îl întreb la rîndu-mi. “_ De ce să tresari doar cînd și cînd, luminat de descărcarea visului său otrăvit de respirația morții, la urmă, cînd se termină totul? De ce, cînd durerea asta tremură în tine? Doar să-ți

---

sufleci mînele și să le scufunzi în propriul suflet. Și s-o ridici la piept, s-o simți întărindu-te... Și s-o lași să te facă fericit!”

“_ Fericire?”- face mirat Doctorul. “_ Cum mai vorbești de fericire, atunci?”

Pasărea șarpe își ia zborul brusc de lîngă mine și curentul de aer format de mișcarea aripilor îmi răvășește părul și mă face să tresar speriat. Se înalță la cer și țipă acolo rotindu-se în jurul meu și a Doctorului. Probabil că acesta a văzut în clătinarea mea un semn de spaimă. Mă grăbesc să-l risipesc îndoiala. “_ Durerea supremă nu e omenească”- îi spun-“ și de aceea îi pare omului de neînțeles. Stupefiant e chiar faptul că există și umbra sa absurdă ne mîngîie fără iertare viața. Dar e o evidență. Îi vom cunoaște forma adevărată, strălucitoare, sau altfel, abia după ce vom ieși din noi. E treapta ce nu urcă și nici nu coboară, doar duce cu effort în suferința crudă de dincolo. Abia aceasta e fericirea.”

Doctorul întinde mîinile înspre mine:”_ Măi V.”- încearcă el să mă calmeze. “_ Ai fost prea tare lovit din toate părțile dar încă n-ai cunoscut durerea. Pînă unde poate merge, animalizîndu-te, umilindu-te, îndepărtîndu-te de condiția umană. Ea nu-ți mai lasă loc de discernămint. Cum să gîndești dacă ți-e foame de aer, de o ultimă pulsație a inimii, atunci cînd totul te îneacă? În suferința finală devii vierme și tu crezi că un vierme mai poate fi fericit.”

14

La căpățiul meu Doctorul privește cu atenție. Examinează îndelung aparatura, lenjeria, mobilierul. Apoi ochii lui zăbovesc asupra vitraliului. Concentrarea e maximă, privirea, fierbinte. Deschide o carte și prinde a recita cu voce tare. Cuvintele sale plutesc parcă în aer, umplând încăperea și prind a intra încet în lucruri îmbibându-le. Invocă un demon pe care dorește să-l alunge din preajma mea și pentru o clipă reușesc să sintetizez chipul acestuia: e imbecilul care m-a lovit. Doctorul strigă. Se ridică în picioare și se plimbă cu cartea în mână în jurul meu. “_ Ah! Ah!”- spune el. “_ Vrei să-mi tai capul și să mă crestezi în frunte?/ Vrei să-mi întuneci ținerea de minte?/ Tu vrei să pui stavilă gurii mele/ Lipsind-o astfel de Cuvintele de putere/ Care trăiesc în inima mea,/ Cum le-ai făcut și altor Spirite sfinte?/ Întoarce-te! Pleacă! Pe aici să nu mai stai/ Îți poruncesc prin puterea magică a cuvântului.” Dar imbecilul stă într-un colț, se uită la noi și râde. N-a reușit să-mi atingă chiar fruntea dar are răbdare și așteaptă în ungherul său.

V. tînăr mă văd închis într-o ciudată carapace pe a cărei pereți sînt scrise cuvinte ordonate. Diversele caractere se schimbă continuu. Sînt sfori înnodate sau hieroglife; nu pot descifra însă din ele răzbate, încă încet și neinteligibil, cuvîntul original. Oare de unde izvorăște în mine imaginea aceasta? Dintr-un posibil viitor sau dintr-un aievea trecut? Căci o simt venind natural ca și cum ar urca din instinct. Și înscrisurile se schimbă mereu... îmi amintesc cuvintele Doctorului:”_ Adevărata libertate”- spunea el-“ este cea dată de

---

exercitarea instinctului. Mă uit la tine V., și-mi dau seama: ai găsit-o într-adevăr. Ești pierdut!” Și stau încă în cumpănă dacă e bine să-i dau dreptate. Fiindcă acidul care topește orice graniță sau lege e libertatea de a trăi ca o jertfă. Am totuși îndoiala dacă durerea mea mai are vre-un sens de a fi primită de cineva. Nimeni nu-și pune problema de a mai primi sau da ceva. Durerea e însăși această pornire mereu de la capăt ca și cum ai împlinit nimic și timpul și-a bătut joc de tine. O veșnică Golgota care se surpă sub picioarele tale. Știe și Doctorul că libertatea, dincolo de cuvinte, în numele său originar nu este dată decît de șansa de a fi fericit. Iar fericirea ține de înăuntrul eului, de viermele acesta ciudat, paradoxal: se îmbogățește prin dăruire și nu prin posesie. De aceea m-a întrebat dacă mai am pe cineva căruia să mă pot oferi.

A tăcut maturul Doctor. S-a oprit în mijlocul încăperii și-l văd nervos de-ar vrea să spargă indicatorul termometrului. 41,1 rămîne neschimbat. Lacrima sa e iubire. Simt cum mă plîng și alții. Elena, mai ales dar plînsul ei e humă, e fierberea cărnii ce vrea să se înmulțească. Cît aș dori, Doctore, să nu te mai doară! Să faci, cumva, ca lacrima limpede să se adune tihnit în sicriul sufletului meu, acumulată lent de ploi stelare. Eu sînt cuprins de înserare, nedumerit. Îngrețosat. Nu mă mai regăsesc în niciuna din propriile imagini ier trupul din pat îmi pare un manechin. E o emoție apăsătoare căci știu că va veni noaptea și după ea, o altfel de zi.

V. tînar tresar și vederea sinelui meu închis în cleștarul vitraliului cade ca un zgomot ca un lest. Am senzația că Doctorul mă ocolește în ultima vreme. Cu fiecare replică a sa pare că se leapădă

---

de mine. E speriat de cînd i-am spus că am întrezărit adevărata geografie. Că nu mi-am dat seama pînă acum de cît de gravă-i viața noastră căci ne mișcăm cuprinși de febra jocului prin însăși umbra cerului. Și iată că-l silesc, la un moment dat să mă asculte. Ochii se dilată și mă privește ca pe un dușman. “_ Lasă-mă, iartă-mă!”- îmi spune. “_ Vreau să uit grozăvia pe care ai spus-ă. Nu vreau să cred în ideile tale infiorătoare. Ești doar un exaltat ce a născut tenebre. Tu nu-ți dai seama că ajungem la schizofrenie? Ce-o să ne facem dacă dezastrul teluric și durerea vor pune stăpînire pînă și pe nădejdea noastră?”

Îl ascult și-l simt totodată în mine pe cel îndepărtat. Devin, odată cu el, lovit și îndurerat. Privirile îmi ard o flacără neagră căci orbitele sînt umplute cu antimoniu. În jurul viscerelor apar vase din aur născute din neant și transpirația mea capătă deodată ciudatul miros de spirt, tămîie și salpetru. Știu că îl privesc ca un nebun. “_ Calmează-te”- îi spun. “_ Și dacă durerea atotstăpînitore, din bine și din rău în egală măsură, împînzindu-ne, ne acoperă, e semn că ea nu-i decît căldura rece a unui zeu. Oricît de aspru și de crăncen el e adevărul majuscul și chinul nostru îl face mai puternic și mai adevărat. Dacă speranța încetează a fi abolirea durerii, iat-o cum înflorește, neumană, deplină și atotstăpînitore împingîndu-ne spre fericirea înjunghiată a indestructibilității din uero absolut.”

Doctorul mă împinge în lături. “_ Lasă-mă în pace!”- spune el. “_ Ești nebun, nebun de legat. Nici tu nu știi ce crezi.” Homericul hohot de rîs ce mă scutură îl convinge, cred și mai tare că are dreptate. “_ Ba, cred”- îi răspund și-mi place să-l văd cum se chinuie.

“_ Cred în unica și singura durere, de neîmpărțit, atotputernică și fără sfîrșit care, cuprinzîndu-ne, ne va mîntui.”

Trupul din pat tresare. Vorbește. “_ Apă! Apă!”- spune el. Și imediat o soră îmi umezește buzele cu un tifon. Se strigă. Stetoscoapele se precipită spre pieptul meu și în încăpere intră medici pînă acum necunoscuți. “_ Inexplicabil!”- găsește unul din aceștia. “_ Va fi halucinat căci creierul lui doarme iar aparatele indică a nu se fi întîmplat nimic.”

V. tînar și, totodată, suferind în spital văd ca prin vis cum unul din medici îmi schimbă țevile ce mă ajută să respir și deodată acestea se prefac în lamă dulce de topor turnat din fierul crud al unui meteorit. Trebuie să am buzele libere ca vorbele-mi limpezi să mă apere prin adevăr. Pasărea șarpe, pasărea violet devin acum eu însumi, gata să-mi iau zborul către porțile lui Shu. Nori stranii, pîlcuri de gaze mirosind a usturoi. Aripă și vînt. Zbor și dinafară îmi urmăresc, totuși, plutirea devenind zeul pasăre Maat. Cel mai atroce judecător îmi ești tu însuși. Cum mi-am uitat corpul și de unde două inimi gata să fie cîntărite, inimi ce poartă numele meu? Mirosuri și umbre. Zeii înșiși se schimbă din unul în altul și așteaptă să mă eliberez, să se unească cu mine pantru că eu le aduc tinerețea. “_ Mai citește-l din cartea aia”- îl îndeamnă pe Doctor alt medic. “_ Să vedem și noi dacă se întîmple ceva.” Dar nimeni nu se mișcă. Eu strig și, chiar de ei nu mă aud, rămîn cîteva clipe paralizați căci le recit:”_ Eu sînt Ieri,/ Eu sînt Astăzi,/ Eu sînt Mîine...” Se uită întrebători și înfiorați unii la alții neștiind ce să creadă căci eu sînt peste tot: subtil și, în același timp mineral.

V. tînar înghit etapele. Trăiesc arzînd cu fierbințeala fosforului renunțînd la orice control sau cenzură. Mă căsătoresc, fac copii, scriu ca disperatul mulțime de cărți ciudate care fac criticii să strige că ar trebui să fiu împușcat. Cei apropiați mie vor să mă transforme în unealta, în instrumentul propriei lor mulțumiri și îi sfidez. Îi abandonez deși rămîn în mijlocul lor la fel cum, văzîndu-mi mai departe de treabă, mă abandonez eu însumi. Renunțînd la a-mi face bine. Încerc drogul, ignorînd sfaturile Doctorului, căutîndu-mi boala cu îndîrjire. Și simt cum alunec spre ziua în care voi renunța la Bine în genepal. Nu mă mai hrănesc și mă sspăl, doar, cu îndîrjire căci, renunțând la igienă, s-ar duce naibii toată morala pe care am clădit-o.

“_ lubești oamenii?”- m-a întrebat odată Doctorul curios să stie dacă țin pe lumea asta la cineva ci adevărat. Acum i-am abandonat pe toți. De unde iubire? Elena nu dă doi bani pe vreo putere de-a mea de a gîndi sau judeca asupra existenței noastre împreună. Mă ironizează ca pe un lăudăros oarecare la colț de stradă și nici măcar n-o interesează ce scriu. Țsta e chin și mă bucură. Aș vrea cîteodată sa-i spun:”_ Slăvește-mă și-atunci voi pierde dragostea ta. Și voi fugi prin lume căutând torționari să mă-ngenunche, să simt și eu că încă iubirea își mai găsește în mine sălaș.” Dar o privesc și nu-i spun nimic. Ar rîde cu poftă. Mă îndîrjesc să gîndesc:”_ lubesc durerea. Așa că în durerea morții voi deveni veșnic.”

Sînt pasăre, V. din spital și hoinăresc pe cerul care acum nici că se mai depsebește de mare. Pîndit la fiecare pas de demoni răzbvunători sau doar răutăcioși sportivi care vînează la întîmplare pîndind vreo inimă de înghițit. Te văd cum te încordezi presimțind

---

înfiorat de o supremă bucurie: că ai să te zvîrcolești și ai să crăpi și n-o să te mai mîngîie nimeni. Ci, dimpotrivă, or să te calce cu toții în picioare... Te văd cum crezi că-n schimb, stăpînirea asupra durerii tale nu ți-o vor putea lua cu nici un chip.

Tînărul Doctor mă întrebă într-o clipă de liniște:”_ Ce fel de program e ăsta? Durerea ține de rău și răul distruge. Tu vrei să aperi lumea demolînd-o? asta se cheamă crimă cu premeditare.” Surîd. Nu vreau să știe că, la rîndu-mi oscilez și îmi alung la fiecare pas teama căci mintea îmi demonstrează că am dreptate: reușesc și judecă excroicii, criminalii; valorile sînt imediat închise, înecate în murdărie și luate în rîs iar noblețea și nevinovăția n-au parte decît de catastrofă. “_ Da”- îi răspund. “_ Căci răul premeditat, lipsit de sălbăticie, de degradingoladabețiilor sexuale, devine astfel însăși demnitatea noastră. Judecătorul Suprem ne va iubi sau ne va urî așa cum încercam noi a ne ridica la cer. Rectilinii. După ce ne naștem fără voia noastră, venind din țara nelibertății, asta ne-ar mai lipsi pentru a fi total compromiși. Să așteptăm cu servilism mîntuirea cerșind vre-un favor.”

Doctorul se apucă cu mîinile de cap. “_ Dumnezeule!”- spune el.

“_ Tu chiar crezi că pe lumea asta există ceva care cu adevărat ți se cuvine?” Încerc să-i pun mîna pe umăr dar el mi-o îndepărtează. Și se dă doi pași înapoi privindu-mă în ochi. “_ Vezi,”- îi răspund-“ vedem același orizont din părți opuse. Bineînțeles că mi se cuvine. Ți se cuvine și ție. E soarta tuturor, de ce s-o privim speriați? Căci asta e tragedia: o privire senină asupra unei implacabile condamnări la

---

suferință. Asta-i sentința: dacă ai întreyărit adevărul, vei fi nevoit să-l calci în picioare cu propria ta viață...”

prietenul meu răsuflă ușurat de parcă tocmai l-aș fi spus contrariul. “_ M-am liniștit”- răspunde el. “_ Credeam că ai înnebunit dar ești numai imbecil. Căci dacă fiecare am trece prin viață prin propriul nostru infern, aici secolul nostru s-ar înființa într-un iad programatic care ne-ar mîntui în serie. Cum nu poți vindeca lumea, înseamnă că încă mai poate exista fericire. Mă faci, așadar, și pe mine tîmpit că-s mulțumit că lumea e, în genere, ologofrenă și poate supraviețui. Mulțumesc! Îți spun, m-ai liniștit.”

În mine e un refuz. Mă simt plenar fără să mă mai recunosc deși sînt greu și presimt căderea. Îmi sînt dragi și indiferenți Doctorul tînar și cel bătrîn, trupul dureros din pat și silueta lui V. tînar. Refuz cu îndîrjire un drum al pierderii și renașterii. Refuz ca din obiect, din mineralul vitraliu, să trec, pe rînd, devenind plantă sau animal către vre-o nouă naștere. Către o nouă condamnare de a fi.

15.

Întins pe un pat de spital. Un miros puternic de putreziciune acoperă totul. Întorc capul în stînga și-n dreapta dar nu pot scăpa de el. Dau să mă zbat și din trup, fără durere, mi se desprind bucăți de carne friabilă, neagră, din care se degajă aburi cu iz greu. Vreau să le îndepărtiez imediat scîrbit dar degetele nu mă ascultă. Se desprind și cad țî ele. Și nu mai am cu ce să sfîșii pieptul, să scot de acolo inima putredă care le îmbolnăvește pe toate și s-o arunc în foc.

V. tînăr mă trezesc strigînd. Sudoarea îmi curge pe trup și mirosul persistă în jurul meu. Caut să-mi clarific care e timpul groaznicei viziuni. E viitorul sau prezentul care așteaptă să se întîmple? Sînt copleșit de sentimentul unei înfiorătoare vinovății. Chiar și față de mine. Dar nu văd unde? Imagini de-o clipă îmi străfulgerează retina. Mă văd urmărit de păsări și șerpi care vor să mă învenineze după ce, avînd puterea asupra lor, le-am pierdut controlul.

Mă privesc consternat ca din afara oricărei vîrste. V. cel închis în vitraliu izbește cu furie în pereții de sticlă strigîndu-i celui tînăr un mesaj neauzit. E ultimul moment cînd poate încă să-l mai oprească și, astfel, ultima sa șansă de a se vindeca. Cei doi îmi par niște străini și-i urmăresc impasibil. Cine sînt eu, atunci? Nu asta mă preocupă. Nici măcar îndoiala că exist cu adevărat nu-mi spune nimic. Pe undeva sînt bucuros că nu mă identific cu niciuna din vîrste. M-am născut, am pierit și am apărut altfel de atîtea ori... parcă am refăcut în mine omenirea. Doar așa tînăr și bătrîn, bun și rău, umil și arogant totodată, voi fi întreg cu adevărat. Gata de judecată.

V. tînăr mă plimb agitat prin cameră smulgîndu-mi hainele de pe mine cuprins de o subită nevoie de aer proaspăt. Mirosul fetid a cuprins totul și duhoarea nu poate fi împrăștiată nici de deschiderea ferestrei. Ce-am făcut? Ce-am făcut de vinovăția întregului univers apasă acum pe pieptul meu? Doar am plecat ca oricare căuțînd să-mi ostoiesc și să-mi ascund rușinat cele mai normale suferințe. Dar acum le simt pe toate ca o arzătoare culpă: și foamea și setea și oboseala pe care, ca un dement, muncind în

---

brînci, am căutat-o. dar numai somnul cloroformat al oboselii putea s-alunge din mine întristarea și frica de necunoscut.

Vocea impersonală, cea fără de milă nu mă lasă. Ei nu.i pot ascunde nimic. “_ De ce minți?”- strigă ea și de ascuțimea sa necruțătoare nu pot scăpa nici acoperindu-mi urechile. Ea vine din lăuntru. “_ fiecă gest și cuvînt, fiecare celulă ți-e impregnată de porcăria pe care ai făcut-o. ai împrășcat cu noroi în tine și în cei iubiți. Ți-a făcut plăcere să chinuiești și-n delirul perversiunii tale, te-ai strivit. Pînă și lucrurile pe care le-ai atins s-au destrămat cuprinse de gangrenă. Caută mai bine!”

Îngenunchez și îmi apăs pumnii pe piept încercînd a-mi potoli spaima și bătăile disperate ale inimii. Nici moartea nu m-ar putea scăpa de Judecătorul nemilos. N-am unde să fug căci dezvăluirea vine din interior. Abia rostind cuvintele, sugrumat de emoție, răspund:”_ Știu, știu. Oh, cum de-am fost în stare să fac atîtea? Mi-au plăcut mîncarea, petrecerile, băutura vorbită cu sau fără cumpănă, femeile pe care le-am căutat și părăsit spunînd că iubesc numai una. Cum sa nu mă fi lepădat Elena cînd vedeam toate strîmb? cînd fiecare bucurie mie îmi trezea suspiciunea, îmi declanșa chinul și-n faptele cele mai înspăimîntătoare, paradoxal, găseam delectarea... Și eu am alungat-o doar pentru ca apoi să mă prefac păgubaș. Să strig după ea, s-o implor, s-o amenint. Și să sfîrșesc prin a o pedepsi înăuntrul meu atît de crîncen încît pedeapsa se întoarce acum asupra mea și mă mistuie...”

Între două capete ale disperării, vitraliul rece și camera lui V. tînăr plină de mirosul greu al remușcării, doresc să mă retrag

---

altundeva, ca într-o scăpare.. cine sînt eu? Mă întreb din nou căci nu sînt nici Judecătorul pe care-l simt încă în mine așa cum mă retrag prin grădini fosforescente. V. cel din sticlă, cu mișcări încete își eliberează umerii de ghiarele păsării violet. Ea își ia zborul tăcută pierzîndu-se deasupra mării. Pereții transparenți au dispărut. Vîrstnicul se apropie de imaginea lui V. tînăr. Întinde mîna către el și cele două siluete se întrepătrund ca atingerea trupului cu reflexia sa, la scufundarea în apă. Și totul devine fluid căci această alăturare, tulbure.

V. tînăr, mă dor teribilismele mele încît mă întreb cum de-a avut răbdare lumea să mă suporte atît? Revăd o conversație cu tînărul Doctor și realizez cu stupefație că știam de mult adevărul. Ca acum, văd cum prietenul, în camera sa de gardă, scrie preocupat în fișe. „-Doctore,”- îl întreb- „ți-a venit vreodată ideea să-i spui unui pacient: -Gata! Cască bine ochii și consumă-ți repede nemuirea. Ți-au mai rămas doar două ceasuri de trăit!?” Doctorul își ridică privirea din foi, consternat, în timp ce eu continui: „În clipa aia se spulberă toate: legi, convingeri, încăpățînări. Vise de slavă. Rămîne, dacă o ai, nădejdea care te salvează. Ca să-ți simți sufletul că-i e aproape Dumnezeu. Ora își pierde sensul, dispare odată cu respirația ta precum un șarpe care, mușcîndu-și coada, se înghite cu totul. Ai urlat? Ai sfidat? Fîs! Te-ai chinuit, doar, aievea.”

Doctorul mă privește o clipă mirat, apoi mă întrebă: „-De unde în tine, demolatorul, gîndurile astea?” Asupra inutilității răului și a propriei vanități ai perfectă dreptate.” Și eu rîd gesticulînd fericit de jocul gîndurilor:

„-Scăparea e să poți iubi. Exact ce eu nu mai pot. Aici sînt iremediabil pierdut.” Celălalt mă privește încruntat pe sub ochelari și mi replică: „-Ar fi o nenorocire ca delirul pe care impotența asta ți l-a dezvoltat să fie realitatea. Caută, totuși, să iubești. E ultima ta șansă. Să vrei s-o faci. Cîntecul tău de lebadă. Iubești, poate, total, abia în moarte. Înainte de a fi prea tîrziu. Acum știi totul. Pune umărul și fii fericit!”.

„-Ai știut, deci, și ai continuat în a face răul!”-mă lovește vocea Judecătorului trîntindu-mă la podea. „-Știu, știu!”-strig-„Nu mă mai chinui. Mă doare și asta. I-am înșelat pe toți. Mă doare că am furat. I-am furat mai ales pe ai mei ca și cum asta m-ar fi absolvit de vină. Ca și cum ei ar fi fost datori să sufere și să îndure de la mine. Și mi-am bătut joc de darurile lor folosindu-le pentru a-mi clădi visele. Visele m-au ucis prin moliciunea lor voluptoasă și prin bucuriile care mi-au șubrezit trupul. Mi s-a părut că am DREPTURI asupra oamenilor și-am încercat pe ei descîntece și puteri hipnotice. I-am adormit și, crezînd că-i vindec, mi i-am pus la picioare. Ah, gînduri blestемate, jocuri de noroc în care mi-am jucat ființa”- strig și vocea mea răsună straniu în camera pustie. Îmi încheștez pumnii și mă lovesc cu putere pedepsind trupul vinovat, dorind să-l eliberez de condamnarea din interior. În minte mi se perindă lungul șir al celor pe care l-am năpăstuit. “ _ M-a pedepsit iubirea”- îmi spun-“căci am iubit totul în afară de ce trebuia. Din tot ce dă salvare vieții de suprafață, nimic nu mi-a fost străin: gîndul subțire, hazul, ironia. Curios e chiar că mi-am iubit trupul bătîndu-mi joc de el. Și am trecut cu nepăsare pe lîngă

---

mîinile pe care cei din jur mi le-au întins cu prietenie. Dar am crezut prea mult în mine găsindu-mi incontestabile calități, nepedepsindu-mi defectele, strigînd întotdeauna cînd am fost lovit că sînt nevinovat.”

Oh, Doamne, cum am trăit așa? V. tînar mă revăd căutîndu-mi o credință ca să mascheze faptul că, de fapt, nu cred în nimic. Prefăcîndu-mă că sînt în căutare și luînd în discuție totul în jurul meu. Să pot rămîne în același loc și, murdărind totul, să dau vina pe inutilitatea căutării. Distrugîndu-le pe toate, spărgîndu-le ca atinse de tirul unei mitraliere. Amărăciunii mele fără motiv i-am găsit întotdeauna cauza în cei din jur. Cu care m-am certat și pe care, în drumul meu spre slavă, am vrut să-i înlătur. Curajul ce l-am arătat fiind doar disperarea fricii, am căutat mereu calea duplicitară. Posibilitatea de a lovi pe la spate mințind, justificîndu-mi actele cele mai paradoxale. Cărțile mele au fost bîte. Am vrut să fiu stăpîn și iată că voința deșartă mă îngenunchiază.

Durerea crește și vocea Judecătorului pare că nu mai spune cuvinte ci îmi înfige direct în inimă semnificațiile pe care le strig. Din cameră răsună urlete și zgomotele mobilelor pe care le sparg. Vecinii îmi bat la ușă pe cînd o mulțime de curioși se adună în fața ferestrei mele. “_ Ce-l acolo? O bătaie?” “_ E scriitorul V. Pare că a înnebunit. Se aude de aici cum se izbește cu capul de mobile.”

“_ Sînt cîine! Cîine!”- urlu și las în forță această evidență să iasă din mine. S-o știe toți din jur.”_ Distrugeți cînele turbat!”

privești odăii pline de sînge și a trupului meu trîntit la podea îl paralizează o clipă pe Doctor care a venit în fugă, chemat de vecini. Plîng, acum, molcom. Și înăuntrul meu e la fel. Răvășit ca după o

---

furtună ce a măturat totul. N-a mai rămas decât remușcarea, o durere surdă și senzația inutilității. Trupul mă doare. “_ Credeam că ai băut”- spune Doctorul-“ dar văd că e mai rău!” Și începe imediat prin a mă ridica și a-mi obloji rănilor. “_ Lasă-mă, Doctore”- îi spun. “_ Nu merit! Sînt ultimul dintre animale.” Dar el îmi răspunde ferm: “_ Stai cuminte și nu te mai mișca! Am să-ți fac o injecție și totul va reveni la normal. Închipuie-ți că sînt veterinar!” nu mai am putere să zîmbesc. Să revină a spus? Ce nenorocire! Durerea trupului lovit crește și asta mă bucură ca și cum suferința sa ar consuma un grăunte de ispășire. Chinul meu se prăvale în amintire ca avalanșele succesive. Pare a lăsa, tremurînd, loc pentru o naștere: o geană de speranță.

“_ Doare?”- întreabă Doctorul atingîndu-mi rănilor. “_ Nu doare destul”- îi răspund eu. “_ Nu îndeajuns pentru cît aș merita.” Rîde ca de o copilărie. “_ Ți s-a părut că ai un corp prea sănătos și te-ai răzbunat pe el pentru gîndirea ta bolnavă. Mare greșeală. Să crezi că poți îndrepta ceva cu o pedeapsă.” Sînt încă amețit de loviturile pe care mi le-am aplicat și văzînd ca prin ceață, mobila spatră, îmi dau seama că are dreptate. “_ Îmi pare rău, acum. De fapt, toată viața noastră nu-i decât un imn închinat trupului. Îl hulim doar așa, de fațadă. Însă nimic nu ne convinge că am putea supraviețui fără el și, pe de-asupra, să ne simțim fericiți.” Doctorul mă privește mulțumit așa cum arăt, acoperit de bandaje și plasturi și am senzația că nu a băgat în seamă sensul cuvintelor mele. Îi repet:”_ Oricît de aproape ne-ar fi inima de cer, rugăciunea noastră rămîne carnea. Deși ne chinuie, ne lasă liniștea că putem supraviețui.” Îi zăresc chipul printre steluțe și puncte negre care se plimbă continuu. Mă privește. “_ Da,

---

da,”- spune el-“ ești lovit rău. Gestul ăsta inutil te dezvăluie odată în plus. E imaturitate ce-ai făcut. Trăiești și nu înveți nimic. Ai să îmbătrânești degeaba. Pari că devii tu însuși doar când spui Nu!. Candidă împotrivire de pui. Devii tu însuși abia când ești ridicol.” Și-a încărcat o seringă și-mi face semn să mă întind. “_ Nu te adorm, nu te teme!”- spune el. Și întins, arătându-l fundul, îl întreb exact în clipa în care înfige acul:”_ Atunci”- îi spun-“ matur a fost doar Solomon dînd tuturor dreptate?” “_ Nu încorda!”- strigă el. “Tîmpitule! Lasă aroganța și nu fi cabotin pretinzînd că știi cum că n-ai ști nimic. Chiar știi ceva? Ce e viața?” A terminat injecția și acum își strînge trusa. Eu rămîn trîntit în pat și, privindu-l de acolo, silueta sa pare că se îndepărtează brusc și rămîne în urmă fugind vertiginos în jos. Ca și cum ar zbura. “_ Nu rîd de tine”- îi răspund frecîndu-mi ochii și concentrându-mă astfel încît imaginea pe care o văd să se corecteze. Durerea amară revine ciclic în memorie. “_ Viața?”- întreb. “_ Nu știu. Nu rîd de tine. Nu rîd de nimeni. Toți caută mîngîierea în poeme, artagul în pace și liniștea în mijlocul războiului. Năuc și neliniștit, așa-s și eu. Un șoarece beat căutînd nădejde.” Nu-mi mai urmez vorbele căci ele au ieșit nu din mine ci dintr-o instanță superioară. Poate că e însuși Judecătorul cel care mi le-a șoptit. Tresar reamintindu-mi gîndurile. Viața

e-n timp. Există prin carne în clipa asta și nu-i nimic de tăgăduit. Și vocea acum distinctă, oarecum mai blîndă, mă face să mă întreb: Ce anume speră în mine? Gîndul, inima? Trupul? Îmi privesc prietenul care s-a apucat să strîngă, pe ici, pe colo, lucrurile înșirate prin odaie. “_ Amice,”- îi spun- “pansează-mă pînă la capăt. Cînd speri, ce speri?

O stare pe care o cunoști sau de care îți amintești, doar? “ Se oprește și își aprinde o țigară. “_ De ce mă împingi și pe mine în greșeală?” Face o peuză, apoi reia:”_ Știu eu? Poate că o încredințare, doar, că e bine. Că drumul e bun. Că e normal să trăiești și drept să trăiești drept. Și poate că certitudinea asta n-o ai decît dacă te naști cu ea. Altfel, de unde să vină, dacă nu din tine? Faptul că exiști și poți nădăjdui e singura dovadă a iubirii lui Dumnezeu. Și, dacă e adevărată, e destulă. Cu ea poți cuceri lumea. Chiar și tu...”

Vocea sa e calmă și mă tulbură. Aș dori să plîng dar lacrimile mi le-am epuizat în revelația nemerniciei mele. Acum văd clar că Judecătorul n-a greșit. Văd cum am căutat, în loc de adevăr, dreptatea. “_ Am rămas singur pentru că am vrut să ordonez lumea”- îi spun. “_ Tu ești fericit că ți-ai păstrat măsura. E loc, în tine, destul ca să te poți apropia de oricine. Pe cînd eu... Ce poate fi mai groaznic decît doi oameni care se strîng în brațe cu disperare, se mîngîie și se unesc și nu se pot cunoaște niciodată? Cîndva, urmează, totuși, să crapi de unul singur sau, și mai rău, să rămîi cu un trup inert în brațe. O structură organică ce trebuie îmbălsămată și îngropată adînc pentru că pute și începe să viermuiască. La ce bun trupul care împiedică sufletul să se unească?”

V. din spital îl văd pe tînărul Doctor care ar vrea să protesteze. Să-i reproșez tînărului V. că nu poate fără acesta. Căci grija față de trup e doar, propria sa meserie. Se inserează în camera distrusă a celor doi. S-a umplut de fum și becul din tavan împrăștie o lumină neagră în care, straniu, încă se mai distinge totul. “_ Nu! Nu greși iar!”- îi strig tînărului. “_ Nu e de vină trupul!” Nu mă aude căci, deși

---

sîntem una și aceeași ființă, unindu-nu, căile de comunicare dintre noi s-au închis.

“_ Trupul?”- îmi răspunde Doctorul. “_ Trupul e alfabetul. Parcă spuneai că nu-l mai chinuiești.” “_ Știu, știu”- îl întrerup. De vină e, probabil, mirosul. Îmi pare că a început deja să se descompună. Tu nu simți nimic?” Prietenul se miră și mă întreabă din priviri arătîndu-mi țigara. “_ Creierul e de vină”- îl liniștesc. “_ Mintea se zbate degeaba. Doar inima o poate innobila și limpezi. O inimă putredă va distruge gîndirea oricît de ascuțită ar fi ea. O va perverti.” Mă chinui să mă ridic dar o crîncenă durere de cap ma țintuiește. “_ Aici am greșit”- continui a-i vorbi și constat că rostesc cu greutate cuvintele. “_ Am căutat dreptatea. M-a copleșit această căutare. Veșnica dreptate și disperarea că nu putem trece de ea, destinul idiot ne aruncă unul împotriva altuia chinuindu-ne, să nu putem iubi. Așa s-a întîmplat. Cu mine, cu Elena. Cum să descopăr bucurie și dragiste acolo unde brutalitatea și ura stăpînesc? Judecînd prin ochii nevinovăției nu poți condamna, sili și nici judeca. Odată ce-ai făcut-o, te-ai pervertit.”

Doctorul mă privește și tace. Și înțeleg acum că, de fapt, nimic nu-i hidos cît timp are șansa frumuseții. Dreptatea spune că albu-i alb și negrul, negru, luîndu-i astfel șansa de a se curăți. A avea dreptate înseamnă a ne distruge efectiv nădejdea și a rămîne pigmei așa cum singuri ne-am afurisit.

“_ Poate că e adevărat cum mi-ai spus tu, cu șansa ce încă există”- rostesc cu voce tare. “_ După o viață în care analiza duce la disperare, speranța-i spune minții: _ Liniștește-te! Doar singură vezi

---

că nu mai ai nici un rost! Rațiunea îl definește pe om și-l leagă. Speranța, numai, îl împinge mai sus. Gîndind și gîndind m-am nenorocit și-mi vine să strig: _ Dumnezeu, mintea e iadul. De ce m-ai pedepsit? Ar trebui să nu mă mai gândesc căci binele devine rău în viermuiala asta și răul, bine. Dar cum?”

Doctorul tace și fumează în continuare țigara aceea care nu se mai termină. Deasupra fumului din încăpere mintea mea se-ncețoșează. Cuvintele gîndite, demonii roștiți în fiecare deget. Dor în fiecare fibră, în inimă; tendoanele se strîng, mușchii se zbat. Ce o să se întîmple cu mine de acum încolo? Ce rost mai am, nemernicul de mine, căci orice gest aș face, nedreptățile lăsate în urmă mi-o vor reproșa. Nu-mi rămîne decît să mă rog ca lumea, amestec de bine și rău, să mă scuipe... ca un fel de iertare.

Chipurile greșiților mei reapar din întuneric. “_ Ai fost mîndru!”- îmi strigă. “_ Și-ai dorit să ne-nchinăm cu toții minții tale care va despica lumea și-i va alege ca unui pepene sîmburii. Să te rugăm să ne mai lași măcar o fărîmă. Și ai muncit ca un dement. Ne-ai lovit, ne-ai luat în rîs, ne-ai batjocorit ca să poți izbîndi. Fiece carte nouș ne pedepsea pe noi. Voia să arate cît sîntem de mici față de tine, perfectul. Și ai ajuns sa crezi că toate gîndurile lumii sînt numai ale tale. De tine născute, de nimeni înțelese. Degeaba te-ai lovit. Uite, rănile tale au căzut asupra noastră.” Și văd părinți, copii, iubite sîngerînd...

“_ Iertați-mă!”- strig. “_ Nu mă lăsați, judecătorilor!” Tresar și mă trezesc în semiîntuneric. Aceeași cameră care arată jalnic e

---

pustie acum. Probabil că injecția pe care mi-a făcut-o a fost, totuși, un sedativ.

“_ Nu te amăgi! Nu te minți!”- răsună limpede vocea. Aș fi voit să mă gîndesc ca și cum aș naște iubirea. Dar cînd pe toate le-am distrus voind să-mi fac bine, cînd m-am pierdut ca Narcis din iubire de mine, cum să dăruiesc celorlalți dragostea? Și chiar dacă m-ar bucura alinarea ființei alăturate, cum să nu-i sparg frăgezimea de porțelan? Pșcat că Doctorul a plecat. Aș fi voit să-l întreb, din nou, cum trebuie să iubesc ca să nu distrug? Se vede că injecția lui a fost inutilă. Adorm doborît de oboseală și mă trezește gîndul cum îi trezește pe isihaști, din somn, rugăciunea.

16.

Liniște. Firească, blîndă, nevătămătoare. Scriitorul V. privesc calm la cele din jur și normalitatea peisajului vine să mă aline.oameni, întâmplări, încrîncenările altora le privesc cu îngăduință resemnată. Nu aștept și nu chem nimic. Iar fulgerele tumultului cotidian trec prin mine fără să-mi producă vătămare. Un altul, văzîndu-mă ar crede că am trecut un prag. Că Judecătorul din mine, privindu-mi căderile și eșecurile suferite s-a trezit și renunțînd la speranțele strălucitoare, dorește să mă salveze și mă împinge spre o ultimă, supremă nădejde. O amnistie.

Viziunile fetide ale propriei descompuneri persistă încă ieșind insinuant din vîrsta mea tînă ră acum acoperită de praf. Mă dor și mă întristează întocmai ca amintirea cutremurului. Dar nu mai declanșează nici o alarmă; nici nu mă mai împing spre disperare. Acum văd bine: spunem “eu” însă, de fapt, gîndim nemărginirea. Și “eul” ăsta apasă asupra noastră. Violent și senzual amant, el ne inchide ochii să nu vedem sfîrșitul. Timpul trece cu o iuțea lă incredibilă. Lumină și întunecare. Și rîd cînd văd că nici măcar umbră nu putem face singuri. Pentru că noi deschidem ochii în fața oglinzii trezindu-nu la “eu” mult prea devreme. Și abia suferința reușește să-l alunge pe îndărătnic. Abia crîncena speranță și abandonul ei schimbat în nădejde. Dar, dac-am fi fost de la început alături de Dumnezeu, am fi fost îngeri și carnea noastră nu și-ar avea rostul.

Cîteodată mi-e rușine să mai privesc în jur. Lumea mi se pare limpede cu toată violența sa iar eu mă simt murdar. Și demonul regretului îmi roade pieptul cu o durere surdă de cîte ori încerc a-mi ridica privirea. Pare cu neputință să pot ieși vreodată din păcat. Și-așa greșesc din nou prelungindu-mi suferința cu memoria acestuia. În clipele de singurătate, prin cameră sau în mijlocul pădurii vecine, plîng. Judecătorul mi-e acum prieten. “_ Ai batjocorit cuvîntul?”- mă întreabă. Oftez. “_ Da, părinte.”- îi răspund. “_ Am rîs cu el, l-am potrivit ca pe o armă și am stîrnit prin el bucurie și durere. Dar, numai amăgiri deșarte. Am umplut cu cuvinte timpul și distanța în care aș fi putut să mă apropii de oameni. Mă întreb acum la ce-am mai scris atîtea cărți, eu, încurcatul? Ca să-i mai năucesc și pe alții? Rostuirea lor e frumoasă dar, singură, devine un copil ce crește monstruos. Are

---

nevoie de un tată.” Liniștea e vie. Și Judecătorul tace. Ticăitul ceasului de la mîna mea sună molcom. Reiau: “_ Am înțeles tîrziu. Inteligența n-are nimic de împărțit cu mîntuirea. Ea se opune ei. Ar vrea veșnicia aici și acum. Și o clădește, o șlefuește sub forma unui ștreang. Chiar dacă monumental... Cărțile mele? Cîte minciuni frumoase și jocuri inutile cu tot ce are omul mai sfînt de dragul paradoxului... Le-am scris ca și cum eu aș fi fost perfect. Și asta mi-ar fi dat dreptul să rîd de ceilalți.”

“_ Îți pare rău?”- întreabă vocea. “_ Îmi pare rău, părinte. Singur știi cît.”

Scriitorul V. Inutilul. Cuprins de regretul că timpul a alunecat ca apa peste insuficienta mea bunătate și putere de a iubi. Regretul că nu am fost destul. De loc în dragoste și nici măcar în suferință. Căci, oricît tărașoi am făcut despre mine, multă bucurie și sîngerare au trecut pe alături iar mie nici că mi-a păsat. Inutil dar mă întreb cum de-am putut să mă irosesc scotocind după rosturi în loc să cînt; să înalț mulțumire pentru tot: pentru aerul strălucitor pictat cu nouri al cerului, pentru fierbințeala verii sau tremuratul frigurilor năpraznice!? Prin jur, cîntece de păsări și apusuri se cereau iubite. Nădăjditoare, mă aburea respirația celui de alături. Iar eu am pășit încruntat pe lîngă ele călătorind fără să bag de seamă. Turist imbecil. Nici măcar n-am fotografiat ca americanii...

“_ Ai cugetat stîmb?”- mă întreabă Judecătorul. “_ Srtîmb, părinte. Am schimbat formele și culorile între ele. Și binele a devenit rău și răul, salvare. Mi-a fost cruzimea o noblețe și-am îndrăgit magia să pot schimba lumea, așa, pe placul meu.” “_ Te-ai lăcomit?” “_ La

---

toate! Atît de mult pînă ce dulceața lor m-a scîrbit silindu-mă să văd putreziciunea din mine.”

Privesc în jur la bătrîni. Și mie mi-au apărut, parcă peste noaște, sumedenie de fire albe în păr și barbă. Au muncit, au suferit. Au crescut copii și se pregătesc să moară. Aceeași privire calmă, poate cu o vagă undă de suspiciune. Vocea Judecătorului mă întreabă: “_ Ai înșelat?”- și mi se pare că toți aceștia din jur, necunoscuții, sînt victimele mele. “_ Mult”- îmi spun. “_ Și în special pe cei iubiți. Mai abitir să le provoc iubirea. Căci, în mîndria mea, visînd la slavă și neascultînd de nimeni, m-a măcinat cumplit gelozia. Toate-mi păreau a fi menite numai mie. Așa m-am păcălit că trebuie să mă răsplătesc. Ce nu mi se dădea, voiam și luam cu forța. Sau îl furam, să-l strîng la piept și să visez fericirea. În ciuda trudei mele, am fost leneș căci tot ce n-am putut obține, am trăit în vis cu înmiită pasiune. Și am rămas gol, căci toate s-au spulberat ca visele.”

Nu mai rostesc nimic. Știu că lumea mă întîmpină ca pe un revenit mult timp după război cînd, ani de-a rîndul m-au știut mort. Pertecerea vremii e cît se poate de normală și doar privirea mea vede numai lucrurile atinse de moarte: fîntînile fără lanț, zidurile sfărîmate, teii uscați pe margine de drum.

Judecătorul oftează: “_ Uită!”- spune el. “_ Șncearcă și leapădă! Ai crezut că învingi binele, și ai învins doar neputința ta de a-l face. Privește înapoi! Îți pare rău?” Secunde pe care le bate ceasul meu de mîină își cresc zgomotul în intensitate odată cu propria-mi emoție. Răspund:”_ Îmi pare rău, pîrinte!” Și mă ridic cu brațele spre cer cerînd iertare. “_ Privește la mine!”- strig parcă

---

nimănui. “_ Că m-am trezit. Și nu sînt eu cel care a mințit și a împrăștiat răul ci, somnambulul din mine!”

În spital Doctorul vorbește cu ziaristii. “_ Încercăm o metodă nouă”- spune el. “_ Vedeți, la el celulele creierului sînt inhibate, sînt oprite să lucreze de o substanță pe care o degajă neuronul mort. Semnalul agoniei. Ele păstrează un fel de solidaritate egoistă prin care moartea cere moarte. Am izolat această substanță și acum încercăm să-l vaccinăm împotriva ei.” Cei trei ziaristi notează. Vîlva lovirii mele a trecut și acum mai vin aici doar din rutină. “_ Există posibilitatea ca, apărîndu-se de moarte, cele rămase să nu mai moară niciodată?”- întreabă unul din ei. Doctorul îi zîmbește într-un mod special. Mi-a spus odată că astfel de specimene sînt hibridari între prostie și pix. “_ Tinere domn,”- îi răspunde el deosebit de calm- “dumneata ne întrebi dacă nu ne e frică de eternitate? Dar asta-l o problemă prea intimă. Să fim, totuși, discreți!” Apoi intră cu grijă în rezerva mea. N-ar vrea, parcă să mă deranjeze. Mă atinge și-mi șoptește: “_ Bolește,V., bolește. Poate că asta-l ușurare. Acolo unde ești, probabil că cerul este evident. Și-l degradare pentru noi,ăștia, cei convinși că existăm că ni se cere atît de puțin. Tot ce ne face particulari, visuri, ambiții, putere, acolo nu contează. Ne rușunăm. E atît de ușor încît ne prefacem că renunțăm. Și pornim într-o lungă călătorie de-a lungul zidului, însetînd în propriul nostru deșert; căutînd, ca hoții, o intrare din dos.” Tace. Reglează cîteva butoane. Aprinde și stinge afișajul termometrului de cîteva ori. Acesta nu se modifică, însă: 41,1. Vorbește din nou: “_ Și, totuși, spatele ți-e rece.

Ți-am mai pus o saltea. Acum ești cu zece centimetri mai aproape de cer.” Mă bate prietenește pe piept, oftează și iese din încăpere.

Scriitorul V., amestec de tânăr și matur, încerc uluit o senzație nouă reîntorcându-mă lovit în familie. Părîndu-mi c-o regăsesc pe Elena. Și-apoi, copiii. Întîi e spaima de ființele gingașe și sîcîitoare apărute din neant. Apoi mirarea în fața gălăgiei lor căreia nu-i poți ghici intențiile... Și spaima de fragilitatea lor atît de dezarmată în fața bolilor lumii. Și, în final, cînd încep să se miște, să ceară și să semene cu tine amintindu-ți speranțele și entuziasmul propriei copilării, devin tandrețe, încredere și speranță. De nepermis, visăm că ei vor depăși toate înfrîngerile noastre. Îi visăm stăpînind lumea și ostoindu-ne ambițiile înăbușite, înăbușindu-i astfel chiar pe ei. Dragoste și disperare, speranță și regret resemnat. Am renăscut în ei și așa am acceptat moartea gîndind, cumva, ca smerenia noastră să-i apere. Smerenia... Am găzduit-o cu un zîmbet fals în noi. Și-nchisă astfel, credem că moartea n-are cum să-i vadă.

Dar mă-nfior și chiar Judecătorul mă ceartă. Ei nu sînt cățți. Acelea-s false “eu-ri”. Numai copiii îmi poartă chipul și mă-ncălzesc privindu-mă. Ei se încred ă mine. Eu sînt speranța lor. Și-i colosal cînd simt că sînt, din nou, speranță. Sînt slab cînd le simt suferința dar așa-i și Dumnezeu, îndurînd veșnic propriul nostru chin.

Parcă renasc într-un timp al perfecțiunii. Plin de încredere simt cum se ridică sîngele în mine ca seva copacilor din pămînt, sublimînd prinfrunze și apoi topindu-se în cer. Și cei din jur par că văd asta, oarecum surprinși. Prietenul meu, Doctorul îmi spune:”_ Oul lui Columb! Ai descoperit că binele sau răul e altceva decît a fi bun sau

---

rău. E condamnarea mediocrului și șansa ucigașului de a se salva. Tu care ești?” Rîde. “_ Eu nu încap în discuție, pe mine mă salvează profesia.”- spune el.

“_ Cui îi mai pasă?”- îi răspund. “_ Am încetat a mai fi preocupat de istorie fie ea chiar și a mea, personală. Nu există, de fapt. Căci duce fiecare generație la eșec și-l lasă astfel speranța ca, prin propriile suferințe, se va mîntui. Și o va ignora abia atunci cu desăvîrșire. Privesc în jur: străzi, arbori, oameni. Agitație. Unii vad frunzele din copaci, alții, caldarîmul. E doar amestecul de rai și iad. Cobor din pat, mă îmbrac și trec strada să-mi iau o pîine. De fapt, înot în Styx.” Prietenul meu tace. Sînt nemulțumit. Nu i-am putut transmite echilibrul meu. Pentru că acum sînt încredințat cum că greșeala se poate despărți întru totul de cel care a făcut-o: crima de criminal care ridică ochii ca oricare și reușește să vadă cerul. Că există iertare. Și așa, regretul dispare din mine, spunîndu-mi că a meritat să trec prin hăul negurilor pentru a putea desluși, cum se cuvine, lumina.

V. scriitorul caută să nu mă lupt cu răul. Îmi umplu inima, într-o respirație continuă și concentrată, cu bine și grozăvia, nemaîncăpînd, fuge. Mă plimb pe străzi și cred. Mă îmbib de nădejde. Pentru că a crede înseamnă a reuși să te eliberezi de încercarea chinului. Golindu-ți mintea de tot și de toate...

Iată cît e de simplu: să nu crezi în tine și nici în univers. Nici în lumini de îngeri sau demoni. Să te îmbibi de inexistența iubirii ca și a urii, a bunătății sau a gândului clocotitor... pentru că, odată cu ele, vor apărea răul și prostia. Să fii doar tu, germenule, față cu Cel ce-l

---

dincolo de toate. Și o picătoră din El îți va fi deajuns să știi și să-ți rămână în continuare necunoscut. Ca o veșnică foame de toate. Să-L sorbi și, totuși, să fii mereu înfometat, în creștere.

Din încercarea asta nu ieși fericit ci, cumva, aerat. Aproape mirosind a iarbă. Ce minunăție: tu, creatura, să te ridici umil deasupra lumii create. Și s-o ierți, ca pe-un copil ce a greșit. De nu, ajungi să crezi că Dumnezeu e chinul însuși.

“_ Doctore, dacă ai să simți ca mine”- îi spun- “ai face din decedații tăi doar călători pe care i-a furat somnul prin vre-o sală de așteptare. Și ai constata cu surprindere cum cei vii se trezesc și surîd.” Dar prietenul meu, preocupat, bombăne:”_ Da. Și n-ar mai avea nevoie de mine! Vei fi căzut în altă adulație fiindcă la tine entuziasmul se schimbă mereu cu disperarea și tot așa... Cum vine asta?”

V. scriitorul văd cum, ciudat, cuvintele nu mă ajută. Mi-e teamă să le folosesc căci ar suna fals, prețios. Cum m-ar putea crede de i-aș spune că mă simt locuit, când și când, de Duh, transfigurându-mă ca o pîlpîire intermitentă într-o icoană de-o clipă. Că, dacă iau în mînă o carte, VĂD dincolo de rînduri cîte ceva ce nici autorul nu deslușește clar. Văd lumea în crîmpeie. Că pot privi în ochii multora și nu descopăr decît cenușiul suferinței. Doar cîțiva... Pe unii nici nu-i cunosc însă în privirea lor ard ruguri; prin lacrimile lor văd cum sclipesc cuiele bătute în cruci. Și aceștia mă privesc cu blîndețe și căldură sperînd, întrezărind, parcă în propria-mi privire o temelie a unui proaspăt altar.

“_ Tu, Doctore,”- îi spun- “ar trebui să știi mai bine. Pentru că sufletul și trupul se amprentează reciproc. Nu mă sili să-ți explic limpezirea mea. M-ai face s-o judec. Să mi-o explic, dezvelind-o. Și ar ieși precum aceea care cântărește. Ca mintea omenească, ceva cu totul de neconceput.”

“_ E o stare irațională?”- întreabă el și vocea Judecătorului din mine îi dă dreptate. “_ Atingerea celui de neatins se poate fără a-L atinge”- spune ea. Ar înțelege asta? “_ Da și nu”- îi răspund. “_ Ea cuprinde rațiunea. Și e încă mai mult. Pentru că întrece limita a ceea ce e de conceput. De care n-ai decît să te apropii asimptotic.”

O linie de forță se stabilește brusc între mine, V. din spital și eu, scriitorul V. Trupul din pat se zvîrcolește a nu știu cîta oară. Cu toții urmăresc efectul distrugător al vaccinului. Ciudat cum timpul e același. Primesc o lovitură cruntă din partea Elenei. Purtarea ei mă sfârîmă, mă înjosește. E numai desconsiderare și mă simt unealtă. Primesc șocul acolo unde orice om, oricît de tare, s-ar clătina. În poligonul de sprijin pe care ne adăpostim pentru a ne odihni de lupta cu lumea și a ne încărca de nădejde; în căldura cuibului. Dispare orice posibilitate de a-mi împărtăși durerea sau bucuria. Și singurătatea care invadează totul mă înnebunește. Inima trupului meu din spital se oprește și cu greu doctorii reușesc s-o facă să bată din nou. V. scriitorul sînt paralizat. Parcă nici nu respir. Atît de plină și temeinică mea liniște s-a spulberat într-o clipă. Creierul îmi spune că trebuie să înțeleg că trăiesc ca și lumea, din alegerea lui Dumnezeu și nu că Dumnezeu trebuie să existe fiindcă exist eu. Că asta-i diferența între a crede și a încerca să te convingi; să te lămurești. Dar

---

crunta evidență mă împiedică să fac pînă și atît. Pare că nu mai am nimic de lămurit. Cum aş putea? Nu-mi mai pot răspunde la disperatele întrebări. Am iubit prea tare oamenii și m-au lovit;

i-am iubit pe ai mei și m-au lovit. Dacă nu iubesc, las durerea să mă copleșească. Dar cum să mă întorc la iubirea lor? De unde atîta dragoste? Îmi văd gîndul îngenunchiat. Îngenunchează și trupul.

“_ Acum m-ai dezamăgit.”- se aude drastica voce a Judecătorului. “_ N-ai depășit proba ascultării. Și suferi pentru că prețuirea pentru tine însuși te-nchide înăuntrul tău. Adio, dragoste! Nu ești destul de nobil căci, singura bijuterie ce-o porți e umilința.”

Zilele trec și disperarea se transformă. Se înmoaie și se schimbă încet în amărăciune. Îmi dau seama că oricît de adînci mi-ar fi rănilor, am fost clădit astfel încît ele să se închidă. Sîngerările mele se opresc. Povara de neînlăturat, stîncă ce mă strivește, nu dispare ci, se preschimbă straniu într-o imensă cruce. E grosolan cioplită, murdară de pămînt și sînge închegat dar e a mea. De ea îmi lipesc spatele și-i simt răceala aspră. Numai cu ea în suflet trebuie, iarăși, s-o pornesc la drum.

Și ca prin farmec, ca-n uraganele de vară, totul se termină brusc. Trupul din spital își reia zacerea asistată și conexiunea dintre vremuri dispare. Mă ridic, V. scriitorul, clătîndu-mă. Învîing cu greu apăsarea ce-mi blochează pieptul. și mă obișnuiesc cu ea pînă cînd pare că devine necesară. Fiindcă durerea asta m-a limpezit. Și negurile au devenit repere. Așa poți învăța să iubești pe cel ce te rănește: iertînd. Așa sînt eu, bolnav de singurătate, păstrînd alături ca niște gînduri calde pe toți cei pe care, iubindu-i, m-au lovit,

---

adăpostindu-i cu dragoste lângă suferința și ura, lângă flăcările și mirosul cărnii din clipa în care m-am înfierat. Fie, iubiților, primiți-mă ca jertfă, poate voi fi iertat.

Am mai murit puțin, încă odată. Acesta-i miracolul: mîndria eului, conștiința, se zbate să revină în primul plan cînd renunțarea și dăruirea de sine s-au instalat. Dar nu se mai poate face nimic. Moartea a sublimat și nu-l mai sperie. Puternicul se vede măcinat de spaimă pe cînd cel slab a devenit imun. Puternic, tocmai pentru că e slab, a ales singura șansă de libertate. Fără alternativă. Legile lumii nu mai ating omul eliberat. Acesta cade în înălțare... Cădere în rai.

17

„- Vom pune capăt acestei povești”- spune Doctorul. Rezerva e iarăși plină de oameni concentrați, îmbrăcați în alb. „- Într-un fel sau altul, ea trebuie să se termine. Să sperăm că vom reuși! Aici va trebui să hotărăști și tu, V. Hai, toată viața ai fost un actor teribil. Seneca n-a fost prea greu pentru tine, nici platon prea ușor.” Pe rând, fiecare raportează valorile indicatoarelor pe care le supraveghează. Reflexele, pulsul, viteza de curgere a perfuziei. Temperatura: 41,1. Nimic schimbat. Doctorul face un semn. O soră injectează o substanță în unul din tuburi. Un comutator își schimbă poziția. Un bîzîit se aude strident.

Văd: nimicul e totul. Numai căldura Cuvîntului se simte apărînd. Îi recunosc forța care, deodată, capătă sens. Totul se umple din neant. Nimic nu s-a cristalizat. Nimic nu s-a putut precipita din gol, ci o explozie de sens a reușit acoperirea. Și stau alături acum, înfrățite, involburate, cea mîngîiată de cuvînt, lumina, și întunericul cald și protector, substanța cea încă ne-bine-cuvîntată. Mi-e dragă strălucirea. Mi-e dragă bezna nopții protectoare. E uterul cel fără răutate din care urmează să mă nasc.

Îndată văd cum, la Poruncă, acestea două se despart și le cunosc distinct și încă-mi par mai blînde, mai curate. Temperatura trupului scade o gradație. Se aude un oftat general. Căci ziua întâia s-a sfîrșit.

O nouă tremurare naște timpul. De-o parte Eonii neclintiți așa cum au fost ei aleși: în veșnice urcări sau căderi înghețate. Iar pe de alta secunde prind să se scurgă. Și-alăturîndu-se, nasc istorie. Le văd sau le revăd, nu știu; însă de-acuma îmi pare că le recunosc. Se leagă una de alta limpezi, lungi și cu un țăcănit cadranul face-un salt. Din sală se aude un murmur.

Apoi, o ordine pătrunde cumva în toate. Fiecare își ocupă locul sau își întinde legăturile cu celelalte. Imaginea capătă claritate. Pămîntul se umple de centri vii a căror energie doarme și așteaptă lîngă ape. Țăcănitul secundelor se aude din ce în ce mai tare ca torsul unui motan gigantic semn că ziua a patra a venit iar timpul a început să funcționeze. Cerul se umple de stele și sori care, într-un vârtej gigantic, își încep perindarea ca parcă vrăjită. Și-ntr-o sclipire mai apare-o zi în care ideea prinde a se mișca. Iat-o: înoată, zboară.

Cerulș se umple cu filfiit de aripi iar apele mustesc de mulțimea clocotitoare a peștilor. „- 39,2”- răsună o voce ce nu rpimește nici un răspuns.

În jur pământul se umple de animale nemaivăzute. Și văd treimea chibzuind, hotărînd îndelung cum să mă facă luîndu-l mai bine chipul. Mă recunosc. Și mă așez. Pământul e cald și prietenos. Și cuminți, în jur se plimbă toate fiarele. N-am cum mă teme. Blîndețea mă-ndeamnă și nu cunosc frica. lîngă mine stă ea și are chipul tuturor Elenelor din lume. “_ Dă-le un nume”- se aude- “și stăpînește-le astfel ființa lor subtilă. În felul ăsta, peste viață, vei împărăți.” Fiarele se apropie. Ea le mîngîie iar eu le numesc și ele pleacă repede spre rostul lor. Numindu-le, rostesc cuvinte adevărate. Fără rudenie parcă cu cele din cărțile mele. Cărțile mele,...rugăciuni fără Dumnezeu.

Privesc în jur și recunosc tot ce există. Persoana sensibilă și lucrurile de alt fel, materie și ființă, carne și înger. Totul e proaspăt purtînd încă pulsul Creatorului. Păstrîndu-L înăuntru. Îmi văd chipul în apă și știu: sînt omul. Sînt șansa lumii de a se îndumnezei sau de a cădea odată cu mine.

Alarmerle încep să sune unele după altele. „- Nu-l lăsați acum! Scade prea repede”- spune Doctorul și în încăpere se lucrează intens. Și neliniștea se împrăștie cuprinzînd întreg spațiul. Un bărbat și o femeie, iubire de sînge. Eu și Elena. Știu unde am greșit. Cînd ne-am privit trupurile. Și am văzut că sîntem goi. Că sîntem singuri înăuntrul lor și nu ne-am mai putut uni decît prin acestea. Mirajul lor corupe chiar și îngeri. Iată, pământul se umple de uriași pe care doar imensitatea apei îl îneacă. Pe puntea unei corăbii privesc femeia.

Îmbătrânim. Turnurile pe care cu îndârjire le-am ridicat s-au sfărâmat acum, unele chiar rămânând în picioare ca arborii care mor. Se vede că în cimentul cu care am unit pietrele lipsea harul. Privesc și simt căderea. Nostalgia. Puțin mă mir căci lumea și-a schimbat fața și și-a pierdut strălucirea. Totul a devenit superficial. Cuvintele și-au schimbat sensul, au devenit șovăitoare. Nu mă mai pot înțelege cu femeia de lângă mine. Și-n mijlocul acestei definitive izolări, spaima apare pe chipul meu căci moartea s-a născut. Firele de păr albe nu mai pot fi ascunse. Cîteva cute ne îmblînzesc privirile molipsite de un secret răutăcios. Îmbătrânim. Doar așa simțim timpul. Și nu ne dăm seama cum de fapt, prezentul impalpabil e zidul de sticlă al eternității.

Dar eu sînt, totuși, mulțumit. „- Fie!”- îmi spun. „- FIE și așa căci simt în mine, chiar dacă abia pîlpîind, un grăunte de cer. Zvîcnește acolo de cîte ori îmi umplu sufletul cu binecuvîntarea aerului. Căci binecuvîntarea asta e a sa. Că, dincolo de a mă naște, de a mânca și de a mă înmulți, pot spune despre mine că sînt eu.

Mă recunosc, însă acum sînt alterat. Infirm. Și îmi repet: “_ Snt omul. Sînt șansa lumii de a se îndumnezei sau de-a cădea odată cu mine. Doar apăsarea palmei mele poate înmuia sticla. Sînt unealta. Granița spiritului către lut. Inima cu două circuite: de idee și de carne, de sublim și perfid. Locul de integrare al Creației care a făcut și, astfel, a despărțit lumea. Omul năucit de formele văzduhului nu realizez că m-am născut îngenunchiat pentru a încerca să sfîrșesc ridicîndu-mi îngenunchirea la verticala cerului.”

Iată-ne: eu și femeia. Ne lăsăm pradă dinților răului cu care ne sfîșiem; întinzîndu-ne; încercînd să cuprindem în brațe, bolta. Și ne

---

batjocorim îngerul și nu-l lăsăm să ne slujească. Fiindcă ne rușinează. Ne rușinează cumințenia care-ar putea să ne descuie cerul.

Sînt scriitorul V. femeia îmi spune: “_ termină! Nu poți crea veșnicia căci ea, nu numai că nu se termină dar, n-are nici început. Și nici nu poți crea ca atare: poți doar să împarți, să-ți fărâmi gîndul în ipostaze ciudate care se vrăjmășesc. Sau îți poți pune alături o oglindă a cărei noduri de sticlă îți arată altfel și mereu altfel lumea de neatins.” Și recunosc cît sînt de redus. Nu pot gîndi decît scăzînd sau adunînd și doar poezia mă ridică din starea de brută. Ingrata meserie de scriitor.

Mîngîi femeia. Și ea tresare, parcă ar vrea să fugă. Dar rămîne încordată la atingerea corpului. Zîmbesc înăuntrul meu. Femeia și nașterea au fost ieșirea de serviciu. Căci, alegînd strîmb, căzînd spre moarte, omenirea ar fi pierit. Ne-am salvat prin trup. O haină de protecție, asta e, pentru gerul cavourilor. Nu mai putem altfel decît, înălțîndu-ne în drumul spre cer, să reclădim imaginea cărnii, distilînd-o.

Tremur și îmi îngrop capul în palme. Îmi repet că răul din mine voința care l-a săvîrșit, e doar cretîbnul de care sper că m-am lepădat. Nu sînt eu acea voință că cea care e acum liberă. Noroc că omul moare. Altfel, aș fi dormit pentru totdeauna cutreierat de teroarea imbecilității. Și poate că aș fi continuat să-mi iubesc demența ca pe mine însumi.

De dimineață, o fată blondă m-a chemat în Parcul Central al orașului pentru a-l da un interviu. M-am închis în birou și am cugetat

---

îndelung la cele ce am de făcut. Apoi m-am spălat, m-am îmbrăcat frumos și, la plecare, mi-am sărutat îndelung soția și copiii ca pentru o despărțire mai lungă. Unul din ei chiar m-a rugat: „- Tata, nu pleca!” L-am mîngîiat și i-am făgăduit că, la întoarcere îi voi aduce ceva bun.

Revăd aleile, lumina filtrată catifelat de prospețimea frunzelor. Vorbesc și microfonul înregistrează. Cu coada ochiului zăresc, deși vine din spate, silueta simiană. Să fug? Să mă feresc? Cum? Spaima mă paralizează dar privirea mea îndreaptată spre camera de luat vederi coboară, doar, o clipă. „- Purtînd Edenul în mine”- vorbesc- “și jertfindu-mă lui, cel de alături îi va sorbi mireasma florilor. Îi va putea culege fructele. Și astfel, simțind fericirea, o va și dărui. Și frumusețea va transfigura pămîntul.” Acum îi aud pașii. Spaima se topește și eu mă liniștesc. “_ nu amîna! Haide, iubitele”- îi spun în gînd. “_ De vrei să mă lovești, fă-o. eu n-am să-ți fac nici un rău. Asta îmi e răscumpărarea. Nici tu n-ai cum să mă lovești. Fiindcă suferința mea a ispășit-o, deja, altul.” Și ciocanul din mîna lui izbește. Țipete, voci, trupul care se rotește ușor și se prăbușește cu fața în jos. Numai gîndul continuă a-l spune: „- Nu te teme, agresorule! Și nu te gîndi la mine cu părere de rău. E groaznic, sufăr însă NU MĂ VOI OPRI AICI! Viețuiește și n-ai nici o grijă! Căci încă înainte de a mă lovi, eu te-am iertat.” Și lumea pare că, încet, încet, începe a-și relua strălucirea. Peretele de sticlă se înmoaie și trupurile pot trece prin el în ambele părți. Ce încîntare: să iei universul sub aripă și să încerci, odată cu tine, dăruindu-te Lui, să fii aidoma lui Dumnezeu. Să câștigi totul. Și univers ca și pe tine însuși. Tot spiritul cosmic în infinite forme îngerești. Ce-a fost creat și apoi abandonat în dragoste și bunătate.

Așteptându-te pe tine să te săvârșești și să le pui pe toate la un loc. Poți depăși lumea dar, nu uitînd-o și nu risipindu-te ci, urcînd. Să n-o ignori căci și-a avut rostul ei. S-o mîngîi, s-o alinți după ce ai treuct-o ca pe o încercare.

Și-acum să nu te mai încălzescă bunătatea și frumusețea ca lucruri de pe pămînt. Tot ce ai primit e doar lumina. Altfel, trăind ca parazit al sufletului, gîndul își va căuta mîna în lucruri efemere și valori artificiale. Și totul va părea că are un rost. Chiar și răul. Așa, sufletul va soarbe trupul iară acesta, ca să poată trăi, să se poată hrăni, va ucide...

Uitate fie toate. Trebuia să fi văzut de mult că asta-l singura ieșire. Că nu puteam alege decît așa. Binecuvîntată îngenunchere! Fie voia Ta!

39,1;...38,7;...38,2;...37,4...

Plin de speranță, Doctorul mi-a aprins, totuși, o lumînare. Picături de sudoare umezesc frunțile celor din jur așteptînd un verdict. Și aud o voce în care mă recunosc pe de-a întregul. Glasul voinței mele care prinde a rosti în timp ce cei din jur încremenesc. Căci cea care vorbește e inima mea: „- Cred!”- spune.

„- Cred întru unul Dumnezeu, Tatăl Atîtîitorul, Făcătorul cerului și al pămîntului, văzutelor tuturor și nevăzutelor.

Și întru unul Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, Carele din Tatăl S-a născut mai înainte de toți vecii. Lumină din lumină, Dumnezeu adevărat născut, nu făcut; Cel de o ființă cu Tatăl, prin Carele toate s-au făcut.

Carele pentru noi oamenii și pentru a noastră mîntuire S-a pogorît din ceruri și S-a de la Duhul Sfînt și din Maria Fecioara, și S-a făcut om.

Și S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pontiu Pilat și a pătimit și S-a îngropat.

Și a înviat a treia zi, după Scripturi.

Și S-a suit la ceruri și șade de-a dreapta Tatălui.

Și iarăși va să vină cu slavă, să judece vii și morții, a Cărui împărăție nu va avea sfîrșit.

Și întru Duhul Sfînt, Domnul de viață făcătorul, Carele de la Tatăl purcede, Cea ce împreună cu Tatăl și cu fiul este închinat și slăvit, Carele a grăit prin prooroci.

Întru una, sfînta, soborniceasca și apostoliceasca Biserică.

Mărturisesc un Botez, întru iertarea păcatelor.

Aștept învierea morților.

Și viața veacului ce va să fie. Amin.”

Sfârșit

Noiembrie 1993- Februarie 1994

NOTE

1)- Cartea morților tibetană, Ed. moldova, Iași, 1992 (Învierea luminilor celor șase Lokas), pg. 63.

---

2)- Iosif Flavius, Războiul iudaic, II, VIII, 114, în Manuscrisele de la Marea Moartă, Athanasie Negoită, Ed. Stiințificp, București, 1993.

3)- Francisc Păcurariu, Antologia literaturii precolumbiene, Ed. Univers, București, 1973.

4)- Cartea egipteană a morților, Ed. Sophia, Arad, 1993, cap. XC (Pentru a-ți păstra Memoria, Dincolo).

5)- Idem- cap. LXIV (ieșirea Sufletului spre Lumina Zilei)